BIBLIOTHEEK
LEESMUSEUM
AMSTERDAM.
AFD. 9
№ 191.a

Univ Calif - Digitized by Microsoft
F.G. KOSTER BOEKBINDER
AMSTERDAM

Aan

BIJ HET VERTREK NAAR AMERIKA,

ALS

AANDENKEN

VAN

187 .

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

DIT BOEK BEHOORT

LEES-MUSEUM
BIBLIOTHEEK
TE AMSTERDAM.

aan

geboren te , *den* *18*

van beroep

godsd. belydenis

laatste verblyf te

thans wonende te

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

AMERIKA.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Digitized for Microsoft Corporation
by the Internet Archive in 2006.
From University of California Libraries.
May be used for non-commercial, personal, research,
or educational purposes, or any fair use.
May not be indexed in a commercial service.

AMERIKA,

LAND EN VOLK.

EEN GIDS VOOR HEN DIE TOT LANDVERHUIZEN GENEGEN ZIJN.

DOOR

J. A. OBREEN, 1838-1877

MET APPLETON'S GROOTE SPOORWEGKAART.

AMSTERDAM,
J. H. LAARMAN.

LEES-MUSEUM BIBLIOTHEEK AMSTERDAM

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

E168
.O2

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

32227
Bancroft Library

VOORWOORD.

Door den heer J. H. LAARMAN *daartoe uitgenoodigd, nam ik volgaarne de vrije bewerking op mij van* Pfarrer J. A. REIDENBACH'S Amerika; eine kurze Beschreibung der Vereinigten Staaten, sowie ein Rathgeber für Auswanderer, *welke ik in deze bladzijden het nederlandsche publiek aanbied. Landverhuizing naar Noord-Amerika kan toch voor vele Nederlanders eene bron worden van welvaart en geluk, maar zij kan dat alleen, wanneer de landverhuizer goed is ingelicht omtrent hetgeen hem aan de overzijde van den Oceaan wacht, wanneer hij zich geene valsche voorstellingen maakt, geene ijdele verwachtingen koestert. Door onbekendheid met Amerika mist bovendien menigeen den moed om ginds te gaan zoeken, wat hij in Nederland wellicht nimmer vindt: een ruim, ja onafhankelijk bestaan, en zoo blijven de onuitputtelijke bronnen van welvaart van een half werelddeel ongebruikt, terwijl hier duizenden gebukt gaan onder zware geldelijke zorgen, en de daglooners hunne kinderen even arm achterlaten als zij zelve altijd waren.*

Het spreekt van zelf dat ik in de aardrijkskundige beschrijving van Noord-Amerika slechts kort kon zijn, daar uitvoerige beschrijvingen door de meesten niet gelezen zouden worden en door anderen gemakkelijk elders worden gevonden. In alles wat den landverhuizer overigens goed is te weten, hoop ik zoo uitvoerig en nauwkeurig mogelijk te zijn geweest. Zelf in Noord-Amerika gereisd hebbende, en op het punt weder daar-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

heen te gaan, was ik in staat te beoordeelen, wat er uit het werk van Reidenbach *overgenomen, en wat daaraan toegevoegd moest worden.*

Mochten vooral zij die tot landverhuizing geneigd zijn, deze bladzijden lezen, dan twijfel ik niet of het doel van dit schrijven zal bereikt worden, zoowel met het oog op hen die gaan, want de weg is hun gewezen, als op hen die niet gaan, want zij zijn voor groote teleurstellingen bewaard en met hun lot verzoend.

Hun, die tegen landverhuizing naar Noord-Amerika in het algemeen sterk ingenomen zijn, en uit onkunde of vooroordeel dengene die daartoe besluit of daarvoor ijvert, willen terughouden, geef ik de volgende regelen uit George Bancroft's Geschiedenis der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, vertaald door J. W. Straatman naar de 21ste engelsche uitgave, *ter overweging:*

„*In een' tijd, die de snelle ontwikkeling van het zedelijk gevoel tot kenmerk heeft, gaan de Vereenigde Staten van Noord-Amerika voor in de toepassing en verdediging van gelijk recht voor allen. De volkssouvereiniteit is hier eene onbetwistbare waarheid, en de wetten, op dien grondslag gebouwd, worden met trouwe vaderlandsliefde bemind. Terwijl de volken van Europa naar verandering haken, houdt onze staatsinrichting de vurige bewondering levendig van het volk, dat haar aan zich zelf gegeven heeft. Voorspoed volgt op de strikte bedeeling van het recht, vrije mededinging komt den geest van uitvinding te gemoet, en arbeid vindt eene belooning die even zeker als zonder weêrga is. De handhaving van den binnenlandschen vrede eischt geene militaire instellingen, en de volksgeest, van staande legers afkeerig, duldt slechts eene kleine krijgsmacht, die uitsluitend langs de kusten en op de grenzen is geplaatst. Met de groote mogendheden der wereld staan wij op den voet van gelijkheid en eervolle vriendschap, ofschoon wij ons zorgvuldig wachten voor de onrust en verwarring aanrichtende deelneming in hare kuiperijen, hartstochten en oorlogen. Onze nationale hulpbronnen worden door eene vlijtige beoefening van de kunsten des vredes vruchtbaar gemaakt. Iedereen mag de vruchten van zijne nijverheid genieten, en ieder is vrij in de openbaring zijner overtuigingen. Ons bestuur is zoo*

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ingericht, dat het de belangen van het volk vertegenwoordigt, en het is daarmede zoo geheel één, dat het alleen in de verknochtheid des volks duurzaamheid en ondersteuning moet zoeken. Zelfs de vijanden van den staat, zoo die onder ons zijn, mogen vrij hunne meening uiten; zij blijven ongemoeid, want zij kunnen veilig geduld worden, waar rede en gezond verstand even vrij zijn om hunne dwalingen te bestrijden. Ook is onze constitutie geene doode letter, voor altijd vastgesteld; maar vatbaar voor verbetering, neemt zij alle veranderingen op, welke tijd en volkswil eischen, en heeft geen verval te duchten, zoolang die wil zijne veêrkracht behoudt.

„*Gedurig ontstaan er in de wildernissen nieuwe staten; kanalen die onze vlakten doorsnijden en onze hooglanden kruisen, openen tallooze wegen voor den binnenlandschen handel; fabrieken bloeien langs onze stroomen, en het gebruik van den stoom op onze spoorwegen en rivieren vernietigt den afstand door de vermeerdering der snelheid. Onze welvaart en onze bevolking, die ons nu reeds eene plaats op den eersten rang onder de volken aanwijzen, nemen zoo spoedig en geregeld toe, dat in een tijdperk van 22 of 23 jaren de eerste het viervoud en de tweede het dubbele bedraagt. Eene nationale schuld hadden wij vóór den laatsten burgeroorlog niet; de maatschappij is rijk, het staatsbestuur spaarzaam en de schatkist vol. De godsdienst, die van den staat evenmin vervolging heeft te vreezen als betaling te wachten, vindt een' krachtigen steun in den eerbied voor de openbare zedelijkheid en in de overtuigingen van een verlicht geloof. Voorbeeldeloos groot is de verspreiding van geestelijke ontwikkeling onder alle standen des volks; eene vrije drukpers brengt ons de uitgezochtste voortbrengselen van alle volken en tijden. Er zijn meer dagbladen in de Vereenigde Staten dan in de wereld daarbuiten. Stukken van algemeen belang worden, binnen eene maand, in minstens een millioen afdrukken onder het bereik van iederen vrijen burger in het land gebracht. Een onmetelijke toevloed van landverhuizers van de meest uiteenloopende afkomst stroomt onophoudelijk naar onze kusten, en de beginselen van vrijheid, die alle belangen door tusschenkomst van billijke en voor allen gelijke wetten verbinden, doen*

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

de tegenstrijdige beginselen tot een goed geordend geheel ineensmelten. Andere staten worden geschokt door de veranderingen en hervormingen van naburige volken; maar onze constitutie, steunende op de verknochtheid des volks, dat haar in het leven geroepen heeft, maakt den invloed van vreemde beginselen onschadelijk, en opent zonder vrees eene wijkplaats, waarin ruimte is voor de deugdzamen, ongelukkigen en verdrukten van elke natie."

ROTTERDAM, 9. MEI 1872.

J. A. O.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

INHOUD.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

EERSTE HOOFDSTUK.

DE BERGEN, MEREN, RIVIEREN, KANALEN EN SPOORWEGEN.

De Vereenigde Staten van Noord-Amerika, in het vervolg door ons kortheidshalve Noord-Amerika genoemd, liggen tusschen 25° en 49° N. B. en tusschen 66° 59′ en 131° W. L. van Greenwich. Zij strekken zich over eene lengte van 720 uren gaans van het noorden naar het zuiden, en over eene van 1174 uren van het oosten naar het westen uit, en hebben, tusschen den Atlantischen Oceaan en de Stille Zee ten oosten en westen, en tusschen Britsch-Amerika en Mexico en de Mexicaansche Golf in het noorden en zuiden, eene oppervlakte van 3.578,392 □ engelsche mijlen.

Twee groote bergketens, het Alleghany- en het Rots-gebergte, doorsnijden Noord-Amerika van het zuiden naar het noorden; in het zuiden sluiten deze gebergten het Mississippi-dal in, waarna het eerstgenoemde zich naar het noord-oosten en het tweede zich naar het noord-westen wendt, zoodat het land aan de noordzijde grootendeels open en vlak is. Het Alleghany-gebergte is kegelvormig en heeft tallooze, zacht glooiende, koepelvormige heuvels en hoogten, doch nergens steilten of pieken. De gemiddelde hoogte bedraagt 3000 engelsche voeten; de hoogste toppen zijn 6 à 7000 voet hoog. De hellingen en toppen zijn allen met het beste loofhout, in het noord-oosten ook met naaldhout begroeid.

Het Alleghany-gebergte is overal zeer vruchtbaar, en zijne dalen behooren tot de beste streken der aarde. Men vindt er weinig goud en zilver, maar onuitputtelijke schatten van ijzer, steenkolen, petrolie enz. De verschillende, evenwijdig loopende hoofdtakken der Alleghany's dragen verschillende benamingen: de oostelijkste keten heet Blauwe-, de middelste Alleghany-, en de westelijkste Cumberland-gebergte. In Vermont heeten zij Groene-, in New-Hampshire Witte-bergen.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Het Rots-gebergte is ruwer, scherper geteekend; het heeft geene ronde heuvels, maar stoute, steile hoogten en majestueuse pieken; het is ook hooger; de belangrijkste top, Fremont Piek genaamd, bereikt eene hoogte van 13,600 engelsche voeten. De toppen zijn bijna niet begroeid, en waar zij begroeid zijn, daar vindt men bijna niets dan kreupelig naaldhout. De grond is, op zeer weinige uitzonderingen na, niet vruchtbaar; ook vindt men er weinig ijzer, steenkolen enz., daarentegen meer goud en zilver.

Van de toppen der Alleghany's ziet men eene heerlijke natuur rondom zich; van het Rots-gebergte aanschouwt men overal eene woeste, wilde, onbewoonbare wereld, die echter ook hare eigenaardige schoonheid heeft. Westelijk van het Rots-gebergte strekt zich eene woeste, zandige hoogvlakte uit; nog meer westelijk loopt het Nevada-gebergte evenwijdig aan de kust; meer noordwaarts draagt dit den naam van Cascaden-gebergte; hier groeien de hoogste dennen, en treft men vuurspuwende bergen aan.

Langs de kust van Californië en Oregon verheffen zich de Zee-Alpen met toppen van 14,000 tot 17,000 engelsche voeten. In Zuid-Missouri is, zuidoostelijk van het Rots-gebergte, het Ozark-gebergte gelegen, dat zeer rijk is aan steenkolen, ijzer, lood enz.

Van de grondgesteldheid, welke later voor elken staat afzonderlijk beschreven wordt, vermelden wij nu nog slechts enkele hoofdtrekken. Het noordoosten is doorsneden en heuvelachtig en over het algemeen goed bouwland. De Atlantische kust loopt evenwijdig aan het gebergte. Van New-Yersey tot Texas is deze kust tot op 23 of 30 uren gaans landwaarts in vlak, moerassig en zandig en weinig voor landbouw geschikt. Tusschen het Alleghany- en het Rots-gebergte ligt het Mississipi-dal. Van de zee af rijst de grond voortdurend tot aan het gebergte, en van daar daalt hij weder tot aan den Mississipi; ten westen van deze rivier is het terrein weêr klimmende tot aan het Rots-gebergte, en westwaarts van dit gebergte blijft de grond hoog; daarna daalt hij een weinig naar het Sierra-Nevada, welks westelijke hellingen zeer steil zijn. De Pacific-kust is zeer steil en heeft veel minder goede havens dan de Atlantische kust.

Minnesota, Jowa, Wisconsin, Michigan, Indiana en Illinois zijn niet geheel vlak maar grootendeels golvend.

Noord-Amerika is rijk aan meren. De grootsten zijn de vijf Canadasche meren: het Boven-meer dat 350 engelsche mijl lang en 130 mijl breed is; het Michigan-meer, 330 mijl lang en 60

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

mijl breed; het Huron-meer, 218 mijl lang en 180 mijl breed; het Erie-meer, 249 mijl lang en 60 mijl breed; het Ontario-meer, 175 mijl lang en 50 mijl breed. Deze vijf meren staan allen met elkander in verbinding, en wel het Boven-meer met het Huron-meer door de St. Mary; het Huron-meer, in het noordwesten door de Mackinaw-straat met het meer Michigan, in het zuiden door de St. Clair-rivier en het St. Clair-meer met het Erie-meer, en het Erie-meer door de Niagara-rivier met het Ontario-meer.

De Niagara-rivier heeft een' prachtigen loop, daar het Ontario-meer, slechts 36 mijlen van het Erie-meer verwijderd, 334 voeten lager ligt dan het laatstgenoemde. Vijf mijlen beneden het Erie-meer ligt het schoone Great-eiland en lager de bekende Niagara-val, een van de grootste en merkwaardigste watervallen der aarde. Het is een trotsch gezicht, den breeden stroom van eene hoogte van 162 voet in den vorm van een hoefijzer naar beneden te zien storten. Twee mijlen beneden den waterval voert eene ijzeren hangbrug over den stroom; zij bestaat uit twee verdiepingen, waarvan de onderste voor rijtuigen en voetgangers, de andere, 28 voet hooger, voor spoortreinen.

Kanalen zijn gegraven om de belemmering, welke de Niagara-val der scheepvaart in den weg stelt, te ontgaan en de meren met de Atlantische Zee te verbinden, zoodat kleine zeeschepen het meer Michigan kunnen binnenloopen.

De Canadasche meren vormen de grootste zoetwatermassa van de wereld; hare oevers omsluiten meer dan de helft van al het zoete water der wereld.

Onder de kleinere meren noemen wij: het Champlain-meer tusschen New-York en Vermont, dat de St. Lorenz met de Hudson verbindt, en het groote Zout-meer in Utah.

Noord-Amerika heeft vele en groote rivieren, waarvan wij de voornaamsten zullen noemen. De volgenden hebben hare uitwatering in den Atlantischen Oceaan:

De St. Lorenz, de uitwatering van het Ontario-meer en dus van de vijf groote meren; zij is zeer breed en tot Quebec voor de grootste zeeschepen, tot Montreal voor schepen van 600 ton bevaarbaar. De Connectitut, tot Hartford bevaarbaar, stort zich in de Long Island Sound. De Hudson, tot Albany voor zeeschepen van 80 ton bevaarbaar, stort zich in de baai van New-York. De Delaware stroomt door New-Jersey en Delaware en

valt bij Philadelphia in de Delaware-baai; voor groote zeeschepen is zij tot Philadelphia, voor weinig diep gaande vaartuigen tot Trenton bevaarbaar. De Susquehanna ontspringt in den staat New-York, stroomt door Pennsylvanië en stort zich bij Havre de Grace, staat Maryland, in de Chesapeake-baai; zij is slechts over eene lengte van 5 mijl bevaarbaar. De Potomac scheidt Virginië van den staat Maryland en van het districkt Columbia en is tot Washington bevaarbaar; op haren rechteroever ligt Mount Vernon, de geboorte- en begraafplaats van Washington. De James in den staat Virginië is tot City Point bevaarbaar. Richmond, de hoofdstad van Virginië, ligt op haren linkeroever; Jamestown, in 1607 aan deze rivier gesticht, was de eerste engelsche nederzetting in Noord-Amerika. Door Noord-Carolina stroomen de Roanoke en de Cape Fear; door Zuid-Carolina de groote Pedee en de Santee; tusschen Zuid-Carolina en Georgië de Savannah en door Georgië de Alatamaha. Al deze rivieren zijn tot diep in het binnenland bevaarbaar.

In de Golf van Mexico storten zich de Appalachicola, de Alabama met de Tombigby, de Mississippi, de Sabine, welke de grensscheiding vormt tusschen Louisiana en Texas, de Trinity, de Brazos, de Colorado en de Rio Grande del Norte, welke voor een groot gedeelte Texas van Mexico scheidt.

In de Golf van Californië watert de Colorado uit.

In de Stille Zee storten zich de Sacramento, die zich met de San Joaquin vereenigt, en de Columbia.

De Mississippi, met zijne talrijke groote nevenrivieren, is zoo belangrijk voor het binnenlandsch verkeer, dat wij een oogenblik bij hem moeten stilstaan. Hij ontspringt in het meer Itasca in Minnesota, vormt bij St. Anthony schoone watervallen, neemt links de Wisconsin, de Rock en de Illinois en rechts de Minnesota of St. Peters, de Jowa met de Red Cedar en de Des Moines op, en vereenigt zich 5 uren boven St. Louis met den Missouri, die op de grens van de gebieden Montana en Dakota op het Rotsgebergte ontspringt, verscheidene prachtige watervallen vormt en vele rivieren in zich opneemt, waaronder de Yellowstone, de Nebraska of Platten en de Kansas de voornaamsten zijn. Hoewel de Missouri van zijn' oorsprong tot aan zijne vereeniging met den Mississippi, dubbel zoo lang is als de Mississippi van daar tot aan zijnen oorsprong, toch draagt de rivièr beneden het vereenigingspunt den naam van Mississippi. De Missouri, van zijne bron

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

tot aan den mond van den Mississippi in de Mexicaansche Golf, is de grootste rivier der wereld. Beneden St. Louis neemt de Mississippi links de van het oosten komende rivier Ohio en rechts de van het westen komende Arkansas en Roode-rivier op. De Ohio, de belangrijkste van de 200 zijrivieren van den Mississippi, stroomt langs de noordelijke grens van den staat van dien naam en neemt de Miami, de Wabash, den Cumberland en den Tennessee op. Alleen stoombooten varen den Mississippi op, en eene menigte platboomde vaartuigen drijven met de voortbrengselen der Middenstaten de rivier af naar New-Orleans, de hoofdstad van Louisiana. 1500—2000 stoombooten bevaren den Mississippi en zijne nevenrivieren. De afstand van New-Orleans tot Cincinnati aan den Ohio wordt heen en terug in 19 dagen afgelegd. Het water van den Mississippi is troebel; zijne oevers zijn boven St. Louis hoog en steil, en beneden die stad lager, behalve in Tennessee en over het algemeen daar waar het bergland zich tot aan de rivier uitstrekt.

Noord-Amerika is rijk aan kanalen. Zij hebben gezamenlijk eene lengte van 1450 uren gaans. De voornaamsten zijn: het Erie-kanaal, dat het Erie-meer met de Hudson en dus met New-York verbindt; het Ohio-Erie-kanaal, dat de Canadasche meren met den Ohio en dus ook met den Mississippi in verbinding brengt; het Wabash- en Erie-kanaal van Ohio naar Indiana, en het nog niet voltooide Illinois-Michigan-kanaal, waarlangs de Mississippi-stoombooten de Canadasche meren moeten kunnen bereiken.

Pennsylvanië heeft de meeste kanalen, en wel bijna een vijfde van het geheele kanaalstelsel; dan volgen New-York, Ohio en Indiana.

Geen land ter wereld heeft zoo vele spoorwegen als Noord-Amerika, doch aan andere kunstwegen is Noord-Amerika arm. Het spoorwegnet neemt, sedert het einde van den burgeroorlog, ongeloofelijk snel toe; het heeft eene lengte van 11,450 uren gaans. Behalve de groote Pacific-weg, welke New-York met San Francisco verbindt, zullen weldra nog meer spoorwegen den Atlantischen Oceaan met de Stille zee verbinden.

Er is op de noord-amerikaansche spoortreinen slechts ééne klasse. Voor de »mail» en »express» treinen geldt het zelfde tarief, namelijk 7½ cent per 1600 el. Alleen de emigrantentreinen zijn ongeveer de helft goedkooper. De inrichting der wagens is geheel anders

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

dan in Europa; zij zijn ruimer, langer en hooger dan bij ons. Over de geheele lengte van den wagen loopt een gangpad tusschen de twee rijen zitbanken, welke twee zitplaatsen hebben. De rugleuningen zijn beweegbaar, zoodat men naar verkiezing vooof achteruit rijden, achter of tegenover elkander kan zitten. Aan beide einden van het gangpad is eene deur, welke door de passagiers kan worden geopend, waarvan ruim gebruik wordt gemaakt om zich van den eenen wagen naar den anderen te begeven of aan de einden lucht te scheppen. Op alle nachttreinen zijn slaapwagens, »sleeping cars», die zeer goed zijn ingericht, maar waarvan men alleen tegen betaling van 1½ tot 3 dollars per nacht kan gebruik maken. De nieuwere paleiswagens, »silver-palace-cars», »silver-sleeping-cars» of »palace-cars» genaamd, zijn keurig net ingericht met sofa's, spiegels, tafeltjes, toiletkamers, urinoirs, ijswater-reservoirs enz. Op iederen trein is een kramer, die allerlei vruchten, snoeperijen, dagbladen, boeken en platen te koop aanbiedt. 's Morgens, 's middags en 'avonds wordt 20 minuten tijd gegeven om in de statie te eten; op sommige lijnen is dat oponthoud echter niet meer noodig, wijl restauratie- of hotel-wagens bij den trein behooren. Is de plaats van bestemming eene groote stad, dan kan men, in hare nabijheid gekomen, des verkiezende de *reçu* der passagiersgoederen eenen agent van een expeditiekantoor, »express company», ter hand stellen, die een ander *reçu* in de plaats geeft en voor ½ tot 1 dollar de bagage bezorgt, waar men die verlangt te hebben.

De regeering heeft straatwegen aangelegd, maar de meesten laten veel te wenschen over, vooral in het voorjaar. De brieven worden deels met postkoetsen, deels door ruiters van de spoorwepstatiën naar de afgelegene plaatsen gebracht. Door het geheele land is het briefport slechts 7½ cents.

TWEEDE HOOFDSTUK.

HET KLIMAAT.

Dat het klimaat van Noord-Amerika gezond is blijkt genoegzaam daaruit, dat het aantal dergenen die een' zeer hoogen ouderdom bereiken, er aanzienlijk, en het geheele volk niet minder

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

energiek is. Reisverhalen van vroegeren datum zijn dan ook in dit opzicht niet meer te vertrouwen; misschien ook doordien de meerdere bebouwing een' gunstigen invloed op het klimaat heeft gehad. Het klimaat is verschillend van dat van ons land, en men moet er dus aan gewennen, maar bij een weinig voorzichtigheid in levenswijze en kleeding zal de Nederlander zich zeer wel daarbij bevinden.

De Vereenigde Staten liggen geheel in de gematigde luchtstreek en zuidelijker dan ons land. Hunne noordelijke grens komt, wat de breedtegraden betreft, overeen met eene lijn, welke van Parijs over Karlsruhe, Stuttgart, Regensburg enz. zou loopen. Frankfort aan den Main zou in het zuidelijke gedeelte van Labrador of aan de zuidzijde van de Hudson-baai liggen. Te Quebec in Canada is het gemeenlijk zeer koud; toch ligt het zuidelijker dan Duitschland, op de zelfde breedte namelijk als Bern. Maine, een van de koudste staten, ligt op de zelfde breedte als Florence. Aan het Erie-meer is de noordelijke grens van de Vereenigde Staten onder den 42° N. B. Chicago heeft den zelfden breedtegraad als Rome, en New-York den zelfden als Napels. De zuidelijke grens van de Vereenigde Staten of het zuiden van Florida ligt op de zelfde breedte als de woestijn van Sahara of als Thebe in Egypte. Men meent dus al licht, dat het klimaat van Noord-Amerika zachter is dan dat van Nederland, doch dat is eene dwaling.

Vooreerst is het daar, op de zelfde breedte als in Europa, in den zomer warmer en in den winter kouder dan in genoemd werelddeel, zoodat er grooter onderscheid is dan in Europa tusschen de temperatuur van den zomer en die van den winter. In New-York met zijne napelsche zomerhitte is het 's winters zoo koud als te Koppenhagen. Over het algemeen zijn de winters er kort en de zomers lang. In November en in de eerste helft van December is het weder nog heerlijk; alleen Januari en Februari zijn wintermaanden. Door den velen wind en storm is de koude er zeer hinderlijk. In de Atlantische-kust-staten verandert de temperatuur zoo plotseling en zoo dikwijls, dat men niet zelden op één' dag alle seizoenen heeft; het is alsof de elementen in aanhoudenden strijd met elkander zijn. Het voorjaar duurt zeer kort, en op den langen, heeten zomer volgt een overheerlijk najaar, veelal »Indian summer» genaamd. Vooral in den winter heerschen vele noordoosten en noordwesten winden. De noordoosten wind is koud en vochtig en brengt ver-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

anderlijk regenachtig weder; de noordwesten wind is koud en droog en brengt stormen en aanhoudende koude. Zonder de vele winden ware de winter niet zoo hinderlijk. Des zomers waait het meer dan 's winters uit het zuidwesten; deze wind veroorzaakt drukkende, afmattende hitte. De zuidoosten en oosten winden komen des zomers ook veel voor, maar zijn koel en aangenaam. Uit het noorden waait het zelden. Bij helder weder zijn de wegen spoedig door den wind opgedroogd.

In de zuidelijke staten komt de regen snel op, en is de lucht plotseling weder helder. Aan de westkust regent het zelden buiten den zoogenaamden regentijd; in het oosten echter valt veel regen en sneeuw. Onze sombere, nevelachtige dagen zonder regen kent men in Noord-Amerika niet. Of het regent, òf de lucht is helder, doch meestal is het mooi, vroolijk weder. De zonneschijn heeft er eene eigenaardige liefelijkheid: het blauw van het uitspansel is er zoo diep en schoon, als wij het hier nimmer zien; de sterrerenhemel is er bijzonder glansrijk.

De snelle weërsverandering in de aan den Atlantischen Oceaan gelegen staten en over het algemeen het groote verschil tusschen de temperatuur van den zomer en die van den winter zijn dus eigenlijk de eenige nadeelen van het klimaat. Door de meerdere bevolking en bebouwing is het klimaat der oostelijke streken reeds aanmerkelijk verbeterd.

Daar in zulk een groot land het klimaat niet overal het zelfde is, en het voor velen belangrijk is te weten waar het in dat opzicht voor hen het beste zal zijn, treden wij voor sommige streken nog nader in bijzonderheden.

In het Mississippi-dal is het klimaat zachter dan meer oostelijk en westelijk; dit geldt voor alle staten tusschen het Alleghany- en Rotsgebergte, welke niet zuidelijker liggen dan Tennessee. De gebergten zijn daarvan de oorzaak. Westelijk van het Rotsgebergte is het klimaat droog, met scherpe winden en koude winters, doch aan de kust der Stille Zee is het klimaat veel zachter en gelijkmatiger dan in het oosten. Het klimaat van Californie wordt bijzonder geroemd. Ten oosten van het Alleghany-gebergte is het vochtiger dan elders: de weërsverandering is er plotselinger, de zomer warmer en de winter kouder. Ook zijn voor borstlijders of voor hen die aanleg hebben het te worden, de westelijke staten beter dan de oostelijke.

Van het klimaat der zuidelijke staten valt nog op te merken,

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

dat men de kuststrook van Virginië zuidwaarts tot aan Florida en van daar westwaarts tot aan Texas over eene breedte van 30 tot 40 uren moet vermijden, wegens de koortsigheid, ten gevolge van de diep in het land doordringende uitwerking van eb en vloed, en van de vele moerassen. In het zuiden is het klimaat gelijkmatiger dan in het noorden; de winters zijn er minder streng, de zomers minder heet dan in het noorden; de warmte is er niet zoo afmattend. Virginië, Noord- en Zuid-Carolina en Oostelijk-Georgië hebben koelere zomers dan de aan de Mexicaansche golf gelegene staten, doordien de golfstroom niet evenals de Oceaan vochtige en verkoelende oosten en zuidoosten winden aanbrengt. Het Shenandoah-dal in Virginië roemt men als bijzonder gezond.

DERDE HOOFDSTUK.

VRUCHTBAARHEID VAN DEN GROND. — VOORTBRENGSELEN VAN HET PLANTEN-, DIEREN- EN DELFSTOFFENRIJK. — NOORD-AMERIKA HET GELUKKIGSTE LAND DER WERELD.

De bodem is over het algemeen zeer vruchtbaar en brengt bij minder arbeid meer voort dan onze grond. De vruchtbaarheid van den grond is de grootste rijkdom van Noord-Amerika. Reeds aan het houtgewas ziet men dit duidelijk; waar loofhout, namelijk de zachtere soorten, goed groeien, daar is de grond voor alle vruchtenteelt en graanbouw geschikt; waar meer naaldhout of geene andere houtsoort dan deze groeit, is de grond voor landbouw niet zeer geschikt.

Het Mississippi-dal is eene van de vruchtbaarste streken der aarde. De bodem bestaat tot op eene aanmerkelijke diepte uit buitengewoon vetten, aangeslibden grond. Hier zijn nog ondoordringbare bosschen met de rijkste verscheidenheid van houtsoorten; ooft en granen vindt men er van uitmuntende hoedanigheid.

Ten oosten van het Alleghany-gebergte is de grond over het algemeen goed, slechts op enkele plaatsen van geringe hoedanigheid en meer met onvruchtbare heuvels doorsneden. Ook de bodem aan de westkust behoort tot deze rubriek.

Het zuiden is, landwaarts in, slechts tamelijk goed te noemen;

met uitzondering van enkele tamelijk vruchtbare dalen, zooals het Shenandoah-dal.

Daarentegen is de bodem voor landbouw geheel ongeschikt rondom en in het Rots-gebergte en langs de kust der zuidelijke staten. In algemeene trekken kan men dus, wat de grondgesteldheid betreft, de volgende rangschikking aannemen. Zeer goed is het grootste gedeelte van het Mississippi-dal; goed is het land ten oosten van het Alleghany- en ten westen van het Nevada-gebergte, benevens de staten Tennessee en Kentucky; tamelijk goed zijn de zuidelijke; slecht is de kuststreek van de Zuidelijke Staten en de omtrek van het Rots-gebergte.

Men kan zich in ons land geen denkbeeld maken van de noord-amerikaansche plantenwereld. Allerlei tropische gewassen groeien daar in de gematigde luchtstreek; want al is de winter er strenger dan bij ons, de zomer is er toch warmer, en de zon schijnt er eene bijzondere levenwekkende kracht te bezitten.

Terwijl Frankrijk slechts 37 boomsoorten telt die 30 voet hoog worden, heeft Noord-Amerika 130 soorten die eene grootere hoogte bereiken. Er zijn o. a. 30 tot 36 soorten eiken en verschillende soorten van beuken, dennen en cypressen. In Californië vindt men de reuzenboomen, »sempervirens gigantea», alleen overtroffen door de »eucalyptis amygdalina» van Australië. De reusachtige boomen in de maagdelijke wouden van het Mississippi-dal zijn met kleine planten en wijngaardranken van allerlei soort versierd. De »hickory» of witte amerikaansche walnotenboom, taai als leder en hard als been, de taaie of zachte »sycamore» of wilde of egyptische vijgenboom, verscheidene ahorn-soorten, waaronder de suiker-ahorn, uit welken boom in Ohio en Michigan veel suiker bereid wordt, de platanen, de magnoliën, de sassafras of venkelboom, de tulpenboom, de treurwilg, de moerbeziënboom, de levensboom en nog vele anderen zijn sieraden van het land en vermeerderen zijn' rijkdom. De wouden leveren voortreffelijk timmerhout en uitmuntende looistof. Vroeger had al dat hout geene waarde, en men verbrandde geheele bosschen om bouwland te bekomen; sedert hebben de spoorwegen en kanalen de waarde van het hout doen stijgen, en roeit men de bosschen niet meer zoo onbezonnen uit.

In de bosschen, aan den rand van weiden en velden, op bergen en in dalen, groeien vele nuttige struiken, grassoorten, kruiden en bloemen. De verschillende soorten van munten wassen overal

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

overvloedig; de wasmirt, de leliën en verscheidene palmsoorten behooren hier te huis; het gras der prairiën groeit tot manshoogte en levert door zijne rijke verscheidenheid van bloemen een eigenaardig schoon gezicht.

Ook de voortbrengselen van landbouw zijn in groote verscheidenheid en ruimen overvloed aanwezig. De tabak, de aardappel en de maïs zijn uit Amerika afkomstig. Alle graansoorten groeien voortreffelijk. Maïs, in den regel »corn» genaamd, en tarwe worden het meest verbouwd; dan volgen haver, gerst, rogge enz. In het noorden verbouwt men meer graan dan in het zuiden, waar meer rijst, boomwol of katoen en suikerriet wordt gewonnen, terwijl er ook allerlei zuidvruchten worden gekweekt. Tabak groeit het best in Kentucky, Virginië, Ohio, Maryland, Tennessee en Pennsylvanië; ook in de westelijke staten wordt hij met goed gevolg verbouwd. Wijn slaagt bijzonder goed in Californië en in Missouri; ook in Noord- en Zuid-Carolina en in meer andere staten legt men zich met goed gevolg op den wijnbouw toe. De wijnstok zal voorzeker zeer toenemen. Vruchten worden veel gekweekt, maar zijn evenals de groenten veelal van minder goede hoedanigheid dan bij ons te lande, dewijl er minder zorg aan wordt besteed. De appelen zijn voortreffelijk en veelsoortig; perziken gedijen uitmuntend en zijn overal overvloedig. Reeds vroeg in het voorjaar is de markt te New-York ruim voorzien van allerlei soort van beziën, vooral aardbeziën. De geheele plantengroei biedt, zoowel wat de natuur zonder als door menschelijke vlijt voortbrengt, door hare verscheidenheid en haren overvloed in wasdom en in kleur een' verblijdenden aanblik.

De wilde dieren worden evenals de Indianen steeds minder in getal. De groote kudden van buffels enz. zijn van de prairiën in het Mississippi-dal bijna geheel verdwenen; verder westwaarts trekken zij nog in troepen van 20 en 30 over het gebergte en door de vlakten. De prairie-honden, niet grooter dan eekhorentjes, zijn zeer talrijk en wonen in zoogenaamde dorpen bijeen. Een zeer liefelijk schouwspel voor den reiziger is het sierlijke, vlugge elanddier. Wilde katten zijn talrijk. Beren, wolven en vossen worden steeds zeldzamer.

De huisdieren zijn van goed ras. Paarden en koeien zijn talrijk: in 1871 telden de Vereenigde Staten tien millioen paarden en elf millioen melkkoeien. Er zijn bijzonder goede, vlugge rij- en trekpaarden; ook ossen worden als trekdieren gebruikt. De var-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

kens zijn het best in Illinois. De schapen van Ohio zijn zeer gezocht.

Vogels zijn er in menigte, vooral patrijzen, kalkoenen, parel-, berg- en waterhoenders, wilde zwanen, wilde ganzen, wilde eenden, wilde duiven, verscheidene soorten van arenden en gieren, kolibris enz. Zangvogels zijn er weinig: men hoort er geen' leeuwrik of nachtegaal, geene meerle of musch.

De visschen zijn er van zeer goeden smaak; zij zijn zeer groot en menigvuldiger dan overal elders.

Allerlei andere waterdieren en amphibiën zijn er talrijk. Het klimaat is er gunstig voor insekten; die zijn er dus in de Nieuwe Wereld in overvloed; vooral de muskiet is er zeer lastig.

Noord-Amerika is zeer rijk aan mineralen. Goud en zilver komt er veel voor, vooral in Montana, Idaho, Nevada, Arizona, New-Mexico, Colorado en Californië. De Alleghany's zijn arm aan goud en zilver, maar rijk aan ijzer en steenkolen. Koper wordt veel gevonden aan het Boven-meer, dus in de staten Minnesota, Wisconsin en Michigan. Lood treft men in zeer groote hoeveelheid aan in Missouri, Arkansas, en nabij de canadasche meren. IJzer komt overvloedig voor in Missouri, Pennsylvanië, New-York en Ohio; steenkolen in Pennsylvanië, Missouri, Illinois en Indiana. Sedert 1859 levert Pennsylvanië veel bron-olie (petrolie). Zwavel vindt men in Virginië; graniet, porphyr, zandsteen, blauw en zwart marmer in Maryland; wit marmer aan de White rivier in Arkansas.

—

Wat wij tot nu toe van Noord-Amerika hebben vermeld is reeds voldoende om bij iedereen de overtuiging te vestigen, wat zijne natuurlijke gesteldheid betreft, dat het het voortreffelijkste land der aarde is. In elk opzicht eene rijke, milde, heerlijke natuur, een allervruchtbaarste grond, de voortreffelijkste water- en landwegen voor den handel, eene nergens overtroffen planten- en dierenwereld, een rijkdom aan mineralen zooals geen ander land dien kent, eene allergunstigste ligging met 22 staten aan zee en 8 aan de vijf grootste meren der aarde, — ziedaar zoo vele natuurlijke voordeelen, wel geschikt om een land tot het beste en meest gezegende der wereld te maken. En nu het volk: de vlijt en de volharding, de practische en energieke geest van den Amerikaan doen hem in ruime mate al de voordeelen genieten, welke de natuur hem met kwistige hand heeft ge-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

schonken; na een bestaan van nog geene honderd jaren is Noord-Amerika de europeesche staten bijna in alles vooruit; het heeft gewoekerd met zijne gaven, zonder door zijne regeering in wat ook te worden belemmerd; zijne vrijheid, zijn denken, zijne vlijt, zijne kracht en zijn rijk gezegend land hebben den Amerikaan zoo groot en gelukkig gemaakt dat men hem met gerustheid eene grootsche toekomst kan voorspellen. *)

VIERDE HOOFDSTUK.

CONGRES- EN SPOORWEGLAND. — VOORWAARDEN WAARONDER HET EERSTE VERKRIJGBAAR IS.

De regeering der Unie is eigenaar van de nog niet in bezit genomen gronden en staat die op zeer voordeelige voorwaarden af aan particulieren, aan maatschappijen of ook aan de regeeringen der staten. Deze aan de Unie behoorende gronden worden congresgronden genoemd.

Het congresland is opgemeten of niet opgemeten. Op alle congreslanderijen, behalve die waarbij zulks bijzonder voorbehouden is, staat het, volgens de »Homestead-claim» †), elken burger der Vereenigde Staten of elken blanke, die zijn voornemen heeft te kennen gegeven om burger te worden, vrij, zich te vestigen en 160 acres in bezit te nemen. Indien het bedoelde land niet opgemeten is, zal hij die er zich gevestigd heeft, òf de 160 acres welke hij uitkoos, verkrijgen, tenzij het voor een of ander publiek doel benoodigd is, òf wel andere 160 acres, begrensd door de door het gouvernement getrokken lijnen.

*) Men heeft berekend dat de in de Vereenigde Staten aangewende stoomkracht een vermogen bezit van 30 millioen paardenkrachten.

†) De „Homestead-Act", in Mei 1862 door het Congres aangenomen en in 1863 in werking getreden, bepaalt, dat alle landerijen welke nog niet in handen van particulieren zijn overgegaan, in blokken van 160 acres kosteloos aan immigranten zullen worden afgestaan. In de straks te vermelden spoorwegstrook worden slechts 80 acres afgestaan.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Alleen onder de volgende voorwaarden wordt congresland, volgens de »Homestead-claim», kosteloos afgestaan:

1e. dat men burger zij of op wettige wijze verklare het te zullen worden; dat men nooit de wapens hebbe gedragen tegen de Unie of haren vijanden bijstand hebbe geboden;

2e. dat men zij hoofd van een gezin, hetzij dan vader of moeder, nog gehuwd, of gehuwd geweest zijnde, of dat men meerderjarig zij, dus den leeftijd van 21 jaren hebbe bereikt;

3e. dat men het land minstens vijf jaren lang zelf bewone en bebouwe, en het binnen de vijf eerste jaren verkoope noch hypotheek daarop neme, tenzij men 1¼ of 2½ dollar per acre aan de regeering betaald hebbe;

4e. na gedurende vijf jaren aan deze voorwaarden te hebben voldaan, ontvangt men de noodige eigendoms-bewijzen van de regeering der Unie.

Natuurlijk moet alles voor den registrateur van het landverkoopingsbureau, »Land-office», of bij te grooten afstand of bij ziekte voor den distrikts-griffier worden beëedigd. Zoo lang de vijf jaren niet zijn verstreken, kan de grond niet door schuldeischers worden aangesproken.

De opgemeten congres- of staatslanderijen zijn verdeeld in »townships», die 6 engelsche mijlen lang en even breed zijn; elk »township», 1 mijl lang en 1 mijl breed en alzoo 640 acres groot, is verdeeld in 36 »sections»; elke »section» is ook verdeeld in 4 »quarter-sections» van 160 acres, en elke »quarter-section» is wederom verdeeld in 4 »quarter-quarters», elk van 40 acres. De grenslijnen der »townships» en »sections» loopen allen van het noorden naar het zuiden en van het oosten naar het westen. De »sections» zijn altijd in de zelfde orde genommerd, te beginnen met N°. 1 in den noordelijksten hoek en westwaarts doorloopende tot N°. 6. De sectie N°. 7 ligt ten zuiden van N°. 6, en de nommers loopen nu oostwaarts door tot N°. 12, dat dus ten zuiden van N°. 1 ligt; in de volgende rij loopen zij weder westwaarts, en zoo vervolgens. Derhalve zijn de »sections» langs de oostelijke grens, van het noorden naar het zuiden gaande, N°. 1, 12, 13, 24, 25 en 36, en langs de westelijke grens, van het noorden naar het zuiden gaande, N°. 6, 7, 18, 19, 30 en 31.

Aan maatschappijen staat de regeering veelal gronden af, op voorwaarde dat zij er spoorwegen zullen aanleggen. De maat-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

schappij ontvangt dan de helft van eene strook lands, welke 30—40 engelsche mijlen breed is; de helft slechts, want de bedoelde strook gronds is, zooals wij reeds zeiden, in vierkante vakken van gelijke afmetingen verdeeld, waarvan de regeering een vak van elke twee aan zich behoudt. De gemiddelde prijs van 1 acre of 0,4047 hectare niet ontgonnen land in zulk eene strook is 2½ dollar, terwijl de zelfde uitgestrektheid buiten die strook gelegen slechts de helft, dus ƒ 7.50, per bunder kost. Aan particulieren wordt congresland verkocht tegen 1¼ of 2½ dollar per acre, naar gelang de grond binnen of buiten de spoorwegstrook gelegen is. In beide gevallen betaalt men 12½ dollar onkosten. *)

Niet in *alle* staten zijn congreslanden te verkrijgen. Wij laten daarom hier eene opgave volgen van de steden waar kantoren, »land-offices», gevestigd zijn, waar men het in de omliggende distrikten gelegen congresland kan koopen.

Staten.	*Steden.*	*Staten.*	*Steden.*
Ohio	Chilicothe.	Wisconsin . . .	L' Eau Claire.
Indiana.	Indianapolis.		St. Croix Falls.
Illinois	Springfield.		Bayfield.
Missouri	Ironton.		Tailor's Falls.
	Boonville.		Du Luth.
	Springfield.		St. Cloud.
Michigan. . . .	Detroit.		Greenleaf.
	East Saginaw.	Minnesota . . .	St. Peter,
	Jona.		Winnebago City.
	Traverse City.	Dakota.	Vermillion.
	Marquette.	Idaho.	Lewiston.
Jowa.	Des Moines.		Boise City.
	Fort Dodge.	WashingtonTer:	Olympia.
	Council Bluffs.		Bancouver.
	Sioux City.	Oregon.	Oregon City.
Wisconsin . . .	Menasha.		Roseburg.
	Stevens' Point.		Le Grande.
	La Crosse.	Nevada.	Garson City.

*) Eene engelsche mijl is iets meer dan 1609 meter, 1 hectare gelijk aan 2.47 acres. Een dollar goud is ongeveer ƒ 2.50. De papieren dollar, sedert den oorlog het algemeene betaalmiddel, behalve in Californië, is aan koers onderhevig.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Staten.	*Steden.*	*Staten.*	*Steden.*
Nevada.	Belmont.	Louisiana . . .	New-Orleans.
	Austin.		Natchitoches.
Arizona	Prescott.		Monroe.
New-Mexico . .	Santa Fé.	Mississippi. . .	Jackson.
Colorado	Golden City.	Alabama. . . .	Mobile.
Nebraska. . . .	Omaha.		Montgomery.
	Brownsville.		Decatur.
	Nebraska City.	Florida.	Tallahassee.
	Dakota City.	Californië . . .	San Francisco.
Kansas	Topeka.		Los Angelos.
	Junction City.		Marysville.
	Humboldt.		Humboldt.
Arkansas. . . .	Washington.		Stockton.
	Clarksville.		Visalia.

VIJFDE HOOFDSTUK.

BESCHRIJVING DER STATEN EN TERRITORIËN.

De Unie bestaat uit 37 staten, 11 territoriën of gebieden en 1 distrikt. De bevolking is sedert 1782 van 2 millioen tot 40 millioen geklommen.

Naar hunne ligging worden de staten onderscheiden in Oostelijke-, Midden-, Zuidelijke- en Westelijke-Staten. De Midden-Staten droegen dien naam te recht, daar zij van de 13 staten, waaruit de Unie oorspronkelijk, sedert de onafhankelijk-verklaring op den 4. Juli 1776, bestond, de middelste waren; thans ware het beter de staten ten oosten van het Alleghany-gebergte de Oostelijke, die in het Mississippi-dal de Midden, de westwaarts daarvan gelegene de Westelijke, en de zuidwaarts van het distrikt Columbia gelegene de Zuidelijke te noemen.

Ieder staat is verdeeld in landschappen of distrikten, »counties», en ieder distrikt in stadsgebieden, »townships».

De Oostelijke-Staten, ook Nieuw-Engeland genaamd, zijn: Maine, New-Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode-Island en Connecticut.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

De Midden-Staten zijn: New-York, New-Jersey, Pennsylvanië en Delaware.

De Zuidelijke-Staten zijn: Maryland, waarin het distrikt Columbia is gelegen; Virginië, West-Virginië, Noord-Carolina, Zuid-Carolina, Georgië, Florida, Alabama, Mississippi, Louisiana, Texas, Arkansas, Tennessee en Kentucky.

De Westelijke-Staten zijn: Ohio, Indiana, Illinois, Michigan, Wisconsin, Jowa, Minnesota, Nebraska, Missouri, Kansas, Californië, Oregon en Nevada. Ook behooren tot deze groep de gebieden: Dakota, Montana, Washington, Idaho, Colorado, Utah, Arizona, New-Mexico, Indian-Territory en Alaska.

1. *Maine.*

Oppervlakte: 35,000 □ engelsche mijlen. Bevolking: *) 626,463.

Het grootste gedeelte van dezen staat is nog onbewoond. Het klimaat is zeer streng, doch gezond; de bewoners worden gewoonlijk oud. De bosschen zijn schoon en de houthandel is aanzienlijk. De grond is het vruchtbaarst tusschen de Penobscot en de Kennebec. De opbrengst van gerst en van aardappelen is aanzienlijk; slechts zes staten brengen meer gerst, en drie meer aardappelen voort. Over het algemeen is de grond heuvelachtig. De kust van dezen staat heeft, van alle staten, de meeste inhammen en bochten. De oevers zijn deels steil. Onder de dertien havens is Portland de voornaamste.

De hoofdstad Augusta aan de Kennebec heeft 8500 inwoners. Bangor aan de Penobscot, welke tot aan de stad bevaarbaar is, telt 17,000 inw. De voornaamste havenstad is Portland met 31,500 inw.

In dezen staat is geen congresland.

2. *New-Hampshire.*

Oppervlakte: 9280 □ engelsche mijlen. Bevolking: 318,300.

Deze staat is zeer bergachtig; men vindt hier de hoogste toppen der Alleghany's. De grond is geschikt voor den bouw van tarwe,

*) De bevolking der staten is opgegeven geheel, die der steden gedeeltelijk naar APPLETON'S *Handbook of American Travel*, 1872.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

maïs, rogge, gerst en haver; ook worden er vele vruchten gekweekt. Uit de appelen en peren perst men hier goeden wijn. Het weiland is goed, en het vee van dezen staat is zeer gezocht. Handel en nijverheid zijn in bloeienden toestand. Het klimaat is warmer dan in Maine en tusschen de bergen zacht.

De hoofdstad Concord aan de Merrimac telt 12,200 inwoners. De voornaamste haven is Portsmouth met 10,000 inw. Nashua telt 10,500 en Dover 9000 inw.

In dezen staat is geen congresland.

3. *Vermont.*

Oppervlakte: 10,212 □ engelsche mijlen. Bevolking: 330,522.

De grond is bergachtig. Landbouw en veeteelt zijn de voornaamste bezigheden, en het rundvee is er grooter en zwaarder dan in Maine en New-Hampshire. Slechts zes staten brengen meer aardappelen en slechts vijf meer boter voort dan Vermont. Handel is er weinig. In het noordwesten ligt het Champlain-meer, dat door zijne uitwatering, de Richelieu of Sorel-stroom, met de St. Lorenz is verbonden.

Montpellier, de hoofdstad, telt 5000 zielen. Burlington aan het Champlain-meer telt 6000, St. Albans aan het zelfde meer 3000, Rutland 10,000, Bennington en Middlebury ieder 4000 inwoners.

In dezen staat is geen congresland.

4. *Massachusetts.*

Oppervlakte: 7800 □ engelsche mijlen. Bevolking: 1.457,351.

Deze staat wordt door geen' anderen overtroffen in geestbeschaving en nijverheid; wetenschap en ontwikkeling zijn er in hooge achting; voor onderwijs is uitmuntend gezorgd; de landbouw bloeit. Visscherij wordt hier meer dan in eenigen anderen staat gedreven. De weverijen zijn de belangrijkste der Unie. Voor ambachtslieden is hier plaats, niet voor arme boeren. Massachusetts is de meest bevolkte van allen.

De hoofdstad Boston, met 253,924 inw., is eene der beschaafdste steden van de wereld en tevens eene voorname handelstad. Kunstenaars en geleerden zijn hier in groot getal en verdienen veel geld. De volgende steden liggen dicht bij Boston: Charlestown met 28,300, Boxbury met 25,000, Cambridge met 27,000 inw. en eene

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

universiteit. De belangrijke handelstad Salem, met 24,000 inw., ligt aan zee. Newburyport, eene zeehaven, heeft 13,600, Lowell, eene zeer bloeiende fabriekstad, 40,900, Lynn, met belangrijke schoenenfabrieken, 28,000, New-Bedford, aan zee gelegen, 21,800, Andover 5000 en Plymouth 6000 inw.

In dezen staat is geen congresland.

5. *Rhode-Island.*

Oppervlakte: 1306 □ engelsche mijlen. Bevolking: 217,338.

In dezen staat bloeit de nijverheid. Het klimaat is er zachter dan in de bovengenoemde.

De hoofdstad Newport heeft 12,500 inw., belangrijke scheepvaart en handel, en druk bezochte zeebaden.

Providence heeft 68,900, Smithfield 14,000 en Cumberland 8500 inw.

In dezen staat is geen congresland.

6. *Connecticut.*

Oppervlakte: 4750 □ engelsche mijlen. Bevolking: 537,418.

Van dezen staat kan betreffende landbouw, nijverheid en handel ongeveer het zelfde worden gezegd als van Massachusetts. De hoofdstad New-Haven telt 50,800 inw. Hartford, aan de Connectitut, heeft 37,000. New-London, met de beste haven van den staat, 10,000, Bridgeport, aan Long-Island-Sond, 13,000 en Norwich 14,000 inwoners.

In dezen staat is geen congresland.

7. *New-York.*

Oppervlakte: 47,000 □ engelsche mijlen. Bevolking: 4.374,703.

Deze, door Hollanders gestichte staat, die als nederlandsche kolonie den naam van Nieuw-Nederland droeg, — welker hoofdstad Nieuw-Amsterdam de grondslag is geweest van de wereldstad New-York, — is een van de rijksten der Unie. De grond is over het algemeen heuvelachtig; de Alleghany's doorsnijden het land van het zuiden naar het noorden. Landbouw, veeteelt en nijverheid verkeeren in bloeienden toestand. New-York brengt meer aardappelen, hooi en boter voort, en heeft meer melkvee en

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

varkens dan eenige andere staat der Unie; zijn rijkdom aan paarden en vee is zeer aanzienlijk, want die vertegenwoordigt eene waarde van 272 millioen guldens. Wat de opbrengst van rogge, gerst en boekweit aangaat, neemt New-York de tweede, wat haver aangaat de derde en voor erwten en boonen de vierde plaats onder de 37 staten der Unie in. In 1869 bracht deze staat ruim 103 millioen ℔ boter, 28½ millioen bushel aardappelen, ruim 19 millioen bushel maïs, ruim 4⅗ millioen bushel gerst, ruim 5¼ millioen bushel boekweit, ruim 31 millioen bushel haver, 4⅗ millioen ton hooi en bijna 2 millioen bushel erwten en boonen voort. New-York telt van alle staten de meeste Katholieken.

Albany, de hoofdstad, telt 69,400 inw. New-York, aan de Hudson en East-rivier, met eene prachtige, ruime en veilige haven, de tweede handelstad der wereld, telt 1.000,000 inw. en staat op een' hoogen trap van ontwikkeling. Tegenover haar ligt Brooklyn met 397,000 inw.; Troy heeft 46,471, Atica 22,000, Syracuse 43,000, Rochester 62,000, Buffalo aan het Erie-meer 118,050, Batavia 23,000, Auburn 12,000, Seneca, Ithaca en Canandaigua, elk 7000 inw. Beroemde en druk bezochte gezondheidsbronnen vindt men te Saratoga-Springs, New-Lebanon-Springs, Sharon Sulphur-Springs enz.

In dezen staat is geen congresland.

8. *New-Jersey.*

Oppervlakte: 8320 □ engelsche mijlen. Bevolking: 905.794.

In het noordelijke gedeelte van dezen staat is de bodem deels berg-, deels heuvelachtig; in het midden is hij sterk golvend, en oostelijk van de Delaware vlak; de aangeslibde grond is beter voor wei- dan voor bouwland. Deze staat neemt, wat opbrengst van rogge en boekweit betreft, de derde, en wat die van aardappelen betreft, de achtste plaats onder de staten der Unie in. De rijkdom aan mineralen, vooral ijzer en zink, is aanzienlijk. Aan de Raritan zijn rijke steenkolenlagen.

De hoofdstad Trenton, aan de Delaware, telt 20,000 inw.; de belangrijke fabriekstad Newark heeft 105,542; New-Brunswick, met eene theologische school voor Nederduitsch-Gereformeerden, 17,000 en Princeton 3000 inw. Tegenover New-York liggen nog Jersey-City en Hoboken. Ook Paterson, aan de Passaic, is eene belangrijke plaats.

In dezen staat is geen congresland.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

9. *Pennsylvanië.*

Oppervlakte: 46,000 □ engelsche mijlen of 29.440,000 acres.
Bevolking: 3.519,601.

Deze staat is voor de helft door Duitschers bevolkt, wier afstammelingen van het derde, vierde of vijfde geslacht nog heden ten dage de duitsche zeden en gewoonten volgen. De duitsche Pennsylvaniërs zijn eenvoudige, ernstige, godsdienstige, beredeneerde menschen; zij zijn hartelijk en gastvrij, doch niet vrij te pleiten van schraapzucht. Het klimaat is hier streng, maar versterkend, opwekkend en gezond; het is veranderlijk als dat der noord-oostelijke staten. Hier bloeit de landbouw meer dan in eenigen anderen staat. Pennsylvanië brengt meer rogge, haver en boekweit voort dan eenige staat der Unie; wat aangaat de opbrengst van aardappelen en boter neemt deze staat de tweede, voor maïs de vijfde, voor hooi de derde en voor tarwe de achtste plaats in. De tabakscultuur neemt er toe.

In het zuidoosten is het geheele land bebouwd en dus de grond zeer duur; in het noorden en westen wachten nog uitgestrekte bosschen en velden op bewoners. Onuitputtelijk rijk is de grond aan mineralen, vooral ijzer en steenkolen. Hier zijn ook de rijke petrolie-bronnen. Het Lehigh- en het Lebanon-dal, de omstreken van Harrisburg en, meer naar het gebergte, de streek tusschen Harrisburg en Lancaster en die tusschen deze plaats en Philadelphia zijn zeer vruchtbaar en schoon.

Harrisburg, aan de Susquehannah met 23,000 inw., is de hoofdstad. Philadelphia, met 674,726 inw., is de tweede stad der Unie en eene van de schoonste steden der wereld. Pittsburg, het amerikaansche Birmingham, is eene aanzienlijke fabriekstad, met 86,qqq inw.; men vindt er de beste glasblazerijen der Unie. Pottsville is belangrijk door den handel in steenkolen. Lancaster, met 20,000 inw., York, Chambersburg en Gettysburg zijn aanzienlijke steden.

In dezen staat is geen congresland meer.

10. *Delaware.*

Oppervlakte: 2120 □ eng. mijlen. Bevolking: 125,015.

Deze staat is een van de minst belangrijken der Unie. Nijverheid en visscherij zijn er in bloeienden toestand. Het zuidelijke

gedeelte is ongezond. Hier zijn nog ondoordringbare bosschen van cypressen.

De hoofdstad Dover heeft 1200 inw.; Wilmington, de belangrijkste stad in dezen staat, telt 30,800 inw.

In dezen staat is geen congresland.

11. *Maryland.*

Oppervlakte: 7.119,360 acres. Bevolking: 780,894.

Noord- en westwaarts van Baltimore is de grond deels heuvel-, deels bergachtig; rondom de Chesapeake-baai, welke den staat in twee deelen splitst, is de grond vlak. De westelijke distrikten zijn de vruchtbaarsten. Het gebergte is rijk aan steenkolen, kalk, marmer enz. Rondom de genoemde baai is het ongezond, meer landwaarts in is het klimaat gunstig.

Annapolis, de hoofdstad, met 4000 inw., heeft geen' belangrijken handel. Baltimore met 267,600 inw, is eene zeer belangrijke koopstad. Verder zijn de voornaamste steden: Cumberland met 12,000, Frederick-City met 9000 en Hagerstown met 6000 inw.

In dezen staat is geen congresland meer.

12. *Het distrikt Columbia.*

Oppervlakte: 10 □ engelsche mijlen. Bevolking: 131,706.

Om den zetel van de regeering der Unie onafhankelijk te doen zijn van de staten, heeft men Washington met haren omtrek tot bondsgebied verklaard, dat als zoodanig rechtstreeks beheerd wordt door den president en het congres der Unie, en welker bewoners geen stemrecht hebben.

De bevolking van Washington aan de Potomac, de hoofdstad der Unie, bedraagt 109.233 zielen.

13. *Virginië.*

Oppervlakte: 38.352 □ engelsche mijlen. Bevolking: 1.224,830.

Het klimaat is in het westelijke, hoogere gedeelte van den staat zeer gunstig, in de kuststreek ongunstig. De bodem is zeer vruchtbaar, vooral in het Shenandoah-dal, waar de grond dan ook $ 100 per acre kost. Tabak, tarwe en maïs groeien in Virginië voortreffelijk. In opbrengst van maïs neemt Virginië de vierde, in

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

die van erwten en boonen de zevende, en in die van boter de achtste plaats onder de staten der Unie in. Aan de kust bouwt men rijst. Ook is deze staat rijk aan mineralen. In de kuststreek groeit veel naald-, in het bergachtige gedeelte veel loofhout.

De gevolgen van den vierjarigen oorlog zijn hier nog zeer merkbaar.

De hoofdstad is Richmond, aan de James, met 51,000 inw.; Petersburg, aan de Appomatox, telt 18,000; Norfolk aan de Elisabeth 19,000; Alexandria aan de Potomac 13,000; Lynchburg 7000, en Fredericksburg aan de Rappahannock, 5000 inw.; Harper's Ferry, Warrenton en Staunton liggen in het Shenandoah-dal.

In dezen staat is geen congresland.

14. *West-Virginië.*

Oppervlakte: 32.450,500 acres. Bevolking: 432,032.

West-Virginië munt uit door zijn goed klimaat, zijn' rijkdom aan mineralen, zijne veeteelt en zijne gezondheidsbronnen. De grond is heuvelachtig.

De hoofdstad is Wheeling, aan den Ohio, eene belangrijke handelstad, met 19,300 inw. Parkersburg, aan den Ohio, is eene zeer welvarende plaats.

In dezen staat is geen congresland.

15. *Noord-Carolina.*

Oppervlakte: 32.450,560 acres. Bevolking: 1.071,135.

In het bergachtige gedeelte is het klimaat goed. De kuststreek is tot op 120 mijlen van de zee ongezond, hetgeen in Zuid-Carolina, Georgië, Florida, Alabama, Mississippi, Louisiana en Texas ook het geval is. In het bergachtige gedeelte is de grond vruchtbaar; daar wordt tarwe, maïs en rogge gebouwd, alsook katoen, erwten en boonen; wat de opbrengst van dit laatste product betreft, neemt N.-Carolina de derde plaats in onder de staten der Unie. De bosschen leveren veel teer, pek en terpentijn. De wijnbouw slaagt hier goed. Ook heeft men er reeds tot eene waarde van $ 400,000 in een jaar aan goud gedolven.

Noord-Carolina heeft geene groote steden. De hoofdstad Raleigh telt 10,100 inw.; Wilmington aan de Cape Fear, eene belangrijke havenstad, heeft 13,400; Nerobern aan de Neuse 6000 en Fayette-

ville aan de Cape Fear 4000 inw. Edenton en Elisabeth liggen aan de Albemarle Sond.

In dezen staat is geen congresland.

16. *Zuid-Carolina.*

Oppervlakte: 21.760,000 acres. Bevolking: 705.169.

De bewoners van dezen staat onderscheiden zich door hun' trots en hunne energie. In het bergachtige gedeelte legt men zich vlijtig op landbouw toe; in het middengedeelte wordt hoofdzakelijk katoen, en aan de kust rijst gebouwd. Zuid-Carolina neemt onder de verschillende staten de vijfde plaats in, wat betreft de opbrengst van erwten en boonen. Men vindt hier uitgestrekte dennenwouden, die veel pek, teer en terpentijn leveren. Aan goede scholen is gebrek.

De hoofdstad Columbia telt 9000 inw.; Charleston, eene belangrijke havenstad, telt 49,000; Beaufort aan de Port-Royal-baai 3000 inw. Nog noemen wij Georgetown aan de groote Pedee, Spartanburg en Greenville in het noordwesten.

17. *Georgië.*

Oppervlakte: 37.120,000 acres. Bevolking: 1.195,338.

In het noorden is het klimaat zeer goed, in het zuiden drukkend. De grond is goed aan de rivieren en in het noorden. Rijst, katoen en suiker worden veel verbouwd; ook erwten en boonen; ten opzichte van de opbrengst van deze neemt Georgië onder de staten der Unie de tweede plaats in. Alle zuidvruchten gedijen goed. Rijst wordt gebouwd aan zee en aan de rivieren. De katoen is hier beter dan in de Carolina's. Bij goede behandeling kan 1 acre 225 kilogr. voortbrengen. De veeteelt is onbeduidend. Mineralen zijn niet in zoo groote hoeveelheid aanwezig als in de noordelijke staten. Georgië is een van de beste zuidelijke staten. Het is niet voordeelig zich in dezen staat met graanbouw en tuinbouw in te laten; alleen zuidelijke voortbrengselen moet men teelen en al het andere uit het noorden laten aanvoeren, wijl het daar beter is, en de zuidelijke vruchten en planten meer voordeel opleveren.

De hoofdstad Atlanta telt 17,000 inw. Er wordt een spoorweg aangelegd van deze stad naar Lynchburg in Virginië, welke

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

weg de kortste verbinding van New-York met New-Orleans zal wezen. Augusta, aan de Savannah, is eene zeer rijke, fraaie stad met 20,000 inw. Milledgeville was tot in 1865 de hoofdstad van Georgië. Nog noemen wij: Savannah, aan den mond der Savannah, met 20,000 inw. Athens, Macon, Columbia, Dariën, aan de Alatamaha, en Brunswick op de kust.

In dezen staat is geen congresland.

18. *Florida.*

Oppervlakte: 37.931,520 acres. Bevolking: 189,995.

Het zuidelijke gedeelte van dezen staat is moerassig, het noordelijke vlak en het westelijke heuvelachtig.

De bodem is vruchtbaar. Katoen, rijst, suiker, tabak en zoete aardappelen zijn de hoofdvoortbrengselen.

De hoofdstad Tallahassee ligt in het beste en dichtst bevolkte gedeelte van den staat. Pensacola en Appalachicola hebben goede zeehavens en drijven aanzienlijken handel. St. Augustine, aan de oostkust, de oudste stad der Unie, is in 1565 door Spanjaarden gesticht; zij munt uit door haar gunstig klimaat voor borstlijders. Nog noemen wij Jacksonville, aan de St. John, Fernandina en Key West.

In Florida zijn nog 17½ millioen acres congresland te koop.

19. *Alabama.*

Oppervlakte: 32.462,080 acres. Bevolking 996,988.

Deze staat heeft veel overeenkomst met Georgië. In het noordelijke gedeelte, dat over zijne geheele lengte door de Tennessee wordt doorsneden, neemt het Alleghany-gebergte een' aanvang. Hier zijn zeer schoone en vruchtbare dalen. Naar het zuiden daalt de grond meer en meer. In het noorden is het zeer gezond, in het zuiden veel minder. Katoen, rijst en andere zuid-vruchten gedijen hier uitmuntend. Maïs levert meestal ook een' goeden oogst. In het noorden vindt men schoone wouden. Mineralen zijn er weinig. In de laatste jaren is de veeteelt zeer toegenomen.

Montgomery, aan de Alabama, is de hoofdstad; zij heeft aanzienlijken binnenlandschen handel. Mobile, met 32,000 inw., is de tweede haven aan de Mexicaansche-golf. De andere voorname

steden zijn: Tuscaloosa, Marion, Hunts- en Jacksonville, Blackely, Selma en Tuscumbia.

In Alabama zijn nog bijna 7 millioen acres congresland.

20. *Mississippi.*

Oppervlakte: 30.179,840 acres. Bevolking: 834,984.

Het noord-oostelijke en middelste gedeelte van dezen staat is eene bergvlakte, die naar het zuiden en westen afdaalt. In het noord-oostelijke gedeelte bestaat de grond uit zwarte, lijmachtige aarde, welke zeer vruchtbaar is; in het zuiden is de bodem licht en niet geschikt voor zware zaden; over het algemeen echter is hij vruchtbaar. Het klimaat is in het hoogland gezond, in het lage land zeer ongezond. Hoofdvoortbrengselen zijn: in het zuiden rijst, aan de rivieren rietsuiker, overigens katoen en maïs. Graanbouw en vruchtenteelt nemen toe. In 1869 bracht deze staat meer erwten en boonen voort dan eenige andere, namelijk 1.998,000 bushel. De veeteelt is zeer belangrijk. Delfstoffen zijn tot nu toe weinig gevonden. Er zijn vele gezondheidsbronnen.

Jackson, aan de Pearl, met 4000 inw., is de hoofdstad; zij drijft aanzienlijken katoenhandel. Natchez, aan den Mississippi, is de voornaamste handelstad van den staat; het is er zeer ongezond. De rivieroever is hier 200 voet hoog. Vicksburg, aan den Mississippi, heeft ook belangrijken katoenhandel. Columbus is de stapelplaats van het noordwestelijk gedeelte. Verdere voorname steden zijn: Aberdeen, Holly Springs, Canton, Grenada en Woodville.

In dezen staat zijn bijna 5 millioen acres congresland verkrijgbaar.

21. *Louisiana.*

Oppervlakte: 26.303,200 acres. Bevolking 726,927.

Hier is de grond op vele plaatsen zoo laag gelegen, dat gansche streken bij hoogen waterstand onderloopen. Het noordoostelijke gedeelte is heuvelachtig en met vele moerassen doorsneden. Een vierde gedeelte van den staat wordt jaarlijks overstroomd. Groote bosschen van dennenhout, waartusschen eiken, olmen, cypressen en accacia's bedekken het noordelijke en westelijke hoogland. De aangeslibde grond langs de rivieren is zeer vruchtbaar, en deze grondlaag heeft op vele plaatsen eene dikte van 1000 voet. De winters zijn zeer zacht; in de lange, heete zomers stijgen onge-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

zonde dampen uit de in het voorjaar overstroomd geweest zijnde gronden, hetgeen veelvuldige koortsen ten gevolge heeft. De voornaamste voorbrengselen zijn: suiker, rijst en katoen. Vijgen, kweeën, perziken en pruimen groeien hier zeer goed. Delfstoffen vindt men er niet, behalve kostbare steenen aan de Washita. Louisiana drijft veel handel.

De hoofdstad Baton Rouge, met 6000 inw., is eene van de gezondste steden aan den Mississippi, en ligt in eene vruchtbare streek. New-Orleans, de tweede havenstad der Unie, telt 191,700 inwoners.

In dezen staat zijn nog 6½ millioen acres congresland.

22. *Texas.*

Oppervlakte: 175.587,840 acres. Bevolking: 810,218.

Texas is de grootste staat der Unie. De grond, bestaande uit bosch en prairie-land, is zeer vruchtbaar. Katoen, suiker, tabak, maïs en alle graansoorten groeien er welig. Delfstoffen zijn er nog weinig aangetroffen. De nijverheid is er weinig ontwikkeld; ook zijn er weinig spoorwegen. In het midden en in het noordoosten is het zeer gezond; in de lage streken heerschen kwaadaardige koortsen. Zelfs de voornaamste rivieren zijn veelal te weinig bevaarbaar.

De hoofdstad Austin, met 2000 inw., ligt aan de Colorado. De voornaamste handelstad, Galveston, ligt op een eiland en telt 13.800 inw. Houston is in de prairie gebouwd, welke dikwijls onder water staat.

23. *Arkansas.*

Oppervlakte: 33.406,157 acres. Bevolking: 483,179.

Het oostelijk gedeelte van dezen staat is laag gelegen en wordt jaarlijks overstroomd; naar het midden verheft de grond zich en eindelijk wordt hij heuvelachtig. Het heuvelland strekt zich uit tot aan het Ozark-gebergte, dat de staat in twee ongelijke deelen splitst, waarvan het eene met de noordelijke, het andere met de zuidelijke staten overeenkomt. De aangeslibde grond is zeer vruchtbaar, maar moet meestal van afwateringskanalen worden voorzien, alvorens bebouwbaar te zijn. Aan de White en aan de St. Francis is de bodem zeer geschikt voor landbouw; weste-

lijk van deze rivieren vindt men onvruchtbare bergruggen en ten noorden van het gebergte goed weiland. De bosschen van Arkansas zijn onvergelijkelijk weelderig en rijk aan velerlei houtsoorten. Katoen, tabak en granen tieren welig. IJzer, steenkolen, lood, gips, bruinsteen, tin en zout zijn in overvloed voorhanden. De oliesteenen van Arkansas zijn de beste der wereld. De nijverheid is er nog weinig ontwikkeld. De lage streken zijn ongezond; de hoogere landen hebben een gunstig klimaat.

De hoofdstad Little Rock, aan de Arkansas, telt 12,400 inw. De voornaamste steden zijn: Helena, aan den Mississippi, Arkansas Post, Van Buren en Fort Smith; Hotsprings, 17 uren van Little Rock, is eene belangrijke badplaats. Koude en warme bronnen vloeien hier zoo dicht bijeen, dat men tegelijk de eene hand in eene koude en de andere in eene warme bron kan houden.

In dezen staat zijn ruim 1½ millioen acres congresland verkrijgbaar.

24. *Tennessee.*

Oppervlakte: 29.184,000 acres. Bevolking: 1.257,495.

Deze staat is in het oosten bergachtig, in het midden heuvelachtig, in het westen afwisselend vlak en golvend en min of meer heuvelachtig. Klimaat en grondsgesteldheid zijn over het algemeen goed, maar in tegenoverstelling met de zuidelijke staten gaat het zachte klimaat niet met den vruchtbaren bodem samen. Het bergachtige gedeelte is tamelijk vruchtbaar; de dalen zijn zeer goed, zoowel voor bouw- als voor weiland; op de bergen is de grond meer geschikt voor veeteelt, minder voor landbouw. Het klimaat is in dit gedeelte voortreffelijk. In het midden en westen van den staat is het land ongemeen vruchtbaar, het klimaat echter minder gunstig dan in het oosten. Voor landbouw is het midden van den staat het meest aan te bevelen. Uit het zuiden in Tennessee komende, bemerkt men aan alles dat men in eene noorderlijker streek komt; de zuidvruchten zijn niet zoo menigvuldig meer; naast de katoen bouwt men tabak, maïs en graan. Het delfstoffenrijk levert hier ijzer, gips, kalk enz.

Nashville, aan de Cumberland, de hoofdstad, telt 25,800, Knoxville in Oost-Tennessee 10,000 inw.; Murfreesboro ligt in eene

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

schoone, vruchtbare streek; Memphis, aan den Mississippi, telt 24,000 inw.

In dezen staat is geen congresland.

25. *Kentucky.*

Oppervlakte: 24.115,200 acres. Bevolking: 1.321,001.

In Kentucky teelt men slechts bij uitzondering de voortbrengselen van zuidelijke landen. Graanbouw en veeteelt zijn hier in bloeienden toestand. De grond is over het algemeen heuvelachtig en heeft eene onderlaag van kalk. Het oostelijk gedeelte is bergachtig. Maïs, tarwe, haver en rogge zijn de hoofdprodukten. Ook levert deze staat steenkolen, zout, salpeter enz. Het klimaat is hier zeer aangenaam en gezond. De nijverheid is zeer toegenomen.

De hoofdstad Frankfort, aan de Kentucky, heeft 7000 inw.; Louisville, aan den Ohio, eene zeer belangrijke handelstad, heeft 100,800 en Lexington 10,000 inw. Verder zijn de voornaamste steden: Covington, tegenover Cincinnati, aan den Ohio, Newpart en Maysville.

In dezen staat is geen congresland meer.

26. *Ohio.*

Oppervlakte: 25.576,960 acres. Bevolking: 2.662,330.

Deze staat is zeer vruchtbaar en een van de rijkste der Unie. In het oosten en zuidwesten is de grond oneffen en heuvelachtig, in het overige gedeelte meestal vlak doch hier en daar golvend. Bosschen en prairiën wisselen elkander af. Landbouw, veeteelt en nijverheid verkeeren in bloeienden toestand. In 1869 nam deze staat de zesde plaats in wat de tarwe-opbrengst der Vereenigde Staten betreft; deze opbrengst bedroeg namelijk 20.400,000 bushel, terwijl de grootste opbrengst, die van Illinois, 29.200,000 bushel bedroeg. Voor de opbrengst van rogge nam Ohio de vijfde, van haver, boekweit en hooi de vierde en van gerst, aardappelen, maïs en boter de derde plaats in. Het aantal melkkoeien bedroeg in 1869 960,000 en het aantal paarden 1.200,000. De varkens- en schapenteelt is aanzienlijk. Er wordt veel wijn gebouwd, vooral aan den Ohio en aan het Erie-meer. In het oosten en zuiden vindt men ijzer, steenkolen en zout in groote

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

hoeveelheid. Het klimaat is gezond. De zomer is warm, de herfst aangenaam.

De hoofdstad Columbus heeft 31,000 inw.; Cincinnati, eene belangrijke handelsstad aan den Ohio, heeft 216,000 en Cleveland aan het Erie-meer 92,800. Dayton, Xenia, Zanesville en Mansfield zijn bloeiende steden.

In dezen staat is nog slechts weinig congresland verkrijgbaar.

27. *Indiana.*

Oppervlakte: 21.637,760 acres. Bevolking: 1.673,941.

Deze staat is rijk en vruchtbaar, maar staat bij Ohio ten achteren. Het klimaat laat veel te wenschen over; er heerschen koortsen ten gevolge van de moerassigheid of de te lage ligging van den bodem, welke geheel vlak is, behalve in het zuiden aan de rivieren. In de hoogere, droge streken is het gezond. De grond is over het algemeen voor landbouw en veeteelt geschikt; in het noordwestelijke gedeelte zijn echter groote zandvlakten. Het vruchtbaarst zijn echter de dalen van den Ohio, de Whabash, de While, de St. Joseph, de Elkhart enz. Wat de opbrengst van boter en tarwe betreft, nam Indiana in 1869 onder de staten der Unie de vijfde, voor maïs de zesde en voor haver de zevende plaats in. Op wijnbouw legt men zich vooral toe aan den Ohio. Er waren vroeger vele bosschen; zij zijn echter sterk afgenomen, zoodat het grootste gedeelte van den staat nu prairie-land is. In het zuidwesten zijn groote steenkolenlagen. Ook vindt men er ijzer, kalk, gips, lei en leem.

Indianapolis, de hoofdstad, telt 36,500, Evansville, aan den Ohio, 22,830, New-Alabany, aan den Ohio, 15,000 en Fort Wayne 17,700 inw.; La Fayette, Terre Haute, Madison, Richmond, Vincennes en Lawrenceburg zijn bloeiende steden.

De congreslanden in dezen staat zijn niet noemenswaard.

28. *Illinois.*

Oppervlakte: 35.459,200 acres. Bevolking: 2.539,638.

Illinois, een voortreffelijke staat, zeer gunstig aan den Ohio en Mississippi gelegen, bekleedt eene eerste plaats onder de staten, waar landbouw en veeteelt bloeien. De grond is golvend; alleen in het noordwesten is het land heuvelachtig, en de oevers van

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

den Mississippi, de Illinois en andere rivieren zijn op sommige plaatsen steil; 90% van de oppervlakte is voor bebouwing geschikt; de grond is nergens met steenen of rotsen vermengd, en schijnt zelfs na eene honderdjarige bebouwing niets van hare voortbrengende kracht te verliezen. Granen, aardappelen, tabak, vlas, hop, katoen, vruchten, groenten en wijn worden in groote hoeveelheid voortgebracht. Illinois levert meer tarwe en maïs dan eenige staat, en wel in 1869 ruim 29 millioen b. tarwe en 121½ millioen b. maïs. Aangaande de opbrengst van haver en hooi neemt deze staat de tweede, ten opzichte van boter en aardappelen de vierde en voor die van gerst de vijfde plaats in onder de 37 staten der Unie. Er zijn veel mineralen voorhanden, vooral kolen en lood; het kan zesmaal zooveel steenkolen leveren als Engeland. Ook wordt er ijzer en koper gevonden. Het klimaat is goed, uitgezonderd eenige kleine, aan overstrooming blootstaande gedeelten aan enkele rivieren. De vele land- en waterwegen bevorderen het verkeer; handel en nijverheid nemen steeds toe.

Natuurlijk zijn in dezen staat bijna geene congreslanden meer, maar er bestaat toch eene goede gelegenheid om tegen lagen prijs land te koopen, doordien de belangrijkste spoorwegmaatschappij van Illinois, namelijk die van den Illinois-centraalweg, nog 530,000 acres, tegen $ 7—10 per acre, te koop aanbiedt. De weg loopt van Caïro naar Centralia, waar hij zich in tweeën splitst; een tak gaat naar Chicago en een naar Dunleith, en vandaar over den Mississippi naar Dubugue en verder Jowa in. Men behoeft de koopsom slechts in vijf jaarlijksche termijnen te betalen, en geniet bij kontante betaling 10 % korting. In dit laatste geval kost bij voorbeeld een stuk land van 15 bunders *f* 720. Het hoofdkantoor voor den verkoop dezer landerijen was, voor den brand van 1871, te Chicago gevestigd, in N°. 58, Michigan-Avenue.

De hoofdstad Springfield telt 17,350 inw. Chicago, aan het Michigan-meer, is eene van de belangrijkste steden in het westen. Langs 24 spoorwegen komen of gaan hier dagelijks meer dan 200 treinen. Hier is de belangrijkste graan- en houtmarkt der wereld. De bevolking bedroeg in 1870 299,117 zielen. Verder zijn de belangrijkste steden: Galena, in de landstreek aan den Illinois-Central-Spoorweg, Quincy en Alton, aan den Mississippi, Peoria aan de Illinois, Vandalia, aan de Kaskuskia, Belleville en Caïro, aan den mond van den Ohio.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

29. *Michigan.*

Oppervlakte: 35.495,520 acres. Bevolking: 1.184,290.

Deze staat is door het Michigan-meer in twee schiereilanden geplitst, welke zeer veel van elkander verschillen. Het schiereiland ten noorden van het genoemde meer is weinig bevolkt, en het klimaat is er ruwer en onaangenamer dan in het andere gedeelte; toch levert het winterkoren daar goeden oogst. Aan koper en ijzer is dit gedeelte buitengewoon rijk. De uitgestrekte wouden bestaan uit pijnboomen, dennen, berken en eiken. In het oosten golvend, rijst de grond allengs tot eene hooge vlakte, wordt daarna heuvelachtig en eindelijk bergachtig. De kusten van het Boven-meer zijn romantisch schoon; de rotsen van rooden zandsteen hebben hier veelal den vorm van bouwvallen van tempels en kasteelen. Over het algemeen is het noordelijke schiereiland rijk aan schilderachtige landschappen.

Het zuidelijke schiereiland is vlak en eentonig. Het klimaat is hier zachter dan op de zelfde breedte in andere staten. Het noordelijke gedeelte is bijna onbewoond, en het zuidelijke slechts middelmatig bevolkt. In het midden en zuiden is de grond zeer vruchtbaar en vrij van steenen; in het noorden vindt men dichte wouden van eiken, esschen, suiker-ahorns, lindeboomen, accacia's, populieren en walnotenboomen. Er wordt veel houthandel gedreven. Tarwe, rogge, maïs, haver, gerst en vruchten gedijen goed; de zuivel-bereiding is eene voorname bron van bestaan. Wat de opbrengst van aardappelen betreft, neemt Michigan de vierde, die van boekweit de vijfde, van hooi, erwten en boonen de zesde en van tarwe de zevende plaats in onder de staten der Unie. De opbrengst van koper en ijzer is zeer aanzienlijk; ook levert deze staat veel zout. De visscherij is eene voorname bron van welvaart. Ook de nijverheid bloeit.

In het zuidwestelijk gedeelte zijn belangrijke nederlandsche volkplantingen gevestigd, gelijk de namen van gemeenten als: Holland, Zeeland, Overijssel, Amsterdam enz. aanduiden. De daar gevestigde Nederlanders behooren bijna uitsluitend tot de nederduitsch-hervormde Kerk, welker belangen door de in de gemeente Holland verschijnende weekbladen: *de Wachter*, *de Grondwet* en *de Hope*, worden ondersteund. Te Grand Rapids, eene centraal-spoorwegstatie, verschijnt het hollandsche weekblad *de Vrijheidsbanier*, dat zich minder op godsdienstig gebied beweegt dan de drie bovengenoemden.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

De hoofdstad is Landsing. Detroit, aan den waterweg, welke het Erie- en St. Clair-meer met elkander verbindt, is eene belangrijke handelstad, met 79,580 inw.; Monroe, Sanigaw, Port Hudson, St. Mary, Ben Buffalo, Ann Arbor, Adrian, Jackson, Kalamazoo, Grand Haven en Muskegon zijn bloeiende steden.

In dezen staat zijn 5 millioen acres congresland verkrijgbaar.

30. *Wisconsin.*

Oppervlakte: 34.511,360 acres. Bevolking: 1.055,167.

Over het algemeen is de grond golvend; in het zuiden echter meer dan in het noorden, waar hij geheel vlak wordt. De rivieren, welke zich in het Boven-meer storten, zijn niet bevaarbaar, maar zeer geschikt voor beweegkracht. In het zuidelijke gedeelte is de bodem over het algemeen zeer vruchtbaar, en de mijnstreek in het noordwestelijk gedeelte heeft goede weilanden. Aan den kant van het Boven-meer is de grond door moerassen en zandige vlakten ongeschikt voor bebouwing. Groote bosschen vindt men alleen in het zuiden en in het noordwesten. Landbouw en veeteelt zijn in bloeienden toestand. Wisconsin neemt de derde plaats in wat de tarwe-opbrengst aangaat, in 1870 24 millioen bushel. Aan opbrengst van rogge en gerst bekleedt het de vierde, aan die van haver de vijfde, van hooi en boter de zevende plaats onder de staten der Unie. Aardappelen, hop, vlas en klaver worden ook veel verbouwd. Aan mineralen is Wisconsin zeer rijk, voornamelijk in lood, ijzer, koper en marmer. Het klimaat is streng maar gestadig. De winters zijn koud, de zomers warm. Aan het Michigan-meer is de temperatuur onder gelijke breedte 6½° Fahrenheit hooger dan aan den Mississippi.

De hoofdstad Madison, eene der fraaiste steden van het westen, telt ruim 10,000 inw. Milwaukee, eene belangrijke handelstad aan den mond der rivier van dien naam, bestond in 1835 nog niet en telde in 1870 71,500 inw.! Kenosha heeft 4000, Racine 8000, Sheboygan 40,000 en Manitowoc 3400 inw. Deze vier steden liggen aan het meer Michigan. Fond du Lac aan het Winneboga-meer heeft 11,000, Oshkosh 10,000, Watertown 7000 en Portage 3300.

In dezen staat is geen congresland.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

31. *Minnesota.*

Oppervlakte: 53.459,840 acres. Bevolking: 436,058.

De bodem is eene golvende hoogvlakte, welke naar het zuiden, het noorden en het oosten afdaalt. Het zuidelijke en vooral het zuidwestelijke en westelijke gedeelte is zeer vruchtbaar; het dal van de Roode-rivier, in het noordwesten, is ook zeer goed. Boven den St.-Anthony-waterval bestaat de grond uit drijfzand en moerassen, en het noordoostelijke gedeelte is evenmin aan te bevelen. Tarwe en maïs worden naast de andere landbouwproducten het meest verbouwd. Het klimaat is ruw, maar gelijkmatig. Minnesota is een van de gezondste staten der Unie. De winter duurt er lang; in den zomer is het warm. Delfstoffen schijnen er weinig te zijn. In sommige streken zijn nog dichte bosschen. Fabrieken met water als beweegkracht nemen zeer toe. De spoorweg van St. Paul naar de Stille-zee voltooid zijnde, zal deze staat veel aan belangrijkheid winnen.

De hoofdstad St. Paul, aan den Mississippi, welke aldaar bevaarbaar wordt, telt 20,031 inw. De voornaamste, snel in bevolking toenemende steden zijn: Red Wing, St. Anthony, Fort Snelling, Stillwater, Mankato, St. Cloud en Minneapolis.

In dezen staat zijn 36 millioen acres congresland.

32. *Jowa.*

Oppervlakte: 35.228,800 acres. Bevolking: 1.191,720.

Jowa, een schoone, vruchtbare en gezonde staat, is zeer gunstig gelegen tusschen den Mississippi en den Missouri. De oppervlakte is golvend, doch aan de oevers der genoemde rivieren heuvelachtig en soms steil en in het zuiden geheel vlak. De lage, moerassige streken zijn ongezond. 90% van den staat is prairieland, waardoor rivieren stroomen, welker oevers met houtgewas zijn begroeid en veelal uit kalkrotsen van 40—130 voet hoogte bestaan. Nergens is gebrek aan hout, uitgezonderd boven de 42% N. B. De bodem is zeer mild. De Cedar-, Jowa- en Des Moines-vallijen zijn bij uitstek geschikt voor landbouw. Alle graansoorten tieren hier goed, maar vooral tarwe, zoodat Jowa in 1870 daarvan alleen 25 millioen bushel leverde, dat is, op Illinois na, meer dan alle andere staten. Wat aangaat de op-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

brengst van hooi neemt Jowa de vijfde, en die van haver en gerst de zesde plaats in onder de staten der Unie. Het noordelijk gedeelte is minder vruchtbaar. Steenkolen, lood, koper en zink zijn in grooten voorraad aanwezig. De nijverheid is in de laatste jaren belangrijk toegenomen. Het klimaat is streng maar gelijkmatig. Jowa heeft geene schulden, maar eene welgevulde schatkist. Godsdienstige en wetenschappelijke inrichtingen staan op hoogen trap. De staat doet veel voor het onderwijs. Sterft iemand zonder erfgenamen en zonder testament te hebben gemaakt, dan komt zijn vermogen ten bate van het schoolfonds. In dezen staat zijn vele Nederlanders gevestigd. De nederlandsche volkplanting Pella, aan den Des Moines-vallei-spoorweg, ligt in eene hooge, ongemeen vruchtbare streek en heeft een bij uitstek gezond klimaat. De stad Pella telt 2700 inw. waarvan ²/₃ Nederlanders, terwijl het geheele aantal onzer in Pella en omstreken gevestigde landgenooten ongeveer 5000 bedraagt. Pella's weekblad, het meest verspreide nederlandsche blad in de Vereenigde Staten telt 1400 abonnenten. Men vindt in Pella 11 hervormde kerken, waarvan 6 hollandsche; eene roomsch-katholieke kerk, vier stoomkorenmolens, twee wolfabrieken, eene ijzergieterij, drie stoomsmederijen, twee banken en tal van ruim gesorteerde winkels.

In 1870 werd van Pella uit eene hollandsche nederzetting gevestigd in Sioux-County in het noordwesten van Jowa. Thans telt die bloeiende nederzetting reeds meer dan 1000 zielen.

De hoofdstad Des-Moines, aan de rivier van dien naam, telt 12,000 inw.; Jowa-City aan de rivier Jowa heeft 7000; Davenport aan den Mississippi 20,000 en Dubuque, in het lood-distrikt aan den Mississippi, 20,000 inw. Bloeiende steden zijn: Keokuk aan de Des Moines en den Mississippi, Burlington, Muscatine en Council Bluffs aan den Missouri.

In dezen staat zijn nog 25 millioen acres congresland.

33. *Missouri.*

Oppervlakte: 41.824,000 acres. Bevolking: 1.719,978.

Deze staat is door den Missouri in twee deelen gesplitst, welke onderling zeer verschilen. Het noordelijk gedeelte is afwisselend vlak en heuvelachtig; ten zuiden van den Missouri rijst de grond in westelijke richting tot aan de Osage, aldus de oostelijke helling van het Ozark-gebergte vormende, dat naar het westen zacht

hellend afdaalt. Het zuidwesten is eene zacht golvende prairie; het zuidoosten is moerassig. De grond is over het algemeen zeer geschikt voor bebouwing. De rivieren stroomen door vruchtbare dalen, en ook op de bergen is de bodem vruchtbaar. Van 1850 tot 1860 is de opbrengst van den veestapel, van granen, tabak, rijst, hooi, erwten, boonen, aardappelen, vruchten, wijn, boter, kaas, honig, was, wol en moeskruiden 50 tot 500 percent toegenomen. In 1870 leverde Missouri 12.704,837 pond boter. Maïs en hennep zijn de hoofdvoortbrengselen van landbouw. Ook vindt men veel hout en mineralen. Geene streek ter wereld is zoo rijk aan ijzer als dat gedeelte van het zuidoosten van Missouri, waarin het IJzer-gebergte en Pilot-Knob is gelegen. Koper, lood, kobalt, nikkel, kalksteen en marmer komen ook in grootere of kleinere hoeveelheid voor. Nog zijn aanzienlijke steenkolenlagen ontdekt. Het klimaat van Missouri is veranderlijk. De winters zijn zeer koud, de zomers zeer warm. Bij St. Louis is de Mississippi dikwijls weken lang met zulk eene dikke ijskorst bedekt, dat honderden zwaar geladene wagens er tegelijkertijd overgaan. De lucht is droog en zuiver· Op het Ozark-gebergte is het zeer gezond. De godsdienstige en wetenschappelijke inrchtingen staan op een' hoogen trap. Voor het onderwijs wordt zeer veel gedaan.

De hoofdstad Jefferson-City aan den Missouri heeft 4000 inw. St. Louis aan den Mississippi is eene zeer belangrijke handelstad met 310,864 inw. Verder behooren tot de voornaamste steden: St. Charles aan den Missouri, Hannibal, Kansas-City en Herman.

In dezen staat zijn 1½ millioen acres congresland.

34. *Kansas.*

Oppervlakte: 50.187,520 acres. Bevolking: 379,497.

Het oostelijk gedeelte van dezen staat bestaat uit golvende prairiën, met lage heuvels en heuvelruggen; het middelste is meer vlak en heeft minder hout dan het oostelijke; het westelijke gedeelte is eene dorre, zandige vlakte. In het eerstgenoemde gedeelte is de bodem zeer vruchtbaar, vooral nabij de rivieren en bosschen; in het middengedeelte is goede, maar ook veel onvruchtbare grond. Het klimaat is zeer gezond. Voor den plantengroei valt hier, als in alle aan het Rots-gebergte grenzende staten, niet altijd genoeg regen, maar men wil dat in Kansas de ondergrond het gevallene langer bewaart. De bodem bestaat hier niet

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

hoofdzakelijk uit zwarte prairie-aarde; veelal is de aarde grauw of rood en lijmachtig. Alle zware zaden vinden in het oostelijke gedeelte voedsel genoeg. Maïs, tarwe en andere granen gedijen goed. De veestapel neemt snel toe. Van de aanwezigheid van delfstoffen is nog weinig bekend, maar men heeft reden om te gelooven, dat er veel steenkolen, zout, gips, zand en kalksteen is. De nijverheid ontwikkelt zich snel.

De hoofdstad Topeka ligt aan de Kansas. Leavenworth, aan den Missouri, is de grootste stad van den staat; zij telt 17,849 inw.; Lawrence aan de Kansas, Atchison en Wyandotte zijn welvarende plaatsen.

In dezen staat zijn 43 millioen acres congresland verkrijgbaar. De Union-Pacific-Spoorwegmaatschappij verkoopt hier land tegen lagen prijs; haar kantoor voor den verkoop van land is te Lawrence gevestigd; ook te St. Louis in Missouri heeft zij een kantoor.

35. *Nebraska.*

Oppervlakte: 78.084,480 acres. Bevolking: 123,160.

De grondgesteldheid is hier ongeveer de zelfde als in Kansas. Het klimaat is zeer gezond en zachter dan in de oostelijke staten van de zelfde breedte. Ook is de lucht helderder, en er valt minder regen. In het oosten bestaat de bodem uit zwarte prairie-aarde, welke uitmuntend geschikt is voor den bouw van tarwe en maïs. Het dal der Nebraska en dat der Elkhorn zijn ongemeen vruchtbaar. Van het westelijk gedeelte zijn alleen de rivierdalen in het zuiden vruchtbaar. Daar de omliggende mijndistrikten niet genoeg opleveren om hunne bevolking te voeden, zoo vindt men voor de opbrengst van den landbouw steeds goede markten.

In het westen van dezen staat is eene 90 eng. mijlen breede landstreek, welke den naam van »*mauvaises terres*» draagt; van verre meent men ruïnen met torens en zuilengangen te zien; van nabij zijn het rotsmassa's. In Nebraska ziet men vele Indianen, zij behooren tot de vreedzame stammen der Nebraska's, Pawnee's en Omaha's, en doen niemand overlast aan.

De hoofdstad heet Lincoln. De voornaamste stad is Omaha, met 16,083 inw.; hier begint de groote Pacific-Spoorweg. Nebraska-City, aan den Missouri, telt 10,000 inw.

In dezen staat zijn nog 42 millioen acres congresland. Ook de

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Union-Pacific-Spoorwegmaatschappij verkoopt landerijen tot billijken prijs; haar kantoor is te Omaha gevestigd.

36. *Californië.*

Oppervlakte: 120,947,840 acres. Bevolking: 566,615.

Californië is door zijne ligging, zijn klimaat, de vruchtbaarheid van zijnen bodem en den rijkdom zijner mijnen een van de rijkste staten der Unie, en zal, bij meerdere ontwikkeling zijner bronnen, de rijkste worden. Sedert 1848 als goudland bekend, in welk jaar het voor 10 millioen dollars goud leverde, heeft Californië sedert voor eene waarde van 1000 millioen dollars goud voortgebracht. Zilver is er betrekkelijk weinig; er zijn rijke kwikzilvermijnen; ijzer, lood, koper en tin komen ook voor; steenkolen zijn in verschillende plaatsen ontdekt; marmer, gips en bouwsteenen komen er in overvloed voor. De voor landbouw geschikte oppervlakte is grooter dan het koninkrijk Italië, en de mijndistrikten hebben eene oppervlakte van 40 millioen acres. Grondgesteldheid en klimaat begunstigen den bouw van tarwe, gerst, haver, aardappelen, hop, tabak, hooi, wijn; in vele streken dien van maïs en katoen en in het zuidelijke gedeelte dien van suikerriet. Wat de tarwe-opbrengst betreft, neemt Californië de vierde, en voor die van gerst de eerste plaats onder de staten der Unie in. Alle vruchten van de gematigde en warmere luchtstreek worden hier met goed gevolg gekweekt. De peren zijn hier beter dan ergens elders in de Vereenigde Staten. Appelen, perziken, kersen, abrikozen, kweeën en vijgen zijn in overvloed voorhanden; oranje-appelen, citroenen, olijven, amandelen, bananen en alle soorten van beziën worden met uitmuntend gevolg gekweekt. De vruchtboomen groeien zeer snel; in twee jaren worden zij sterker dan elders in drie of vier jaren. Zij leveren regelmatig en vroegtijdig een' rijken oogst. De wijnstok vindt hier zijn' grond en zijn klimaat. Zelden brengt een acre minder dan 1000 ℔ druiven voort; er zijn echter voorbeelden dat één acre 20,000 ℔ voortbracht. Ziekte in de druiven is hier veel zeldzamer dan in Europa. Reeds worden 300 druivensoorten met goed gevolg gekweekt. De wijnbouw vereischt minder werk dan in Europa, wijl de rank zoo sterk is dat hij geen' stok behoeft. De moerbeziënboom wordt ook met goed gevolg geplant en het klimaat is voor de zijdewormenteelt gunstig, want van April tot

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

November regent het niet en vinden ook geene onweders plaats. Ook voor veeteelt is Californië zeer geschikt; er zijn in dezen staat 2.831,400 stuks rundvee, dat is meer dan in alle andere staten, New-York uitgezonderd. Voor schapenteelt is Californië een van de beste landen der wereld. Ook de bijenteelt levert groote voordeelen op. De rijke bosschen van Californië zijn beroemd door de verscheidenheid der houtsoorten en de kolossale afmetingen der stammen; het kostbare brazilie- of roodhout, »sequoia sempervirens», wordt alleen in Californië en in Oregon gevonden; de suikerpijnboom, »pinus lambertiana», leveren ook kostbaar hout; de merkwaardigste soort is echter de reuzenboom »sequoia gigantea», welke eene hoogte van 325 voet en een omvang van 40—60 voet bereikt.

De nijverheid staat op een' hoogen trap en neemt snel toe. De handel is zeer aanzienlijk. San Francisco is de derde handelsstad van de Unie. Het klimaat is in Californië geheel anders dan ten oosten van het Rots-gebergte; vandaar dat de leefwijze en de landbouwwerkzaamheden veel van die in de meer oostelijk gelegen staten verschillen. Het is er zeer gezond; voor den landbouw ware het wenschelijker dat de droogte niet zoo lang — van April tot November — aanhield, want dientengevolge mislukt de oogst gemiddeld eens in de zeven jaren.

Californië bezit zeldzame natuurschoonheden. In het wereldberoemde Yosemitedal vindt men de hoogste watervallen der wereld.

De hoofdstad Sacramento heeft 16,480 inw.; San Francisco zeer gunstig aan de baai van dien naam gelegen; telt 150,360 inw. De voornaamste steden zijn: Oakland, aan de baai van San Francisco, San Leandro, Oroville, Placerville, Auburn, Fairfield, Santa Rosa, Monterey San Diëgo met eene belangrijke haven, San Jose, Stockton, Benicia, Los Angeles, Mariposa, Sonora, Marysville, Nevada, Columbia en Grass Valley.

In dezen staat zijn 44 millioen acres congresland verkrijgbaar.

37. *Oregon.*

Oppervlakte: 95,274 □ engelsche mijlen. Bevolking: 90,922.

Het Nevada- en het Zee-Alpen-gebergte van Californië strekt zich ook door dezen staat uit; het eerstgenoemde draagt den naam van Cascaden-gebergte en zendt nog een' bergrug in noord-oostelijke

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

richting, welke het Blauwe-gebergte genaamd wordt. Het Cascadengebergte, dat 110 mijlen van de kust verwijderd blijft, splitst Oregon in twee zeer ongelijksoortige deelen, waarvan het westelijke in alle opzichten beter is dan het oostelijke. Het westelijk gedeelte is zeer geschikt voor landbouw en veeteelt. Het voornaamste dal in dat gedeelte is dat van de Willamete, welke zich in de Columbia stort. Dit dal is, evenals die van de Roque en van de Umpqua, welke zich in zee storten, ongemeen vruchtbaar. Tarwe, haver, rogge, maïs, vlas, hennep, aardappelen en andere vruchten gedijen hier buitengewoon goed en leveren veel op. Het Willamete-dal is voor den bouw van maïs en druiven niet zoo geschikt als de andere genoemde dalen, daar deze beter tegen den noordewind beschermd zijn. Toch neemt de wijnbouw hier toe. Het klimaat is zacht, gelijkmatig en gezond. De winter duurt niet lang; de weiden blijven altijd groen, en het vee behoeft maar korten tijd gestald te worden. De nachten zijn koel. Van November tot April regent het veel, van April tot November juist zooveel als noodig is om dorheid te voorkomen. De bosschen van westelijk Oregon zijn zoo schoon als die van Californië.

In het gedeelte van Oregon ten oosten van het Cascadengebergte zijn alleen de rivierdalen voor landbouw geschikt; het klimaat is er afwisselender en de zomers zijn drooger. Belangrijke bosschen zijn er niet. In het noordoosten van Oregon heeft men veel goud gevonden; andere delfstoffen treft men er nog niet aan.

De Columbia, de grootste rivier van de westkust, is slechts tot op 140 mijlen van hare monding bevaarbaar; hooger op wordt op vele plaatsen de scheepvaart door watervallen onmogelijk.

Salem aan de Willamette is de hoofdstad.

In dezen staat zijn nog 52 millioen acres congresland.

38. *Nevada.*

Oppervlakte: 112,090 □ engelsche mijlen. Bevolking: 42,491.

Deze staat, tusschen het Nevada- en het Wasatch-gebergte gelegen, verheft zich 4—6000 voet boven de oppervlakte der zee; hij is door bergketens doorsneden en rijk aan meren. Het grootste gedeelte van dezen staat is ongeschikt voor bebouwing; alleen de rivierdalen zijn vruchtbaar, en daaronder voornamelijk de dalen van de Humboldt, de Garson en de Walker, waar tarwe, gerst, haver, hooi en aardappelen gebouwd wordt.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Het klimaat is zacht en gezond, maar veranderlijk. De bosschen zijn niet belangrijk. Er wordt veel zilver en zout gewonnen; ook bevat de grond veel steenkolen, koper en lood. Het westelijk gedeelte is schaarsch bevolkt; in het overige gedeelte zijn bloeiende volkplantingen.

De hoofdstad Garson-City is eene welvarende stad met 4000 inw. Aurora heeft 2000; Virginia-City, de voornaamste stad van de wijnstreek, 20,000, en Austin 12,000 inw.

In dezen staat zijn 67 millioen acres congresland.

39. *Het gebied Washington.*

Oppervlakte: 112.730,240 acres. Bevolking: 23,901.

Het Cascaden-gebergte doorsnijdt Washington van het noorden naar het zuiden. Het gedeelte ten westen van het gebergte heeft veel overeenkomst met het westelijk gedeelte van Oregon, en het gedeelte ten oosten van het gebergte verschilt alleen hierin van oostelijk Oregon, dat het rijker is aan hout, en daarin veel handel drijft.

Olympia is de hoofdstad. Nog vindt men er Bancouver.

In dit gebied zijn 41 millioen acres congresland.

40. *Het gebied Idaho.*

Oppervlakte: 220.160,000 acres. Bevolking: 14,998.

Het klimaat is gezond, maar minder geschikt voor landbouw. In de door de bergen beschutte dalen wordt, bij goede drainering, met goed gevolg graan gebouwd. Idaho is zeer rijk aan mineralen, vooral aan goud, dat aan de Salmon, Clearwater en Boise gevonden wordt; daarentegen is het arm aan hout.

Lewiston en Boise-City zijn de voornaamste steden.

In dit gebied is nog eene ontzaglijk groote uitgestrektheid congresland.

41. *Het gebied Montana.*

Oppervlakte: 92.016,640 acres. Bevolking: 20,594.

Montana ligt deels in het Rots-gebergte, deels meer oostelijk. Een derde gedeelte van dit gebied is voor landbouw geschikt. Er zijn zeer vruchtbare dalen. Voor veeteelt is Montana bijzonder

aan te bevelen. De bosschen zijn van weinig belang en bestaan alleen uit naaldhont. De rijkdom aan mineralen is groot. Vooral is er veel goud; ook wordt er zilver, koper, ijzer en steenkolen gevonden. Het klimaat is droog en gezond.

De voornaamste steden zijn: Helena, Bannock en Virginia-City. In dit gebied is nog buitengewoon veel congresland.

42. *Het gebied Dakota.*

Oppervlakte: 233.6q1,92q acres. Bevolking: 14,181.

Dit gebied is bij uitstek geschikt voor landbouw en veeteelt. Het klimaat is gezond. Van den rijkdom der Zwarte Heuvelen (Black Hills) aan mineralen, als goud, zilver, koper en steenkolen, wordt nog geen gebruik gemaakt. In vele streken is gebrek aan hout, niet echter nabij de rivieren of op de genoemde heuvelen. De bloeiende nederzettingen aan den Missouri worden talrijker.

De hoofdstad is Yankton aan den Missouri. Beneden Yankton ligt Vermillion.

43. *Het gebied Wyoming.*

Bevolking: 9.118.

Dit gebied is geheel ingenomen door het Rots-gebergte. Men vindt er steenkolen; overigens is er omtrent den voorraad van delfstoffen nog weinig bekend.

De hoofdstad Cheyenne en de steden Laramie en Bryan liggen aan den Pacific-spoorweg.

44. *Het gebied Colorado.*

Oppervlakte: 67.723,52q acres. Bevolking: 39,706.

Dit gebied wordt doorsneden door het Rots-gebergte, dat hier fraaie hoogvlakten vormt, welke parken worden genoemd. Het San Louis-park in het zuiden is 9400 □ engelsche mijlen groot; het wordt door 35 rivieren besproeid, en heeft eene grootsche, afwisselende natuur. De atmosfeer is hier buitengemeen zuiver. Lente en najaar zijn hier niet; winter en zomer wisselen elkander af, maar in beide seizoenen is de temperatuur zacht. Meer noordelijk liggen nog drie kleinere parken van den zelfden aard: het

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Zuidelijke, het Middel- en het Noordelijke park. Het overige gedeelte van Colorado is bergachtig. De dalen en vlakten zijn zeer vruchtbaar en voor landbouw en veeteelt geschikt. Graan, vlas, groenten en vruchten leveren, ondanks de gebrekkige bebouwing, ruimen oogst. Het land is rijk aan goud, zilver en steenkolen.

De hoofdstad Denver-City, aan een' zijtak van den Pacific-spoorweg, is eene bloeiende stad met ruim 10,000 inw. Verder zijn de voornaamste steden: Central-City, Colorado-City en Nevada-City.

In Colorado zijn 62 millioen acres congresland verkrijgbaar.

Nog wordt daar op zeer gunstige voorwaarden land verkocht door de Colorado- Land- en Emigratie-Maatschappij, waarvan de heer F. W. Oewel te Amsterdam directeur voor Nederland is. Deze maatschappij heeft zich gevestigd met een bedrijfkapitaal van 12½ millioen gulden, en daarvan in de eerste plaats 500,000 acres vruchtbare landerijen en rijke mineraal houdende bergen in en bij het San Louis-park van Colorado gekocht. In eene door G. J. Rollandet te Leiden geschrevene brochure betreffende die Maatschappij komt het volgende voor:

»Wie zich derwaarts wil begeven, moet slechts in staat zijn zijne reiskosten goed te maken, en heeft daarvoor noodig *f* 250 tot *f* 300. Hij meldt zich aan bij den nederlandschen directeur, den heer F. W. Oewel, te Amsterdam. De overtocht geschiedt van Nederland en verder van Engeland per stoomboot naar Noord-Amerika, waar de emigranten bij hunne aankomst door een' Hollander (agent der Maatschappij) naar de plaats hunner bestemming geleid worden; eenmaal in Amerika aangekomen, geschiedt de reis per spoorwagen tot Colorado.

»Tot tijdelijke huisvesting van landverhuizers bij hunne aankomst worden groote gebouwen, 150 personen kunnende bevatten, opgericht of gekocht, en zullen alle voorwerpen van eerste behoefte tegen inkoopsprijzen te hunner beschikking worden gesteld. Intusschen wordt hun de gelegenheid gegeven zich eigen woningen te bouwen of wel ze bij de Maatschappij aan te besteden, die zich daarmede tot de laagst mogelijke prijzen belast en ze binnen 30—45 dagen hoopt af te leveren. Alle plannen en teekeningen worden gesteld in handen van de beheerende directeuren in Europa, opdat de landverhuizers zich reeds bij hun vertrek of gedurende de reis kunnen decideeren.

»De Maatschappij verschaft zich en houdt, tot kostende prijzen,

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ter beschikking van landverhuizers, een' volledigen voorraad van alle noodzakelijke landbouwgereedschappen; zij voorziet zich van zoodanige werktuigen, door stoom en waterkracht te drijven, als noodzakelijk zijn om houtzagerijen, smederijen, timmer- en constructiewinkels enz. enz. te kunnen oprichten. Zij koopt een' genoegzamen voorraad vee, om de landbouwers daarvan te voorzien, het zij in koop, het zij in bruikleen, ten einde hen in staat te stellen, met de bebouwing van den grond zonder tijdverlies een' aanvang te maken.

»Enkele ambachten zullen meer bijzonder worden aangemoedigd van de zijde der Maatschappij in Europa, als die van wolwevers, leërlooiers, steen- en pottenbakkers, glasblazers, bierbrouwers, smeden, timmerlieden, molenaars, schoenmakers enz.

»Door agenten der Maatschappij worden den emigranten de beste gronden aangewezen, waaruit een ieder kiest zooveel hij wil. Heeft de emigrant nu kapitaal om dadelijk het land te koopen en in zijn bedrijf-kapitaal te voorzien, des te beter; maar zoo niet, dan voorziet de Maatschappij in al zijne behoeften. Huis en schuur worden gebouwd; koeien, paarden, schapen, varkens en alle bouwgereedschappen worden evenals mondbehoeften op crediet tegen inkoopsprijs verstrekt, welk voorschot in 10 jaarlijksche termijnen met de rente wordt terugbetaald.

»De prijs van het vee is thans ongeveer als volgt:

Een goed paard	ongeveer	*f*	200,—
Eene goede koe	»	»	40,—
Eene vette dito	»	»	100,—
Een schaap	»	»	5,—
Een varken	»	»	10,—

»Bij het in gebruik nemen van landen wordt bepaald tegen welken prijs deze in koop kunnen worden overgenomen, en deze koopprijs bedraagt de som van vijf dollars af de akker van 300 roeden.

»De emigrant die een stuk grond of een huis koopt, kan betalen:

»of tegen kontant in geld;

»of tegen kontant in obligatiën der Maatschappij, welke aangenomen worden op den maatstaf van *f* 1333⅓ voor $ 1000 nominaal, en ter beurze van Amsterdam verhandeld worden à 70½ pCt. ongeveer;

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

»of op tijd in 10 annuiteiten met bijbetaling van 10 pCt. rente;

»Hij heeft echter het recht bij elken termijn het verschuldigde saldo in eens af te betalen.

»Gedurende 10 jaren betaalt hij voor $ 100 jaarlijks $ 1627.»

Het komt ons voor dat de vereischte som gelds van *f* 250 à *f* 300 veel te klein is, daar het transport alleen reeds bijna eerstgenoemde som bedraagt. Bekend met de manier van reizen der emigranten, zijn wij overtuigd dat het meer dan wenschelijk is, dat zij ten minste over het dubbele dier som kunnen beschikken om, na betaling van *f* 250 à *f* 300 aan de Maatschappij, die zich verbindt hen voor dat bedrag naar het San Louis Park over te brengen, nog eenig geld voor mogelijke behoeften of tegenspoeden beschikbaar te hebben. Wij betwijfelen of het klimaat geschikt is voor den hollandschen boer.

45. *Het gebied Utah.*

Oppervlakte: 88,056 □ engelsche mijlen. Bevolking: 86,786.

Dit gebied, bekend door de nederzetting der Mormonen, is over het algemeen zeer vruchtbaar. Door den Pacific-spoorweg is de afzondering, waarin de Mormonen in hun liefelijk dal ten zuidoosten van het Groote Zout-meer woonden, verbroken en de ontbinding dier sekte voorbereid. Hun hoofd, Brigham Young, wordt door de regeering der Unie thans gerechtelijk vervolgd. Ten zuiden van het Zout-meer ligt het Utah-meer. De Colorado stroomt door Utah; de andere rivieren zijn allen klein en wateren in de genoemde meren uit. Of er delfstoffen zijn, weet men niet.

Great Salt Lake City is de hoofdstad der Mormonen.

46. *Het gebied Arizona.*

Oppervlakte: 75.520,000 acres. Bevolking: 9658.

Arizona bestaat uit hoogvlakten, welke door bergketens zijn doorsneden. In het midden wisselen zandige vlakten en vruchtbare dalen elkander af; hier wassen tarwe, gerst, haver, tabak, vruchten en groenten. Het noordelijk gedeelte is nog weinig bekend. Het zuidelijk gedeelte is zandig en niet overal voor bebouwing geschikt; katoen en suikerriet groeien hier en de heuvel- en berghellingen zijn met kostelijk gras begroeid. Het

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

gedeelte dat door de Colorado en hare zijrivieren wordt bespoeld, levert uitmuntend hout; de bergen prijken met dennen en cederbosschen, en in de dalen vindt men essen, olmen, walnoteboomen en ahornen. Vele strijdlustige Indianen maken dit gebied nog al onveilig.

Het klimaat is zeer aangenaam, behalve aan de Colorado en Beneden-Gila; over dag is het niet te heet, en de nachten zijn koel. De vruchtboomen bloeien in Februari en Maart. Katoen, maïs, tabak, meloenen en velerlei soorten van vruchten der gematigde en half-tropische luchtstreek gedijen hier goed. Goud en zilver zijn in eene aanmerkelijke hoeveelheid voorhanden.

De hoofdstad is Tuckton.

In Arizona zijn 72 millioen acres congresland.

47. *Het gebied New-Mexico.*

Oppervlakte: 140.800,000 arcres. Bevolking: 91,852.

Dit land is bergachtig, met uitzondering van het 20 mijl breede dal der Rio-Grande. De bergketens zijn 6000 tot 12,000 voet hoog en bestaan uit basalt-rotsen. Het middengedeelte van dit gebied is zeer boschrijk en over het algemeen zeer vruchtbaar. Twee oogsten in een jaar zijn hier niet ongewoon. De hoogvlakten zijn uitmuntende weilanden. Het klimaat is gelijkmatig en gezond. De opbrengst van graan en aardappelen is betrekkelijk zeer ruim. De schapen van New-Mexico zijn gezocht. In het westelijk gedeelte van dit gebied is de bodem rijk aan delfstoffen, als: goud, zilver, lood, ijzer, steenkolen, tin, antimonium, porcelein-aarde. Het zuidoostelijke en oostelijke, aan Texas grenzende gebied is hoofdzakelijk voor landbouw geschikt.

De hoofdstad is Santa-Fé.

In dit gebied zijn 73 millioen acres congresland.

48. *Het Indianen-gebied.*

Oppervlakte: 68,991 □ engelsche mijlen.

Hier mogen blanken geen grondeigendom hebben.

49. *Alaska.*

Oppervlakte: 577,390 □ engelsche mijlen.

Dit gebied, in 1867 door Rusland afgestaan, is nog van weinig belang.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ZESDE HOOFDSTUK.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Werpen wij nu, na deze korte beschouwing van elken staat afzonderlijk, nog een' vergelijkenden blik over de bevolking van alle staten te zamen, om hen, die in Noord-Amerika een nieuw vaderland zoeken, nog een en ander onder de aandacht te brengen, wat op hunne keuze van invloed kan zijn. Wij bedoelen hier voornamelijk zekere in het oog loopende karaktertrekken en eigenschappen, waardoor de bewoners der verschillende staten zich van elkander onderscheiden, en verdeelen te dien opzichte al de staten en gebieden in drie groepen, welker kenmerkende eigenschappen zeer van elkander verschillen, namelijk: de noordoostelijke of Nieuw-Engeland-, de zuidelijke en de westelijke staten.

De Nieuw-Engeland staten staan in vruchtbaarheid, in voortbrengende kracht van den bodem bij de Westelijke Staten ten achter, maar ook daarin alleen. De bewoners van de eerstgenoemde statengroep zijn meest Anglo-Amerikanen (afstammelingen van de engelsche kolonisten); buitenlanders wonen hier betrekkelijk weinig. Voor twee en eene halve eeuw trokken die kolonisten als pelgrims naar de Nieuwe Wereld, omdat in Engeland geene vrijheid van godsdienst bestond, en zij liever in een vreemd land God wilden dienen naar hunne inspraak en overtuiging, dan in hun vaderland hunne overtuiging te verzaken of aan vervolging bloot te staan. Het zijn over het algemeen brave, soliede, energieke, vlijtige, bekwame menschen; zij zijn kerksch en mild; zij helpen gaarne en laten niemand in nood; nergens vindt men meer zelfopoffering, meer bereidwilligheid om te helpen. Voor kerken en scholen wordt goed gezorgd; groote sommen worden jaarlijks aan het onderwijs besteed. De instellingen van weldadigheid, wetenschap en kunst zijn talrijk en worden krachtig ondersteund. Allen zijn goede burgers en hebben bewezen dat zij bereid zijn, goed en bloed voor hun vaderland ten offer te brengen. Zij zijn geen zwak volk, dat door weifelen en schroomvalligheid zijnen plicht verzuimt en zijn levensdoel mist, maar zij grijpen met koene hand in het rad van den tijd en houden het staande of drijven het voorwaarts, naar gelang zij zulks wenschelijk achten.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Zij zijn geene omverwerpers, geene afbrekers, maar ook niet zoo onverbeterlijk vreesachtig, dat zij voor niets nieuws toegankelijk zijn. Zij houden zoo lang vast aan het bestaande goede, totdat zij iets beters in de plaats kunnen stellen. Zij zijn ernstig en sober, meer verstands- dan gevoels-menschen, meer practische mannen van zaken dan dichters. Met fantasiën en idealistische droomerijen willen zij niets te doen hebben; zij verlaten het gebied der harde werkelijkheid niet, en bevinden zich daarbij gewoonlijk het best. Men kan niet zeggen dat zij de zaken te licht of te donker inzien; zij hebben over het algemeen een' juisten, helderen blik. De menschen vergoeden hier rijkelijk, wat aan de natuur ontbreekt. Men gevoelt zich wel onder hen, en vergeet gaarne bij het licht de scherpe schaduwen, welke ook dat licht als alle andere lichten te weeg brengt. Hij wiens weg daarheen leidt, ga getroost: hij zal behulpzame menschen, trouwe buren vinden.

Hoewel over het algemeen gezegd kan worden, dat de invloed van het karakter en de geaardheid der Anglo-Amerikanen zich van uit de Nieuw-Engeland-staten over de geheele Unie heeft uitgestrekt, zoo is toch het volkskarakter geheel verschillend van de zuidelijke met dat in de noordoostelijke staten. Van het noorden in het zuiden komende, meent men naar een ander land te zijn verplaatst. Het geheele leven, alle zeden, verhoudingen en toestanden zijn anders dan in het noorden. De slavernij is de moeder van dat alles geweest. Door den laatsten oorlog is deze kanker wel uitgeroeid; doch de verderfelijke gevolgen van hare langdurige heerschappij werken nog na. Voor het zuiden is nu een nieuwe tijd aangebroken; de toestanden zullen geheel veranderen, maar niet zoo spoedig; een menschenleven is daarvoor niet te lang. De Zuidelijken waren niet gewoon alle menschen als hunne gelijken te beschouwen; zij maakten onderscheid naar gelang van kleur, natie en stand; zij waren trotsch, aristocratisch; zij achtten hoofdzakelijk dengene die hun voornaam toescheen. In het noorden wordt de gewone arbeider, de daglooner geacht; niet alzoo in het zuiden; daar hangt men de aanzienlijken aan en minacht de geringen. In het noorden heet het overal: arbeid is geene schande, als zij maar eerlijk is; in het zuiden was men gewoon te heerschen, niet te dienen; men leefde er veel gemakkelijker en weelderiger dan in het noorden. Hooggeplaatste lieden in het noorden grijpen veel aan en arbeiden; in het zuiden zou men zich daarover schamen.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

De gevolgen van dat alles zijn echter zeer merkbaar. Te vergeefs zoekt men in het Zuiden de snel in bloei toenemende steden, die men in het Noorden bij honderden telt; te vergeefs zoekt men daar naar dat ontzaglijk groot aantal spoorwegen, kanalen, fabrieken en trafieken. Het Noorden ijlde voorwaarts; het Zuiden bleef in elk opzicht achter. Nijverheid en landbouw werden nalatig gedreven. Men bebouwde een' akker zoo lang hij gemakkelijk vrucht gaf, verliet hem dan en ging een' anderen bebouwen. Voor inrichtingen van opvoeding werd weinig gedaan; volksscholen kende men niet; de rijke nam voor zijne kinderen een' onderwijzer aan huis; de minder bedeelde onderwees hen zelf of liet hen zonder onderwijs. Het Zuiden is dan ook nimmer rijk geweest. Enkelen hadden een groot vermogen, maar de groote meerderheid had alleen het noodige om ruim in hare behoeften te voorzien.

Sedert de opheffing van de slavernij is alles veranderd. Het zou onbillijk zijn te beweren, dat de Zuidelijken zich niet willen schikken in den nieuwen toestand, of dat er slechts schaduwzijden zijn. Men moet niet vergeten, dat zij onder geheel andere omstandigheden hebben verkeerd dan de Noordelijken, en dat velen hunner meeningen niet alleen op vooroordeelen, maar ook op godsdienstige overtuiging berusten; dat velen sedert lang niet meer met de slavernij waren ingenomen en hare afschaffing wenschten; dat vele anderen haar niet terugwenschen, en dat de geheele toestand velen eene ergernis was. Toch zal het lang duren voordat het Zuiden zich geheel met het Noorden verzoent, want ook het verschil in volk is groot: de Noordelijken zijn republikeinsch in merg en been; de Zuidelijken zijn halve republikeinen of zelfs monarchalen.

Sedert den oorlog zijn allerlei pogingen gedaan om de emigratie zooveel mogelijk naar het Zuiden te richten. Op sommige plaatsen werden de emigranten goed, op anderen werden zij slecht bejegend. Wij raden ieder die naar het Zuiden gaat, zich niet op contracten of verbindtenissen te verlaten en niet tegen aandeel in de winst, maar tegen vast daggeld te werken. Wie eene eigene boerderij (*farm*) kan koopen, doe zulks en arbeide voor zich zelven; want velen van hen die het anders hebben aangelegd, zijn reeds moeten terugkeeren. Wanneer de staatkundige en maatschappelijke toestand in het Zuiden algemeen gunstig is geworden, dan is weder een ruim veld voor den arbeid der emigranten geopend.

In de Westelijke Staten is het weder gansch anders. De stroom

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

van landverhuizers is reeds sedert zoo vele jaren bijna uitsluitend daarheen gericht, dat men niet meer zeggen kan, dat alleen de Amerikanen er invloed hebben. In het noordoosten hebben de Amerikanen al de vreemde elementen geheel in zich opgenomen, zoodat deze als het ware niet meer bestaan; in het westen waren zij te zwak in aantal om het zelfde te kunnen doen. De Duitschers, die daar het talrijkst zijn, hebben dus belangrijken invloed. De duitsche en amerikaansche nationaliteiten staan er echter niet vijandig tegenover, maar zij wijken niet voor elkander; vandaar dat hunne geestkracht dikwijls zulk eene verbazende uitwerking heeft; zij wedijveren met elkander in daarstellingsvermogen. Zoodoende is het Westen gelijk geworden aan eenen koenen jongeling, die, van zijne kracht bewust, voor niets terugdeinst, die echter ook menigen missprong maakt, doch wiens geheele wezen een' rustigen, gezegenden ouderdom waarborgt.

In de gebieden ten westen van het Mississippi-dal heeft de emigrant met de meeste bezwaren te kampen; wel dringt de beschaving ook daar allengs door, en is in dat opzicht de vooruitgang zelfs in één jaar tijds opmerkelijk groot; maar de schaarsche bevolking, de jeugd dier maatschappij, de aanwezigheid van den Indiaan, die den blanke terecht een' onverzoenlijken haat toedraagt, de ruwheid van den blanke, die, voorlooper der beschaving — in den strijd met de barbaarschheid en in zijn volkomen vrij natuurleven, zelf de beschaving uitschudt, — dat alles zijn zoo vele bezwaren, waarmede de emigrant in de meer bevolkte, beter geordende staten niet heeft te kampen. De grootste rijkdom dier gebieden bestaat in hunne schatkamers van edele en niet edele metalen; maar omdat de mijnwerker niet tevens landbouwer is, zoo heeft de landbouwer daar eene goede markt; hij heeft dus slechts op de meerdere of mindere geschiktheid van den grond voor landbouw te letten.

Veel van wat wij hier van de gebieden aanvoerden, geldt ook voor de staten ten westen van het Mississippi-dal, behalve voor Californië en Oregon.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ZEVENDE HOOFDSTUK.

HET NOORD-AMERIKAANSCHE VOLK.

Sedert het jaar 1790 is de bevolking van Noord-Amerika van nog geene 4 millioen tot ruim 39 millioen geklommen. In 80 jaren is de bevolking dus vertienvoudigd. In de Vereenigde Staten wonen op 1 □ engelsche mijl ongeveer 11, terwijl men in Nederland op de zelfde oppervlakte 304 menschen telt. Met deze cijfers voor oogen, krijgen wij een juist denkbeeld van de schaarschheid der bevolking van Noord-Amerika en van de ruimte, welke daar nog voor millioenen Europeanen open staat. Er is een groot verschil in bevolktheid tusschen de verschillende staten der Unie. In Massachusetts bijv. wonen op 1 □ mijl 158 menschen en in sommige staten op die zelfde oppervlakte nauwelijks 1. De stroom van landverhuizers voert den Vereenigden Staten jaarlijks ruim 325,000 menschen toe, waaronder van 1865—69 gemiddeld 102,000 Duitschers, 103,000 Britten en 1380 Nederlanders. Sedert 1820 hebben 7½ millioen landverhuizers zich in de Vereenigde Staten gevestigd.

De bevolking der Unie bestaat dan ook uit alle natiën der wereld. Alle volken der aarde met hunne verscheidenheid van zeden en gebruiken zijn daar vertegenwoordigd. Daarom is in dit opzicht het leven nergens leerrijker dan daar; vooral in New-York kan men alle rassen en volken leeren kennen.

In deze vermenging van alle natiën lossen wel is waar de verschillende nationaliteiten zich op, maar zij zijn toch niet zonder invloed; zij hebben hare werking gedaan en voor haar deel bijgedragen tot het tot stand brengen van datgene wat wij heden voor ons zien. Daarom is het amerikaansche karakter niet meer het zuiver engelsche, maar heeft dit door de aanraking en vermenging met andere nationaliteiten en door de geheel andere omstandigheden menige verandering ondergaan, veel aangenomen wat daaraan vreemd was, zonder echter zich zelf ooit te verloochenen. En zoo bestaat er dus een amerikaansch volkskarakter, dat veel overeenkomst heeft met het engelsche, maar toch ook amerikaansch is. De Amerikaan heeft een zeer geprononceerd, zelfstandig karakter. Als men in Amerika reist en woont, vindt men er Duitschers,

Franschen, Italianen, Nederlanders enz.; maar men vindt er geen Duitschland, geen Frankrijk, geen Italië, geen Nederland, zelfs geen Engeland; allen hebben iets dat zij in hun land niet hadden; in allen vertoont zich het amerikaansche karakter, waartoe de toestanden, de bezigheden en het klimaat ook het hunne bijdragen.

In de Nieuw-Engeland staten vindt men, gelijk wij reeds aantoonden, nog veel van het karakter der eerste kolonisten. Die dertien oorspronkelijke staten waren gesticht door menschen, in de school der beproeving gehard, die met de beste voornemens, met klare overtuiging en met vasten wil alles leden en deden om voor zich en hunne nakomelingen een vaderland te grondvesten, waar zij naar hunne geloofsovertuiging konden leven. In de noordoostelijke staten is die geest het beste bewaard; daar vinden wij ook het amerikaansche volkskarakter in zijne grootste zuiverheid. In het zuidwesten hebben de Franschen een' anderen geest ingevoerd. Wie zich daarvan wil overtuigen, bezoeke New-Orleans met zijne fransche lichtzinnigheid, en Boston met zijne puriteinsche gestrengheid.

Een hoofdtrek van het amerikaansche karakter is zijne godsdienstigheid. De Amerikaan koestert diepen eerbied voor God, voor den bijbel en voor al wat heilig is, en het ongeloof van vele Duitschers is den Amerikaan eene groote ergernis. Er zijn weinig Amerikanen, die niet aan God gelooven. Den bijbel vindt men overal: op de school, in het gerechtshof, in het logement. De Zondag wordt op engelsche wijze gevierd; men noemt hem liefst Sabbat. De kerken worden overal goed onderhouden, zoodat zij in bloeienden toestand verkeeren. De godsdienstoefeningen worden trouw bijgewoond; 's morgens, 's middags, 's avonds en in de weekbeurten is de kerk goed bezet. Op vele spoorwegen en stoombooten reizen de leeraren voor half geld; in de winkels krijgen zij alles beneden den gewonen prijs. Dit is geen voorschrift, maar een algemeen gebruik, voortspruitende uit de achting die de Amerikaan den leeraar toedraagt, welke achting hij, geheel overeenkomstig het amerikaansche karakter, niet slechts met woorden, maar ook met daden toont. In openbare vergaderingen, van welken aard ook, hoort men nooit met godsdienst spotten; daarentegen schaamt men zich niet bij alle openbare gelegenheden op God te wijzen als den eenigen gever van alle goed. Ieder beschaafd, christelijk mensch kan elke vereeniging van Amerikanen bezoeken, zonder ooit in zijn

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

geweten of in zijn gevoel van welvoegelijkheid gekwetst te worden. Dat kan men van Europa niet zeggen.

De Amerikaan heeft welvoegelijkheid en orde lief. In alle bijeenkomsten, zelfs van jonge lieden, merkt men die orde en welvoegelijkheid op. Bij de deuren zijn altijd mannen geplaatst, die de binnenkomenden ontvangen en hun zitplaatsen aanwijzen. Vooral vreemdelingen worden oplettend bejegend en naar eene goede plaats geleid. Door deze ordelievendheid is de Amerikaan zoo bij uitstek geschikt voor het regelen en leiden van vergaderingen. Als jonge lieden bijeenkomen om eene vereeniging op te richten, stellen zij dadelijk iemand uit hun midden als president voor, kiezen dien, en gedragen zich dan zoo stipt overeenkomstig de beschikkingen van den pas gekozene, als ware deze door de hoogste macht over hen gesteld. Al plaatst de Amerikaan zijne voeten op stoel of tafel, zoo doet hij dit toch nimmer in het bijzijn van vrouwen, doch alleen in gezelschap van mannen, op eigene kamer of in zijn studeervertrek; hij doet het echter niet uit gebrek aan welvoegelijkheid, maar wijl hij gaarne na vermoeienden arbeid zijn gemak neemt.

De achting en welvoegelijkheid, waarmede in Noord-Amerika het vrouwelijk geslacht wordt bejegend, zijn wereldbekend. Eene vrouw kan onverzeld door Amerika reizen; nimmer zal zij onwelvoegelijk worden bejegend. Als wilde knapen of ruwe, lichtzinnige mannen ergens bijeen zijn en gesprekken voeren zooals onder hen gebruikelijk is, geven zij toch dadelijk eene andere wending daaraan, wanneer eene vrouw of een meisje binnentreedt. De lichtzinnige woorden, welke in Europa in het bijzijn van vrouwen door onkiesche personen geuit worden, of de plagerijen welke daar onder landbewoners of stedelingen vaak gebruikelijk zijn, worden ginds niet gehoord of zijn niet bekend. De beide geslachten achten elkander meer dan in Europa, en de vele vrijheden welke men zich hier veroorlooft, zijn ginds niet gebruikelijk; evenmin de onzedelijke gesprekken, welke hier zoo in zwang zijn. Men kent er de kermissen, jaarmarkten en volksfeesten van Europa met al hunne gevolgen niet. Er wordt veel gedanst, maar publieke danspartijen, die den halven nacht duren, komen er niet voor. Men ziet er des avonds de jonge lieden niet rondslenteren als in Europa. Over het algemeen jaagt de Amerikaan minder dan de Europeaan vermaken na; van daar dat men dikwijls zegt, dat de Amerikaan niet weet te genieten. Ook dat werkt echter zeer gunstig op de

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

zedelijkheid. De wet beschermt de eer der jonge dochters, zoodat hare klachten over schending daarvan door woord, gebaar of daad zeer strenge straffen ten gevolge hebben. Waar door het geheele leven in alles zoozeer de welvoegelijkheid in acht wordt genomen, komt natuurlijk zeer veel wat elders bederf aanricht, niet voor.

De Amerikaan bemint het gemak, en weet zich dat overal te verschaffen. In zijne zaken maakt hij het zich gemakkelijk door vermijding van alle noodelooze omslachtigheid en door goede verdeeling van den arbeid; in zijne handenarbeid door practische werktuigen en doelmatig gereedschap. In zijn huis is alles *comfortable* ingericht; de kookkachels zijn uitmuntend en eene ware weldaad voor de vrouwen; in de steden brengen waterleidingen het water op alle verdiepingen, zoodat men slechts eene kraan behoeft te openen; het vuile water wordt eveneens door buizen afgevoerd. Alles is er op ingericht om tijd en arbeid te sparen; in alles streeft men naar den hoogst mogelijken graad van bruikbaarheid en doelmatigheid.

De Amerikanen zijn uitmuntende kooplieden of mannen van zaken. Men spreekt van de sluwheid der Joden: deze hebben in den Amerikaan hunnen meester gevonden. Een Amerikaan verdient met 100 dollars meer dan een Duitscher met 500. Dit is niet strijdig met hetgeen wij over de godsdienstigheid van den Amerikaan hebben gezegd; in tegendeel, hij rekent het tot zijn' christenplicht, zooveel in zijn vermogen is te werken tot verbetering van zijn lot, tot vermeerdering zijner bezittingen, en in alles vlijtig, omzichtig en trouw te zijn. Men spreekt veel van den »God Dollar» van den Amerikaan, en dat praat de een den ander zonder onderzoek na. Het geldt heerscht in Amerika, dat is waar; maar dat is overal waar, niet het minst in Nederland; wie echter beweert dat zulks in Amerika meer dan elders het geval is, die uit slechts eene halve waarheid, daar het verschil daaromtrent tusschen Amerika en andere landen alleen hierin bestaat, dat de Amerikaan zich meer moeite geeft om zijn vermogen te vermeerderen en zijn' toestand te verbeteren. Daarbij geeft hij het geld gaarne en spoedig weder uit, en begeert hij het niet om er zich aan te hechten, maar om daarmede te heerschen, om iets groots tot stand te brengen en veel goeds te stichten. De amerikaansche mildheid overtreft die van alle landen. Waar werd in korten tijd zooveel voor onderwijs, voor wetenschap en

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

kunst, voor liefdadige gestichten uitgegeven? Wat de europeesche staten in dit opzicht in eeuwen daarstellen, brengt Amerika in zoovele tientallen van jaren tot stand. De amerikaansche koopman of winkelier heeft eene andere wijze van handelen dan de hollandsche. Alles heeft bij hem vaste prijzen. Overvragen en afdingen komt niet te pas; kruipen en bedelen om een' kalant is beneden de waardigheid van den Amerikaan; brengt zijne zaak hem niet genoeg op om tamelijk ruim te leven, welnu, dan begint hij iets anders. In den regel geven alle neringen en ambachten een goed bestaan.

Een andere trek van het amerikaansche karakter is zindelijkheid; daarover voor Hollanders uit te wijden is onnoodig. In zijne kleeding en in ordelijkheid van zijne huishouding evenaart de Amerikaan den Nederlander, ja overtreft hij hem in sommige opzichten.

Eindelijk roemen wij nog in den Amerikaan zijne vaderlandsliefde; niet den staat waarin hij woont, beschouwt hij als zijn vaderland, maar de geheele Unie. Schitterend is die liefde uitgeblonken in den vierjarigen oorlog tot handhaving der Unie en tot uitroeiing der slavernij. Ook dweept hij met zijn land, met zijne grootheid, zijne vrijheid en zijne welvaart. De schaduwzijde van het amerikaansche karakter is zijn ver gedreven onafhankelijkheidsgevoel, zijn in tuchteloosheid ontaardend gevoel van eigenwaarde; niemand wil dienen, allen willen heerschen. Vooral onder de jeugd wint dit gebrek veld.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

GODSDIENSTIGE GEZINDTEN.

In Amerika is de kerk van den staat gescheiden. Zij is geheel zelfstandig, bestuurt en regelt hare eigene aangelegenheden, bouwt kerken en scholen, bezoldigt hare leeraren en onderhoudt al hare instellingen.

In de *Engelsche* kerk zijn de Presbyterianen, Methodisten, Baptisten, Congregationalisten en Episcopalen het sterkst vertegenwoordigd. Van de Presbyterianen, Methodisten en Baptisten

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

bestaan onderscheidene, weinig van elkander verschillende richtingen, welke echter naar hereeniging streven. Presbyterianen, Congregationalisten en Methodisten zijn gereformeerd in hunne geloofsleer, zoo ook de Baptisten, den doop uitgezonderd.

De Episcopalen zijn evenals in Engeland verdeeld in »High Church» en »Low Church». De Engelsch-Lutherschen zijn meestal nakomelingen van Duitschers; zij zijn het talrijkst in Pennsylvanië, Ohio en Maryland.

Van de Duitsch-Protestantsche kerk is de Luthersche en Gereformeerde het meest verbreid; doch ook Presbyterianen, Baptisten, Methodisten, Congregationalisten enz. zijn onder de Duitschers te vinden.

De van de stichters van New-York afkomstige Nederduitsch-Hervormde kerk is hoofdzakelijk verbreid in de stad en in den staat New-York en in de hollandsche koloniën in Michigan en Jowa.

De Roomsch-Katholieke kerk bloeit in de Vereenigde Staten, en wel voornamelijk te New-York, Baltimore, New-Orleans, St. Louis, Chicago enz.

De Israëlieten zijn zeer verspreid en niet zeer talrijk. Kwakers, Mennonieten, Swedenborgianen, Unitariërs, Universalisten en andere kleine sekten komen hier en daar voor. De sekte der Mormonen, eene stichting van den zoogenaamden profeet Brigham Young, is in 1871 opgeheven.

De getalsterkte der voornaamste godsdienstige gezindheden, voor zooverre die met juistheid bekend is, bedraagt:

Roomsch-Katholieken	5.000,000
Baptisten	1.800,000
Methodisten	1.298,000
Presbyterianen	448,000
Lutherschen	388,000
Congregationalisten	306,000
Hoogduitsch Hervormden	225,000
Nederduitsch Hervormden	85,000
Moravische broeders	110,000
Grieksche kerk	10,000

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

NEGENDE HOOFDSTUK.

ONDERWIJS.

Wij moeten onderscheid maken tusschen de staatsscholen en die welke van den staat onafhankelijk zijn. De eersten worden door den staat onderhouden en beheerd. Er zijn twee soorten van staatsscholen: volksscholen en hoogere scholen.

De volksscholen, »*common schools*», zijn kosteloos. De staat heft eene schoolbelasting om de kosten te bestrijden. Op het platte land wordt op deze scholen veelal slechts 6 tot 8 maanden per jaar onderwijs gegeven. Het schoolstelsel is niet in alle staten het zelfde; in de oostelijke staten en in de steden van het westen is het zeer goed; in de zuidelijke staten bestaat de volksschool niet. Verplichte schoolgang bestaat niet; maar ieder die ter schole komt, moet zich schikken naar de bestaande schoolwet; zoo wordt bijv. in eenige staten — vroeger in alle staten — op de scholen aan het begin en aan het eind van elken schooldag in den bijbel gelezen. Tegenwoordig worden in vele staten ook gezindte-scholen ondersteund.

Wie New-York bezoekt, vergete niet de scholen te gaan zien; zij zijn een bezoek overwaard. Op de volksscholen kunnen de scholieren, zoo zij regelmatig van de eene klasse naar de andere overgaan, kosteloos eene goede gymnasiale opleiding ontvangen; ja zelfs zijn er plaatsen waar predikanten en artsen zich op deze scholen kunnen vormen. De hoogte, waarop het onderwijs op deze scholen staat, is zeer verschillend, doch meestal in overeenstemming met de plaatselijke omstandigheden en behoeften. De Amerikaan legt zich met veel ijver op de studie van zijne taal toe; hij wil die zuiver schrijven, goed lezen en goed spreken. Daarna wil hij een goed rekenaar zijn. Hij leert niets anders voor hij dezen grondslag goed gelegd heeft. Aan het spellen wordt veel tijd besteed; dit wordt eerst lezende, daarna zonder boek gedaan, daarbij ook de letters der woorden van achteren naar voren noemende. De Amerikanen schrijven over het algemeen goed; het is opvallend, dat zoo velen mooi schrijven, en nog opmerkelijker dat het schrift van bijna alle Amerikanen zooveel

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

overeenkomst met elkander heeft. Zij schrijven eene groote, ronde letter; zij lezen vlug en juist. Reeds vroeg worden zij tot redenaars gevormd, en alle Amerikanen, ook die van de volksklasse, spreken zuiver en gemakkelijk. Hunne vlugheid in het rekenen overtreft alles.

De aardrijkskunde van zijn eigen land is na lezen, schrijven en rekenen de geliefkoosde studie van den Amerikaan. Hij wil weten, hoe het met zijn eigen land gesteld is; in welken toestand landbouw, veeteelt, mijnontginning en nijverheid in iederen staat verkeeren. Ook kent de Amerikaan zijn land.

De hoogere staatsscholen worden eveneens beheerd als de volksscholen. Ook hier wordt het onderwijs, dat alle vakken van wetenschap en kunst omvat, kosteloos gegeven. Deze scholen zijn dus, vooral voor de minder gegoeden, eene ware weldaad. Stedelijke corporatiën stichten ook dikwijls instellingen van onderwijs. In vele staten schrijft de wet het onderricht in de duitsche taal voor.

De kinderen leeren in Amerika vlugger dan in Europa; althans op gelijken leeftijd zijn zij de europeesche kinderen voor. De geheele toestand draagt daartoe voorzeker bij; maar ook is het grootendeels een gevolg daarvan, dat de kinderen niet zoo vroeg als in Europa de ouders in hun werk moeten bijstaan.

Zondagsscholen vindt men niet alleen overal, in elke gemeente; maar alle gemeenteleden, ouden en jongen, rijken en armen nemen daaraan deel.

De gemeentescholen komen het meest voor bij de Katholieken, Lutherschen en Gereformeerden. Iedere godsdienstige gezindte wil hare eigene scholen hebben, om de kinderen niet naar scholen van andere gezindten te moeten zenden; en elke gemeente wil hare eigene school hebben, om de kinderen niet naar die van andere gemeenten te moeten sturen. Verschillende gemeenten van de zelfde belijdenis in eene zelfde plaats hebben toch elke hare eigene school, zoodat de school dikwijls meer zorg baart dan de gemeente. Het schoolgeld bedraagt 1, 2 of meer dollars 's maands. Elke school onderhoudt zich zelve en staat onder toezicht van den door de gemeente gekozen kerkenraad.

De *Vereenigings-Scholen.* Deze zijn meest door duitsche vereenigingen gesticht, en bepalen zich niet tot scholen voor elementair onderwijs, maar er zijn er ook voor onderwijs in gymnastiek, schijfschieten, muziek enz.; ook zijn er velen voor hooger onder-

wijs en uitsluitend voor meisjes, en richten onderwijzers bijzondere scholen op, die niet onder toezicht staan.

TIENDE HOOFDSTUK.

TOESTAND VAN DE BESCHAVING IN HET ALGEMEEN.

Over dit onderwerp kunnen wij slechts kort zijn. Het amerikaansche volk is zeer beschaafd; de volksklasse is over het algemeen beschaafder dan in Europa, en alleen in sommige vakken van wetenschap staan de geleerden bij die der noord-europeesche staten ten achteren. De Amerikaan gevoelt ook meer behoefte aan kennis en beschaving; hij staat meer op zich zelven, hij heeft meer belangen. Ook heeft hij meer tijd tot lezen, en woont hij meer vergaderingen van allerlei aard bij, waar hij goede sprekers hoort.

Nergens wordt zooveel geld voor nuttige vereenigingen, voor leesgezelschappen en voor bibliotheeken uitgegeven, als daar. *Debating-clubs* van jonge lieden zijn er inheemsch. Zich duidelijk uitdrukken; heldere, klare voorstellingen geven; overdaad van woorden en denkbeelden vermijden; altijd gemakkelijk verstaanbaar zijn, al is het onderwerp van zijne rede diepzinnig of verheven; ziet daar, waarnaar de Amerikaan in zijn schrijven en spreken streeft.

De pers heeft in Noord-Amerika grooten invloed. Alle partijen hebben hare organen, welke hare beginselen verdedigen en hare belangen ondersteunen. Nergens worden zooveel dagbladen gelezen als in de Vereenigde Staten; nergens wordt zooveel geld aan dagbladen besteed; allen willen ze lezen; men vindt ze ook in ieder huis. Het aantal nieuwsbladen bedraagt 52,000, waarvan 550 dagbladen; de meesten hebben een' uitgebreiden kring van lezers. In steden van een paar duizend zielen, ook al bestaan zij nauwelijks een jaar, komen minstens twee dagbladen uit. De »New-York Daily-News» kost slechts 1 cent (2½ cent nederl.) en heeft een gemiddeld debiet van 100,000 exemplaren per dag. Een groot aantal maandwerken, week-, halve week- en

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

dagbladen handelen over alle vakken van wetenschap en over alle levensvragen. De staatkundige dagbladen zijn echter het talrijkst en worden het meest gelezen. Over het algemeen bekommert de Amerikaan zich weinig om de buitenlandsche politiek, doch hij stelt veel belang in den strijd der partijen van zijn eigen volk, waarvan de republikeinsche en de democratische de voornaamsten zijn. Van de vijf in Noord-Amerika verschijnende hollandsche dagbladen zijn drie bijna uitsluitend aan de belangen der Hervormde kerk gewijd.

ELFDE HOOFDSTUK.

DE STAATSREGELING.

De Vereenigde Staten van Noord-Amerika hebben een' republikeinschen regeeringsvorm. Noord-Amerika is een vrij land in den vollen zin van het woord; zijne bewoners zijn vrije mannen; hunne wetten maken zij zelve, en de handhavers daarvan kiezen zij zelve. Deze vrijheid ontaardt niet in wetteloosheid. De Amerikaan onderwerpt zich met de meeste nauwgezetheid aan de wet. Het amerikaansche recht is door voorname rechtsgeleerden uitmuntend genoemd.

Er heerscht volkomen beroepsvrijheid; dat wil zeggen, dat geenerlei belemmering het uitoefenen van eenig beroep of van meer beroepen te gelijk, in den weg staat.

Wie burger van de Vereenigde Staten wil worden, moet voor de afgifte der papieren $ 5 tot 20 betalen. Het eerste bewijsstuk ontvangt hij dadelijk, het tweede later. Eerst na een vijf-jarig verblijf in de Vereenigde Staten — in sommige staten eer — kan men het burgerrecht verkrijgen. Wordt men geen burger, dan wordt men daarover niet lastig gevallen, en geniet men de zelfde bescherming der wet en de zelfde voordeelen als een burger; zelfs heeft een vreemdeling bij het voeren van processen eenige voorrechten. Men heeft echter als vreemdeling geen aandeel aan het openbaar leven, aan de regeering als anderszins, dus ook geen stemrecht, behalve voor het kiezen van plaatselijke overheden, althans in sommige staten.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Het volk kiest zijne regeering. Men moet onderscheid maken tusschen de regeering der Unie en die van den staat.

De regeering der Unie bestaat uit den president, diens ministers en het congres der Vereenigde Staten, bestaande uit den senaat en het huis van vertegenwoordiging.

De president wordt gekozen voor den tijd van vier jaren, doch hij is telkens weder verkiesbaar. Hij moet geboren Amerikaan, of sedert 14 jaren burger en inwoner der Vereenigde Staten, en ten minste 35 jaren oud zijn. Hij wordt niet rechtstreeks door het volk, maar door kiescollegiën verkozen. Daartoe kiest ieder staat zooveel kiezers als hij senatoren en vertegenwoordigers naar het congres zendt. Hij die een' gesalarieerden of eerepost der Vereenigde Staten bekleedt, mag niet gekozen worden. De kiezers komen op den zelfden dag, ieder in zijn eigen staat, bijeen, om eenen president en vice-president te kiezen, van welke ten minste één geen inwoner van den staat mag wezen. Zij onderteekenen het proces-verbaal dezer verkiezing en zenden het naar den president van den senaat te Washington. Deze opent de verzegelde proces-verbalen en telt de stemmen. Wie de meerderheid heeft, dat is minstens eene stem meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen, is president, en wordt als zoodanig geproclameerd.

Het is reeds voorgekomen dat er meer dan twee partijen en meer dan twee candidaten waren. In dat geval is hij die de meeste stemmen heeft, alleen dan president, wanneer hij tevens de volstrekte meerderheid verkrijgt.

Het congres telt 328 leden, als 86 senatoren en 242 vertegenwoordigers. Men kiest dus 328 leden, en de president moet minstens 165 stemmen op zich vereenigen. Zijn de stemmen te zeer verdeeld, dan dat een de volstrekte meerderheid zou hebben, dan kiezen de vertegenwoordigers een' president uit de drie welke de meeste stemmen op zich hebben vereenigd. Bij deze keuze heeft echter elke staat slechts ééne stem.

De vice-president wordt op de zelfde wijze gekozen. Hij is voorzitter van den senaat en vervangt den president, wanneer deze komt te overlijden, voordat zijn mandaat verstreken is.

De president heeft de uitvoerende macht en kiest zijne ministers. Hij heeft het opperbevel over het staande leger, over de militie en de vloot. Hij roept in buitengewone gevallen het congres bijeen, ontvangt verslagen van alle ambtenaren, heeft het recht van gratie

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

en zorgt voor de handhaving der wetten. Hij heeft een jaarlijksch traktement van $ 25,000.

Het congres vertegenwoordigt het volk en heeft de wetgevende macht. Ieder staat kiest twee senaatsleden, en op iedere 112,000 inwoners één' vertegenwoordiger. Heeft een staat minder dan 112,000 inwoners, zoo kiest hij toch een' vertegenwoordiger.

De leden van het huis van vertegenwoordigers worden rechtstreeks door het volk gekozen, voor den tijd van twee jaar. Om verkiesbaar te zijn moet men den ouderdom van 25 jaren bereikt hebben en sedert 7 jaren burger van de Unie en inwoner van den staat wezen, in welken men geboren wordt; ambtenaren zijn niet verkiesbaar. Het huis van vertegenwoordigers heeft alleen het recht openlijke aanklachten (*impeachments*) te doen.

De senaatsleden worden door het wetgevend lichaam van elken staat gekozen, en wel voor elken staat twee, voor den tijd van 6 jaar. Om lid van den senaat te wezen moet men 30 jaren oud, 9 jaren burger van de Vereenigde Staten, en inwoner van den staat wezen, waarin men gekozen wordt. Ambtenaren zijn niet verkiesbaar. Elk gebied zendt één senaatslid. De senaat heeft bij staatsaanklachten de bevoegdheid van een gerechtshof. Eene aanklacht tegen den president of tegen een' ambtenaar der Vereenigde Staten moet van het huis van vertegenwoordigers uitgaan. De senaat kan als gerechtshof den beschuldigde alleen schuldig verklaren en uit zijn ambt ontslaan, waartoe twee derde van het aantal stemmen vereischt wordt. De verdere vervolging wordt aan de gewone rechtbank overgelaten.

Het congres der Vereenigde Staten komt jaarlijks op den eersten Maandag in December bijeen, en blijft vergaderd totdat de zaken zijn afgedaan. In het congres worden besluiten genomen bij meerderheid van stemmen. De leden zijn onschendbaar en kunnen alleen wegens verraad, bedrog en vredebreuk worden aangeklaagd. Het congres neemt nieuwe staten in de Unie op; om als zoodanig te worden opgenomen wordt eene bevolking van 60,000 zielen en eene staatsregeling in overeenkomst met 's lands wetten vereischt. Iedere wet, welke het toestaan van gelden betreft, komt eerst bij de vertegenwoordigers en daarna bij den senaat in behandeling. Deze laatste kan de wet gewijzigd aan de vertegenwoordigers terugzenden. De voorstellen van wet worden bij elke afdeeling van de volksvertegenwoordiging driemaal gelezen, en wanneer de meerderheid ze aanneemt, naar den president gezonden,

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

die ze door zijne onderteekening tot wet verheft of met zijn *veto* naar dien tak van het congres terugzendt, waar zij haren oorsprong hadden, waarna het wetsvoorstel op nieuw in behandeling wordt genomen; vereenigt het nu twee derden van het aantal stemmen der beide takken van volksvertegenwoordiging, dan is het voorstel tot wet verheven, ondanks het *veto* van den president.

De president benoemt alle ambtenaren; de senaat moet echter de benoemingen bekrachtigen.

De regeering van elken staat afzonderlijk heeft den zelfden vorm als dien van de Unie. Een gouverneur heeft het uitvoerend gezag, met de zelfde macht in den staat als de president in de Unie. Hij wordt gewoonlijk voor 4 jaren verkoren. De wetgevende macht berust bij een' senaat en bij een huis van vertegenwoordiging.

De hoogste rechterlijke macht is in handen van het hoogste gerechtshof, dat in de hoofdstad is gevestigd, en van de lagere rechtbanken, welke in alle staten zijn gevestigd en wier leden door het congres worden aangesteld. Alle aangelegenheden, welke de Vereenigde Staten als zoodanig betreffen, worden voor deze rechtbanken behandeld, van welker uitspraak men bij het hoogste gerechtshof in appel kan komen. Rechtsgedingen tusschen particulieren worden niet voor deze rechtbanken bepleit, doch alleen geschillen tusschen staten onderling, tusschen burgers van verschillende staten onderling, tusschen den staat en zijne burgers of ook tusschen burgers van den zelfden staat, wanneer het congreslanderijen betreft. Ieder staat heeft alzoo tweeërlei rechtbanken: die van de Vereenigde Staten en die van den staat. De rechters aan de rechtbanken der Vereenigde Staten worden door de bondsregeering, gewoonlijk voor het geheele leven, verkozen. Dit is het eenige ambt dat voor het leven op vast traktement gegeven wordt. De rechters der staten en steden worden op gezette tijden door het volk gekozen. In Europa geeft men gaarne breed op van de omkoopbaarheid der rechters en andere ambtenaren der Unie, — men moest daarbij onderscheid maken tusschen de verschillende staten. Waar de meerderheid der stemgerechtigden onzedelijk, omkoopbaar is, zooals bijv. in New-York, door de overgroote meerderheid der Ieren, daar worden onzedelijke, omkoopbare rechters en ambtenaren benoemd; maar dit is uitzondering, geen regel. Dat de periodieke verkiezing der rechters voor onpartijdige rechtspleging hoogst gevaarlijk is, betwijfelen wij

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

echter niet; evenmin dat vele ambtenaren, hunne betrekking slechts voor twee of vier jaren vervullende, geneigd zijn misbruik van hun ambt te maken, om zich te verrijken; alleen men wachte zich bij de veroordeeling daarvan voor overdrijving.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

LANDVERHUIZING ALS NOODZAKELIJKE VOORWAARDE TOT VOORTBESTAAN EN ALS BRON VAN WELVAART.

Landverhuizing is niets onnatuurlijks, niets nieuws. Van de vroegste tijden af hebben duizenden en millioenen menschen zich genoodzaakt gezien om het land hunner inwoning te verlaten, wijl het te dicht bevolkt was, dan dat de grond allen zou kunnen voeden, of allen er zich goed zouden kunnen ontwikkelen. Machtige rijken hadden hun ontstaan te danken aan de zucht naar verandering van woonplaats; machtige rijken werden door verhuizende volken ten val gebracht, en zoo heeft de land- of volksverhuizing ten allen tijde in de geschiedenis der menschheid eene groote rol gespeeld. Nu eens was het gebrek aan ruimte en aan voedsel, dan weder geweldig opdringen van naburige volken; veelal ook behoefte aan godsdienstige of staatkundige vrijheid, en eindelijk ook nog verlangen naar het vreemde en nieuwe of de zucht voor het avontuurlijke, dat volken en individuën tot landverhuizing noopte.

In de twee laatste eeuwen vertoont geen land zulke grootsche gevolgen van landverhuizing als Amerika. De engelsche koloniën aldaar, welke op het laatst der vorige eeuw, door zich van het moederland los te scheuren, de Unie hebben gesticht, waren uitsluitend door landverhuizers bevolkt; want toen deze voor twee en eene halve eeuw daar kwamen, vonden zij het uitgestrekte grondgebied slechts bevolkt door enkele, weinig talrijke barbaarsche volksstammen, die in strijd met de blanken natuurlijk het onderspit dolven, en westwaarts gedreven of uitgeroeid werden. Sedert is de stroom van landverhuizers uit Europa hoofdzakelijk naar Noord-Amerika gericht geweest, en in deze eeuw is die

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

stroom zeer aanzienlijk toegenomen. *) Sedert de regeering der Unie en die der verschillende staten, benevens onderscheidene philantropische vereenigingen, al het mogelijke doen om den landverhuizer te beschermen, hem aan werk te helpen, in een woord hem het bereiken van zijn doel te vergemakkelijken; †) sedert stoombooten en spoorwegen de reis bekorten en vergemakkelijken, en sedert in Europa duurte van levensmiddelen en maatschappelijke en staatkundige beroeringen allerlei ellende ten gevolge hebben, wordt de stroom van hen die in Noord-Amerika welvaart zoeken voor zich zelve en voor hunne nakomelingen, steeds breeder.

Zoo komt overal de natuur der dingen den mensch te hulp. Waar door overbevolking geene ruimte, geen voedsel is voor allen, waar door overvloed van handen de arbeid slecht betaald wordt, daar voelt de mensch aandrang tot verplaatsing, om zijn lot te verbeteren, of om den ondergang van zijn gezin, den achteruitgang van zijn geslacht in stoffelijke welvaart te voorkomen. En zoo brengt dan de moedige landverhuizer zijne energie, zijne werkkracht, zijn kapitaal en zijn gezin naar eene wereld over, waar behoefte is aan dat alles, waar hij dus nuttig medewerkt tot uitbreiding en ontwikkeling der maatschappij, waar zijn persoon en zijn werk worden op prijs gesteld, en waar hij zelf en de zijnen rijke vruchten plukken van hunne kennis en van hunne vlijt. In zijn land mist men hem niet; zijne plaats is aanstonds door een' ander ingenomen; velen zagen hem zelfs met vreugde vertrekken, omdat het aantal mededingers naar aandeel in de algemeene welvaart door zijn heengaan verminderde.

Een vaderland dat zijne zonen niet voeden, niet gelukkig maken kan, verdient van zijne zonen verlaten te worden; maar hier is dat heengaan van vele zonen zelfs geen nadeel voor het vaderland, dat te veel handen heeft voor den arbeid, welke er te doen valt. Het verminderen van het aantal voor den arbeid beschikbare handen is echter niet alleen daarom een voordeel voor de achterblijvenden, dewijl de arbeid van deze beter zal worden betaald, maar zij die ginds tot welvaart zijn gekomen, zullen hunne achtergeblevene betrekkingen in die welvaart doen deelen, zullen

*) Zie Bijlage.

†) Zie *Opwekking tot landverhuizing naar Noord-Amerika*, door J. A. Obreen. Leiden, A. W. Sijthoff, 1870.

Microsoft ®

het handelsverkeer met het vaderland doen toenemen, en zoo wordt landverhuizing eene bron van welvaart voor hen die gaan, en voor hen die blijven.

DERTIENDE HOOFDSTUK.

OVER DE VOOR- EN NADEELEN VAN LANDVERHUIZING IN HET ALGEMEEN.

Is het uit de beschrijving van de verschillende staten en gebieden, welke te zamen de Unie uitmaken, gebleken dat niet allen den landverhuizer de zelfde voordeelen aanbieden, zoo moeten wij er nu nog uitdrukkelijk op wijzen, dat hij in geen van allen een paradijs zal vinden, dat zijn welslagen overal hoofdzakelijk van hem zelven zal afhangen. Voorzeker hangt veel af van de keuze der landstreek, waar hij zich zal vestigen, waarbij klimaat en hoofdbezigheid der bevolking, in verband met eigen gestel, aanleg en bekwaamheid of vroegere beroepsbezigheid, moeten geraadpleegd worden; maar eenmaal die keuze gedaan, dan komt het op zijne vlijt en op zijne volharding aan en op die onmisbare begunstiging van de fortuin, welke den eenen mensch overal ruimschoots, den anderen nergens ten deel valt. Juist daarom rekenen wij het onzen plicht, dengeen die zich voorneemt een nieuw vaderland te gaan zoeken, ernstig onder de aandacht te brengen, dat hij zulk een voornemen niet dan na gezette overweging moet ten uitvoer brengen. Wij zouden dengeen die ons om raad vroeg, met de volgende vragen antwoorden: Welke zijn uwe beweegredenen; welke verbetering verwacht gij in uw lot; welke redenen hebt gij om te vertrouwen dat uwe verwachtingen ginds zullen worden vervuld; zijt ge sterk genoeg van geest en van lichaam om alles te verduren wat den landverhuizer treffen kan; kunt ge *alles* verlaten, uw land, uwe bloedverwanten, uwe vrienden; weet ge wat reizen is ter zee, reizen dagen en nachten achtereen per spoor; weet ge wat het zegt omringd te zijn van vreemden, die eene andere taal spreken dan gij; bedenkt ge het wel dat ge met uwe leefwijze, met al uwe gewoonten moet breken, om u te voegen naar die van het land waar gij u gaat vestigen; dat ge daar,

tenzij ge naar eene van de weinige streken gaat, waar Hollanders gevestigd zijn, u zeer eenzaam, zeer verlaten zult gevoelen; dat alles alleen zal aankomen op u zelven; en eindelijk nog dit, bedenkt gij het wel, dat ge in Noord-Amerika alleen door hard werken een welvarend man kunt worden?

Zeer verkeerd zou het dus zijn, om zich door het vele goede wat men van Noord-Amerika leest en hoort, en door het vele minder goede wat men hier ervaart, zoodanig te laten medeslepen, dat men in overijling besluit tot datgene, waartoe men eerst na nauwkeurig onderzoek en na het luisteren naar goeden raad besluiten mag. Dien goeden raad vindt de lezer in deze bladzijden, en wanneer hij, na lezing en overdenking daarvan, in gemoede zeggen kan: »mijn wensch om naar de Nieuwe Wereld te gaan is billijk; mijne vooruitzichten zijn daar beter; ik heb den moed en de kracht om dat groote besluit van landverhuizing kalm uit te voeren»; — dan wenschen wij hem geluk met zijn besluit, dan roepen wij hem met vertrouwen toe: »als gij zoo gaat, zal het u welgaan»; maar dan geven wij hem nog dezen raad, dat hij wel overwege of het ook wenschelijk is zich te gaan vestigen nabij zijne landgenoten in Jowa, in Michigan, in Californië, dat wil zeggen in de onmiddellijke nabijheid van de daar gevestigde Nederlanders; want het zich vestigen in die staten, zonder dit laatste in acht te nemen, zou, wegens hunne groote uitgestrektheid, niets baten.

Veel van het hierboven gezegde geldt in mindere mate voor meergegoeden; wie bijv. eerste klasse kan reizen, ervaart veel minder van de onaangenaamheden van de heenreize; wie de engelsche taal machtig is, gevoelt zich onder hen die alleen die taal spreken, niet zoo eenzaam en vreemd; en wie zijne zaken daar op eene tamelijk ruime schaal kan beginnen, ontbeert niet zooveel als hij, die alleen door eigen handenarbeid zich een nieuw »te huis» moet verwerven. Ook meergegoeden moeten echter wel overwegen, welke voordeelen tegenover de bezwaren hunner landverhuizing staan, want ook voor hen zijn deze laatsten niet gering.

De meeste landverhuizers verlaten het vaderland om hunnen stoffelijken toestand te verbeteren, om de afhankelijkheid, vaak armoede, te ontgaan; sommigen ook om godsdienstige of staatkundige redenen; allen echter omdat zij, hetzij met meer of met minder recht, ontevreden zijn over hun' tegenwoordigen toestand. Nu is het zeker waar dat velen in hun tweede vader-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

land in hunne verwachtingen worden teleurgesteld, dat veler toestand daar verergert in plaats van verbetert; doch de schuld daarvan schuilt veelal bij hen zelve; zij hebben òf hunne verwachtingen onredelijk hoog gespannen, òf niet den rechten weg ingeslagen om tot hare vervulling te geraken.

Allen die hun land verlaten, zonder alles wat daarvan het gevolg kan zijn goed te hebben overwogen; allen die in overijling met het tegenwoordige breken, om eener onbekende toekomst blindelings te gemoet te snellen; allen die zich voorstellen dat in het nieuwe vaderland alles veel gemakkelijker zal gaan, alles veel aangenamer zal wezen dan hier, dat men dáár gelukkig leeft, zonder tegenspoed, dáár rijk wordt zonder moeite, allen die, eigenzinnig en verwaand, in het nieuwe vaderland werken en leven willen als in het oude, meenende wijzer te zijn en het beter te weten dan de bewoners zelve; allen die de vooroordeelen der Oude Wereld medebrengen, haren geest aankleven, niet waarlijk burger worden in het land hunner keuze, zij deden beter te huis te blijven; want teleurstelling en ergernis zijn hun deel; hun leven is zoo treurig als het in hun eerste vaderland nooit was; immers, zij hebben alles opgeofferd en niets beters in de plaats gevonden; zij kunnen niet terug, want zij willen het nauwelijks voor anderen weten dat zij bedrogen zijn uitgekomen; zij zijn als ballingen in een oord dat zij verfoeien, omdat het hen bedrogen heeft.

Den meesten echter gaat het in de Nieuwe Wereld goed. Was het den daglooner, den handwerksman in zijn vaderland onmogelijk de zijnen voor gebrek te behoeden, omdat zijne verdiensten altijd verre beneden zijne dringende behoeften bleven, ginds verdient hij zooveel, dat hij niet alleen ruimer leven, maar nog bovendien geld opsparen kan, als hij maar zijn ambacht verstaat, als hij maar werken wil op de wijze van den Amerikaan en maar alles wil aangrijpen, als hij maar niet naar verkeerden raad luistert of zich met losbollen in drinkgelagen begeeft en zich door hen laat exploiteeren.

De landbouwer of veefokker vindt er een allergunstigst klimaat, een' bij uitstek vruchtbaren grond, welke hem bijna niets kost, eene goede markt voor zijne producten en eindelijk eene eenvoudiger, gemakkelijker wijze van werken. Voor den ambachtsman en den boer, den daglooner en den dienstbare is landverhuizing naar Noord-Amerika dan ook het meest aan te bevelen. Daar toch is

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

vooral gebrek aan handen voor den arbeid, omdat de bevolking er zeer schaars, het arbeidsveld onmetelijk groot, en de welvaart buitengewoon is. Er is veelal meer vraag naar, dan aanbod van arbeid; er heerschen gezonde beginselen van staathuishoudkunde; er is eene zoo groote ontwikkeling op allerlei gebied, als men zich in Nederland nauwelijks kan voorstellen. Bij en door dit alles zijn de loonen er zoo hoog, dat zij waarlijk in den vollen zin des woords den arbeid loonen. Zeer terecht zegt dan ook Dr. Hartogh Heys van Zouteveen in zijne brochure over Californië:

»Het is onbetwistbaar, dat ondernemende en arbeidzame mannen er slechts bij winnen kunnen, als zij uit oude, overbevolkte landen, waar voor hen geene goede vooruitzichten bestaan, naar nieuwe, nog weinig bevolkte en door de natuur rijk bedeelde streken verhuizen, waar zij gunstiger gelegenheid vinden om hunne vermogens op nuttige wijze aan te wenden.»

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

WENKEN VOOR IEDER DIE ZICH IN DE VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA WIL VESTIGEN, VAN WELKEN STAND EN VAN WELK BEROEP HIJ ZIJ.

Geleerden vinden in Noord-Amerika, waar beschaving en wetenschap op hoogen prijs worden gesteld, eene goede ontvangst; of zij eene betrekking aan eene wetenschappelijke inrichting bekomen, is natuurlijk van omstandigheden afhankelijk en dus zeer onzeker.

Artsen vinden er een ruim bestaan, omdat geneeskundige hulp daar zeer duur betaald wordt, en het aantal artsen betrekkelijk niet groot is.

Aan rechtsgeleerden is in Noord-Amerika geen gebrek. Alleen te New-York zijn meer dan 4000 advokaten.

Om als ambtenaar bij posterijen, bij spoorwegen, bij de politie als anderszins te worden geplaatst, moet men de engelsche taal machtig zijn en goede aanbevelingsbrieven hebben. Over het algemeen is het niet geraden, in Noord-Amerika eene ambtenaarsbetrekking te zoeken.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Voor den koopman en den fabriekant is in Amerika nog een ruim veld open, en wanneer men bedenkt, dat de duitsche handelsteden Bremen en Hamburg slechts door hunne menigvuldige en over de geheele wereld verspreide filiaalhuizen tot die aanzienlijke hoogte zijn gekomen, waarop zij thans staan, dan ligt voor onze nederlandsche zonen aan gene zijde van den Oceaan nog eene groote toekomst open. Het valt toch wel niet te betwijfelen, dat de in Nederland gevestigde huizen bij voorkeur ook met hunne landgenooten in Amerika in betrekking zullen treden. De bij het in het licht verschijnen van dit boek waarschijnlijk spoedig aan te vangen geregelde, rechtstreeksche stoomvaartverbinding met de Vereenigde Staten zal uit den aard der zaak reeds veel daartoe bijdragen, de thans nog bijna uitsluitend op Java gevestigde oogen des handels ook naar het onmetelijke handelsveld van Amerika te doen wenden. Voor den jongen koopman is het raadzaam, dat hij zijne leerjaren in het moederland doorbrenge en slechts dan vertrekke, wanneer hij met grondige kennis van den nederlandschen en europeeschen handel is toegerust, opdat hij met bezadigdheid en kennis van zaken zijnen weg vervolge in den gevaarlijken maalstroom van den amerikaanschen speculatiegeest. Jonge lieden die op goed geluk naar de Vereenigde Staten reizen, moeten er zich op voorbereiden dat zij weken, ja maanden lang op eene goede betrekking moeten wachten; vooral is dit het geval in New-York en Baltimore. In New-Orleans heeft men meer kans van spoedig slagen.

De meerendeels aan Duitschers behoorende handelshuizen der groote havensteden nemen bij voorkeur hunne steeds genoegzaam voorhandene landgenooten op. Niettemin legt kunde het meeste gewicht in de schaal, en is behalve de kennis van Engelsch en Duitsch, die van het Fransch somtijds eene aanbeveling, terwijl zij die de artikelen katoen, tabak, graan, zijde, manufacturen enz. grondig kennen, zeer zelden lang op eene goede betrekking behoeven te wachten. Voor hen echter die op goed fortuin hun geluk aan gene zijde van den Oceaan willen beproeven, of zich daar, wat zeer aan te bevelen is, voor eenige jaren willen gaan oefenen om den amerikaanschen handel te leeren kennen, zijn goede aanbevelingsbrieven een hoofdvereischte. Op bijna alle kantoren wordt eene zoodanige getuigenis over het vroegere gedrag verlangd, daar men zeker wil zijn slechts eerlijke lieden in dienst te hebben. Dat echter de huizen waaraan men aanbevelingsbrieven

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

medebrengt, den aankomeling terstond eene betrekking verschaffen, moet men niet verwachten. Het vinden van eene plaats hangt meestal geheel van eigene pogingen af, en de aanbevelingsbrieven dienen slechts als referentiën, die echter bepaald noodig zijn.

Boeren vinden, gelijk wij reeds gezegd hebben, in Noord-Amerika alles wat zij kunnen verlangen. De onbemiddelde boer moet in het eerste jaar van zijne vestiging zeer hard werken en zeer veel ontberen. Eerst moet hij zijne woning bouwen en zijne landerijen van de bij de wet voorgeschreven houten omheining voorzien, — wat alleen in sommige streken, welke schraal aan hout zijn, onnoodig is; daarna moet hij zijn land bebouwbaar maken, bosschen uitroeien, den grond van steenen zuiveren, enz. Daarna kan hij eerst aan het ploegen en zaaien gaan. Veelal verloopen er jaren, voordat de geheele uitgestrektheid bebouwd kan worden; maar als eenmaal een goede oogst den arbeid heeft beloond, wordt het leven reeds gemakkelijker en aangenamer. Is de boerderij geheel en al goed op gang, dan heeft de landman het beter dan in Nederland, want hij werkt minder uren per dag en heeft ruimer opbrengst. Hij moet zich echter wel wachten voor eigenzinnigheid, voor slaafsch vasthouden aan de gewoonten en aan de wijze van werken der Nederlanders. Andere luchtgesteldheid en andere bodem vereischen ook andere bewerking, en daarom moet de boer in de eerste plaats raad vragen bij zijne naburen en hunne wijze van werken volgen. Bovendien is in Amerika het gebruik van betere werktuigen algemeen. Het zaaien, maaien en dorschen geschiedt met werktuigen. De zaaimachine strooit het graan in de aarde en dekt het tegelijkertijd toe; eggen is onnoodig. De maaimachine snijdt het graan naar verkiezing hoog of laag bij den grond af, hetwelk op steenachtigen en ongelijken bodem veel waard is; tegelijkertijd legt de machine het gemaaide op hoopen, zoodat men het onmiddellijk kan samenbinden. Wil men het stroo niet benuttigen voor het vee, dan wordt het graan op het veld gedorscht, en dus veel arbeid van heen en weder rijden bespaard. Heeft men zulke werktuigen niet, dan huurt men die voor eenige dagen. Ook bij den hooibouw geschiedt alles machinaal. Vele jaren achtereen behoeft de grond niet bemest te worden. Het vee zoekt zelf zijn voeder, behalve in de noordelijke staten, aan de atlantische kust of aan de Canadasche meren, waar de winter even streng of strenger is dan bij ons te lande.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

De arbeider vindt in Noord-Amerika altijd zijn brood; het gewone loon is $ 13—20 in de maand *) behalve huisvesting en voeding. Met spaarzaamheid kan hij in weinige jaren zooveel geld verdienen dat hij eene boerderij in het Westen koopen en een welgesteld man worden kan.

Vrouwelijke dienstboden zijn zeer gezocht; zij verdienen, behalve huisvesting en voeding, $ 10—16 per maand.

Daglooners vinden altijd werk op het land of in de steden; zij verdienen $ 1½ tot 2½ daags.

Voor ambachtslieden is de gelegenheid om werk te vinden zeer verschillend. Wij zullen de behoeften aan en de vooruitzichten van ambachtslieden voor ieder handwerk afzonderlijk vermelden, doch zulks in de volgende orde doen: eerst spreken wij over hen, die zeker kunnen zijn aanstonds werk tegen hoog loon te zullen vinden; daarna over diegenen welke daarvan minder zeker zijn, maar die bij volharding toch eindelijk terecht komen; en ten slotte over hen, die in Amerika zeker niet zullen slagen.

I. Ambachtslieden, die zeker werk zullen vinden:

Bakkersknechts verdienen, behalve kost en inwoning, $ 6 tot 12 in de week. Wie goed beschuit kan bakken, verdient nog meer.

Er is niet veel kapitaal noodig om zich als bakker te vestigen. Te New-York maakt een bakker, die 3000 kilogr. meel in de week verbakt (een gemiddeld cijfer), wekelijks $ 75—90 zuivere winst. Het brood moet echter bij de kalanten en broodslijters bezorgd worden. In vele huisgezinnen bakt men het brood zelf.

Bereiders van wasdoek vinden altijd werk tegen ruim loon.

Bierbrouwersknechts vinden werk tegen $ 10 tot 12 's weeks. De brouwers zelve worden rijk.

Blikslagers vinden veel werk tegen hoog loon. Men gebruikt in Amerika weinig aarde- doch veel blikwerk.

Kleêrmakers zijn overal noodig, maar moeten, om een goed loon te verdienen, het den Amerikaan naar den zin weten te maken. Zij worden gewoonlijk per stuk betaald. De meesten werken in of voor kleêrwinkels, waar men gemaakte kleederen koopt. De snijders geven aan de kleêrmakers alles geknipt en met de benoodigdheden daarbij, zoodat het slechts aan elkaâr gezet moet

*) De opgegeven loonen zijn noch die te New-York, noch die in Californië, maar alleen die in de oostelijke staten; in de westelijke staten zijn zij iets lager.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

worden, wat meestal met de naaimachine geschiedt. Lakensche kleederen zijn duur, katoenen niet goedkoop.

Metselaars verdienen $ 2½ tot 4 daags. Zij werken echter veel harder en geheel anders dan hier. Van de houten huizen, welke in Amerika zooveel gebruikt worden, bouwen zij alleen de fundeeringen en de schoorsteenen. De Ieren zijn uitmuntende metselaars.

Meubelmakers vinden altijd werk tegen $ 15—20 per week. Zij moeten echter nog leeren.

Schoenmakers vinden altijd werk en worden per stuk of met $ 10—18 in de week betaald. Veel wordt machinaal gedaan.

Slachters vinden altijd werk als knecht; als baas maken zij meestal goede zaken. In groote steden mag niet ieder vleeschverkooper zelf slachten: zulks geschiedt in daarvoor bestemde gebouwen.

Smeden vinden overal werk tegen hoog loon. Een hoefsmid moet zonder hulp het paard kunnen beslaan. In nieuwe streken vindt men goede gelegenheid om eene smederij op te zetten.

Timmerlieden vinden altijd werk tegen $ 18—24 per week. Zij moeten echter nog leeren. Ramen en deuren worden in fabrieken gemaakt. De timmerman is veelal tevens architekt. Hij maakt ook de eenvoudige meubelen.

Wagenmakers zijn zeer gezocht; zij verdienen $ 3 daags en kunnen zich in nieuwe dorpen gemakkelijk vestigen.

Zadelmakers vinden veel werk.

II. De beoefenaren van beroepen, welke wij nu laten volgen, vinden niet altijd gemakkelijk werk en niet altijd goed loon; zij moeten wachten en zoeken, maar eindigen toch met te slagen.

Architekten zijn overal noodig en worden goed betaald. Zij moeten echter grondige kennis hebben van den amerikaanschen bouwtrant, van goede getuigschriften voorzien zijn, en door amerikaansche architekten voortgeholpen worden.

Banketbakkers vinden werk tegen goed loon.

Barbiers zijn altijd tevens kappers. Zij verdienen veel geld, maar werken anders dan in ons land. Zij gaan nooit naar hunne kalanten; deze moeten bij hen komen en worden in zeer goed ingerichte vertrekken of »salons» ontvangen. Men plaatst zich in gemakkelijke stoelen, hoofd en voeten gemakkelijk geleund; men wordt tweemaal ingezeept en geschoren, waarna het geheele gezicht gewasschen en gewreven, en het haar opgemaakt wordt.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Ondertusschen zijn jas en hoed schoon gemaakt. Men betaalt hiervoor 50 tot 75 cents.

In de logementen vindt men scheer- en kap-salons op de eerste verdieping en betaalt daar 75 cents. Het haarknippen kost 60—90 cents. Soms zijn badkamers aan de scheer-salons verbonden, waar men bij abonnement *f* 0,60 tot *f* 1,20 voor een bad betaald.

Beeldhouwers kunnen $ 2½—5 daags verdienen, maar voor hen geldt hetgeen wij van architekten gezegd hebben.

Boekbinders slagen moeilijk, daar het machinale werk de overhand heeft; goede kartonwerkers kunnen gemakkelijker werk vinden; bekwame sneêvergulders krijgen $ 12—18 's weeks.

Bontwerkers worden het best in het najaar geplaatst.

Boom- en bloemkweekers, warmoezeniers en tuiniers verdienen, behalve kost en inwoning, $ 15—30 in de maand.

Branders vinden werk en goed loon, het best in engelsche branderijen.

Distillateurs moeten goede getuigschriften hebben en voortgeholpen worden; dit geldt ook voor draadtrekkers, scheikundigen, landmeters, werktuigkundigen, ingenieurs, glasschilders, graveurs, instrumentmakers, steendrukkers, plaatsnijders, schilders, boetseerders, orgelmakers en pianomakers.

Draaiers vinden gewoonlijk werk tegen redelijk loon.

Geweermakers moeten hun vak goed kennen; kennis der engelsche taal is aanbevelenswaardig. Die het polijsten van staal goed verstaat, vindt altijd werk.

Glasblazers, die hun vak kennen, vinden altijd werk en verdienen $ 30—50 's maands.

Goudsmeden, juweliers en horlogemakers hebben redelijke vooruitzichten. Deze beroepen worden allen te gelijk uitgeoefend, zonder dat de juwelier daarom het vak van horlogemaker of de horlogemaker dat van juwelier behoeft te kennen; de juwelier heeft een' of meer horlogemakers in zijne werkplaats, en de horlogemaker heeft steeds een' juweelwinkel.

Graveurs in steen of koper verdienen $ 30—50 per maand.

Hoedenmakers vinden niet gemakkelijk werk; zij verdienen $ 12—20 in de week; eenige kennis der engelsche taal is nuttig voor hen.

Houtzagers vinden op het platteland altijd werk.

Huisschilders kunnen goede zaken maken.

Kalkbranders vinden niet gemakkelijk werk.

Kammakers kunnen op een redelijk loon rekenen.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Kopersmeden moeten nog leeren, doch hebben later goede verdiensten.

Kuipers vinden vooral werk in de kleine steden, waar zij $ 1¼ daags kunnen verdienen. In groote steden wordt het vaatwerk in fabrieken gemaakt.

Kussenmakers vinden niet gemakkelijk werk; de meubelmaker is tevens kussenmaker.

Letterzetters moeten de engelsche taal machtig zijn; zij krijgen *f* 1 tot *f* 1,50 per 1000 n, ½ □. Daar in Amerika over het algemeen zeer goed gedrukt wordt, ook houtgravuren, begeve een onbekwame zich niet derwaarts.

Looiers vinden werk tegen $ 1½ daags.

Messenslijpers verdienen goed loon, als zij in eene fabriek terecht komen.

Modelmakers verdienen $ 100 in de maand.

Molenaarsknechts, die Engelsch spreken, krijgen $ 15—25 in de maand en voeding. In Noord-Amerika zijn vele stoom-, weinig water- en geene windmolens.

Muziekmeesters, die goede aanbevelingsbrieven hebben en zich beschaafd voordoen, kunnen $ 1 per uur verdienen; zij, die als kunstenaar naam hebben, verdienen zooveel als zij willen, wanneer zij Engelsch spreken en zich fatsoenlijk gedragen.

Mijnwerkers vinden gemakkelijk werk tegen goed loon. Voor hen zijn de staten Pennsylvanië, Virginië, Illinois, Jowa, Wiscousin, Missouri, Colorado en Californië het meest aan te bevelen. Willen zij goud en zilver zoeken, dan moeten zij zulks op eigen risico doen; tegen loon werkende worden zij per ton, per dag of per week betaald.

Passementmakers vinden werk.

Pianomakers vinden gemakkelijker dan instrumentmakers werk tegen goed loon. Er worden zeer veel piano's in Noord-Amerika gemaakt; men treft ze, evenals naaimachines, in bijna alle, zelfs niet voorname woningen aan. De piano's worden betaald met $ 300—2000, zelfs met $ 4000—5000!

Aan sigarenmakers is geen gebrek; die echter goed werk leveren, kunnen overal terecht komen en worden bij het stuk betaald als zij gewone, en bij de week als zij fijne soorten maken. In het eerste geval 200 stuks daags makende, verdient men gemiddeld $ 2; bij de week is het loon $ 12—18.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Slotenmakers moeten nog de amerikaansche manier van werken leeren en vinden dan arbeid genoeg.

Smelters en gieters vinden altijd werk, vooral wanneer zij Engelsch spreken.

Steenbakkers verdienen $ 15—20 's maands en den kost. Dakpannen worden in Noord-Amerika niet gebruikt. Steenbakkerijen slagen in goede streken altijd.

Steenhouwers vinden gemakkelijk den kost, zoo zij tegen de Ieren kunnen opwerken. Zij verdienen $ 20—30 in de week.

Tapijtmakers vinden werk tegen $ 12—19 per week.

Touwslagers vinden niet gemakkelijk werk. Hun dagloon bedraagt $ 2.

Waschvrouwen vinden overal werk; zij bekomen $ ½ tot 1 voor het dozijn stuks, of bij de lieden aan huis de wasch doende, een' dollar en den kost.

Wol- en katoenververs verdienen $ 1½—2 daags, als zij het drukken verstaan. Massachusetts en Connecticut zijn voor hen de beste streken, doch over het algemeen vinden zij in al de oostelijke staten werk.

Wijngaardeniers vinden werk tegen goed loon.

Zeepzieders vinden niet gemakkelijk werk. In de zeepziederijen is het dagloon $ 1½—2.

III. Borstelmakers, glasslijpers, glazenmakers, goudsmeden, handschoenmakers, houtvesters, jagers, kalkbranders, kamerbehangers, kousen- en lakenwevers, mandenmakers, pottenbakkers, schoorsteenvegers, spelden- en naaldenmakers, visschers en vuurwerkers moeten niet naar Noord-Amerika gaan, tenzij zij daar een ander ambacht willen en kunnen uitoefenen.

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

DE BUREELEN VOOR WERKVERSCHAFFING IN NOORD-AMERIKA.

In bijna alle havensteden van de Vereenigde Staten zijn door de regeeringen der staten bureelen voor werkverschaffing opgericht, welke niet alleen voor den landverhuizer, maar ook voor hem die

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

arbeiders noodig heeft, van onberekenbaar nut zijn. Alle landverhuizers, die in Amerika aankomen zonder te weten waarheen te gaan en hoe aan werk te komen, hebben zich slechts op de kantoren van werkverschaffing aan te melden, en zij zijn weldra geholpen, terwijl de Amerikanen die arbeiders, dienstboden of ambachtslieden noodig hebben, ze op die kantoren zoeken. Gerust kan ieder zich tot deze bureelen wenden, en men behoeft de diensten welke zij bewijzen niet te betalen, want zij zijn, zooals wij boven zeiden, regeeringsinstellingen. Het werkverschaffingsbureel te New-York is in Castle Garden, de landingsplaats der emigranten, gevestigd; in 1868 verschafte het werk aan 31,143 landverhuizers, zoowel mannen als vrouwen, en in 1869 aan 34,955.

Behalve deze regeeringsinstellingen vindt men nog in de groote havensteden en in sommige groote steden in het binnenland duitsche vereenigingen tot het verleenen van hulp en raad aan landverhuizers, onder den naam van *Immigrant-Society*. Tot deze kan men zich gerust wenden, en ook voor hare diensten betaalt men niets. Zij zijn gevestigd:

te New-York	in	N°. 13,	Broadway,
» Philadelphia. . .	»	» 24,	Southseventhstreet.
» Baltimore.	»	» 272,	South Broadway,
» New-Orleans . .	»	» 10,	St.-Petersstreet,
» St.-Louis	»	» 315,	Elmstreet,
» San Francisco. .			

Men wachte zich echter voor de bijzondere instellingen of zoogenaamde *Intelligence offices*. Die zoeken niet uw welzijn, maar uw geld. Zij beloven veel, laten zich $ 2 daarvoor betalen en bedriegen u. Vele landverhuizers zijn nog altijd het slachtoffer van deze speculanten; maar het is hunne eigene schuld, want zoo zij goeden raad hadden ingewonnen en gevolgd, zouden zij niet in handen van die bedriegers hebben kunnen vallen.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

die niet toegespijkerd of toegeschroefd, maar met slot en sleutel moeten gesloten worden. Tusschendeks- of derde klasse-passagiers nemen eenig beddegoed en eet- en drinkgereedschap mede; ook is het medenemen van het een en ander voor verkwikking, als bijv. een paar flesschen goeden wijn of cognac, aan te bevelen. Verder komen in aanmerking:

I. *De reiskosten*, bestaande uit: kosten van de reis naar de haven of plaats van inscheping; plaatsbiljet naar de amerikaansche haven; verblijf in logement in de haven van vertrek en in de amerikaansche haven na aankomst; reis per spoorweg in Amerika naar de plaats van bestemming en levensonderhoud gedurende die reis.

II. *De kosten van vestiging:* aankoop van landerijen; het bouwen, koopen of huren van eene woning; aankoop van huisraad, van landbouw-gereedschappen, van zaden, van vee en van levensmiddelen gedurende den tijd dat de grond zijn' nieuwen bewoner niet voedt.

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

WANNEER HET DE GESCHIKTSTE TIJD IS OM HET LAND TE VERLATEN.

Het is in het geheel niet onverschillig, in welk seizoen de landverhuizer in zijn nieuwe vaderland komt. Hij moet juist dan komen, wanneer het het gemakkelijkst is werk te verkrijgen, of het best om aan het werk te gaan. De ambachtsman moet ginds in het voorjaar of vroeg in het najaar aankomen. Voor daglooners zijn alle jaargetijden goed, behalve de winter. Landbouwers moeten aankomen vóór den tijd van ploegen en zaaien. Over het algemeen is het niet goed zich in een land, waar het klimaat veel van het onze verschilt, te vestigen wanneer het daar op zijn warmst of op zijn koudst is; men kieze den tijd zoodanig, dat men het gemakkelijkst zich aan het nieuwe klimaat langzamerhand kan gewennen; ook lette men op de meerdere of mindere gunstigheid van het seizoen voor de zeereis en voor langdurige reizen per spoorwagen.

Digitized by Microsoft ®

Voor landbouwers hangt de tijd van vertrek veel af van de streek waarheen men gaat, of men eenen zuidelijken of eenen noordelijken staat kiest, of men bosch-land dan wel prairie-land wil koopen, daar het laatste dadelijk kan geploegd worden, het eerste niet.

Arme landbouwers moeten niet te lang voor den oogsttijd daar zijn; hunne middelen laten het niet toe. Mingegoeden zullen dus vroeg in het voorjaar ginds moeten aankomen, om nog te kunnen zaaien, en niet te lang op den oogst te behoeven te wachten; zij moeten zich dus de reis in het ongunstigste seizoen getroosten. Meer gegoeden zullen in het najaar gaan, om zich goed te vestigen en den grond bebouwbaar te maken, alvorens het ploegen moet beginnen.

In Californië en in de zuidelijke staten, waar geen winter maar een regenseizoen is, moet in den aanvang van den regentijd, dat is in het laatst van October of in het begin van November, met het ploegen worden begonnen.

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

INKOMENDE RECHTEN. — HET WISSELEN VAN GELD. — MEDE TE BRENGEN PAPIEREN, ENZ.

De belasting op den invoer in de Vereenigde Staten is zeer hoog, en wordt geheven van al wat nieuw is. Landverhuizers mogen oude en nieuwe voorwerpen tot eene waarde van $ 500 invoeren, mits alles blijkbaar bestemd zij voor eigen gebruik, en niet om handel meê te drijven. Linnen, laken en katoen moet dus tot passende kleedingstukken vermaakt zijn. Het is in alle opzichten raadzaam om, behalve kleedingstukken, niets van belang mede te nemen, daar vele voorwerpen daar wellicht niet te pas komen of er even goedkoop gekocht worden als in Nederland, terwijl de transportkosten en inkomende rechten worden bespaard. Sommige landverhuizers brengen goederen mede van grooten omvang of van zwaar gewicht; welke de reis bemoeilijken en haar kostbaar maken, en na aankomst blijkt vaak, dat zij in Amerika, waar natuurlijk de levenswijze ver verschilt van de onze, hoegenaamd geene

waarde hebben. Het beste is dus vooraf de meesten zijner bezittingen te verkoopen, zich ruim van geld te voorzien voor de reis en voor het overige bij een' solieden bankier wissels te nemen, welke betaalbaar zijn op zicht in de haven waar men landen moet. Voorzichtigheidshalve neemt men drie gelijkluidende wissels, waarvan men er een' bij een vertrouwd persoon achterlaat, voor het geval dat men er een' mocht verliezen. Men gaat zelf het geld op den wissel bij den bankier ontvangen, en zendt er geen' anderen om, omdat in de havens, waar de emigranten gewoon zijn te landen, vele fortuinzoekers en bedriegers op landverhuizers azen. Aan boord zijn alle kostbaarheden en wissels het veiligst geborgen bij den kapitein, die echter een bewijs van ontvangst moet afgeven.

Men moet zich niet naar den vreemde begeven zonder bewijsschriften, die den vreemdeling kunnen overtuigen dat men werkelijk degeen is, voor wien men zich uitgeeft; men voorzie zich dus van geboorte- en doop-acte, van bewijs van lidmaatschap van eenig kerkgenootschap, van huwelijksakte, van bewijs van uitgeoefend beroep en van goed, zedelijk gedrag, van getuigschriften van hen, bij wie men gediend of gearbeid heeft.

Aanbevelingsbrieven en dergelijken moeten van duidelijke adressen voorzien zijn. Niet alleen moet de naam van de stad, maar ook die van den staat en van het distrikt (*county*) vermeld zijn, daar er vele steden van den zelfden naam zijn. Ook moet men eene duidelijke opgave van de plaats zijner bestemming bij zich dragen.

Men mag zich slechts bij uitzondering belasten met het bezorgen van pakjes voor anderen; hulpvaardigheid is schoon en goed, maar de landverhuizer heeft zoo veel bemoeiingen voor zich en de zijnen, dat hij volkomen gerechtigd is alle zorgen voor anderen af te wijzen.

Aan boord moet men de voorschriften der maatschappij stipt nakomen. Wapens, kruit en soms zelfs lucifers zijn verboden waar. In het tusschendek mag niet gerookt worden.

Aan personen met lichaamsgebreken of kwalen behebt, welke hen beletten in hun eigen onderhoud te voorzien, aan zwangere vrouwen zonder mannelijk geleide, in een woord, aan zulke die der maatschappij tot last zijn, kan de overtocht naar Amerika geweigerd worden, en zoo dit niet mocht gebeuren, hebben zij zich te onderwerpen aan de bepalingen der amerikaansche wetten, hen betreffende. Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

NAAR WELKE HAVEN ZAL MEN ZICH INSCHEPEN?

De beantwoording dezer vraag hangt veel af van het antwoord op eene andere vraag, namelijk deze: in welk gedeelte van de Vereenigde Staten wilt gij u vestigen? Om onnoodig reizen per spoor te voorkomen is het toch geraden naar die haven te reizen, van welke men het spoedigst den staat waar men zich vestigen wil, bereiken kan, en zulks te meer omdat het reizen in Noord-Amerika per emigranten-trein verre van aangenaam is.

Naar New-York trekken de meeste landverhuizers. In het voorjaar landen er niet zelden 40,000 menschen in ééne maand. Ook heeft geene andere haven eene zoo uitmuntende inrichting voor landverhuizers als Castle Garden, en biedt geene stad meer gelegenheid aan sommige landverhuizers om werk te vinden. Die opeenhooping van landverhuizers heeft echter voor velen hunner hare nadeelige zijde; en het is dus niet ondoelmatig dat in vele andere havens tegenwoordig meer dan voorheen voor landverhuizers wordt gezorgd. Zoo worden bijv. door Baltimore pogingen gedaan om den stroom van landverhuizers daarheen te leiden.

Van Baltimore is de reis naar het zuiden goedkooper dan van New-York; van deze plaats is daarentegen de reis naar het noorden en noordwesten goedkooper. Onder de zuidelijke havens is New-Orleans de belangrijkste, en van daar uit is de reis naar de zuidwestelijke staten en zelfs naar de aan den Mississippi gelegen staten tot aan den mond van den Missouri zeer goedkoop, want men betaalt per stoomboot van New-Orleans naar St. Louis slechts $ 5. Alleen voor tusschendeks- of derde klasse-passagiers kost de reis naar New-York, naar Baltimore en naar New-Orleans evenveel, vandaar dat hetgeen wij boven zeiden, dat het voordeeliger is zich naar die haven in te schepen welke het dichtst bij de plaats van vestiging gelegen is, gedeeltelijk alleen voor hen geldt. Die naar Texas wil, kan, zoo hij per zeilschip wil reizen, in dien staat zelven landen en wel te Galveston. Wie naar de zuidoostelijke staten, zooals Zuid-Carolina en Georgië, wil, kan in Charles-

ton landen, en wie naar Zuidelijk-Virginië en Noord-Carolina wil, kan zich naar Norfolk inschepen.

Voor landverhuizers die zich naar de noordwestelijke staten willen begeven, waar vele Nederlanders zijn, is de reis met eene boot, die Boston aandoet, als kortste reis aan te bevelen.

EEN-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE AANKOMST IN DE NOORD-AMERIKAANSCHE HAVEN.

Het anker valt. De landverhuizer is in zijn nieuwe vaderland; van emigrant wordt hij immigrant. Voor velen is de ellende reeds bij de landing begonnen; velen werden ongelukkig door te gaan in slecht gezelschap, door het volgen van slechten raad, door misplaatst vertrouwen in bedriegers, door het roekeloos aangaan van verbindtenissen of contracten, die den landverhuizer niets dan voordeel beloven, maar hem niets dan nadeel berokkenen. De landverhuizer moet niet te goed van vertrouwen zijn; hij moet alleen dengeen vertrouwen, van wiens eerlijkheid en goede bedoelingen hij zeker is; dus niet den onbekende, niet dengeen die de mooiste beloften doet. Geen vreemdeling helpt u om u zelven wil, behalve die welke tot de staatsinstellingen of philantropische vereenigingen tot bescherming van den immigrant behooren. Vertrouwt dus deze alleen.

Wanneer het schip op de ree ligt, komen ambtenaren aan boord, om de goederen na te zien en het verschuldigde aan inkomende rechten te ontvangen. Als die ambtenaren, kommiezen of visiteurs u vragen, of gij belastbare voorwerpen bij uwe bagage hebt, moet gij naar waarheid antwoorden; dat is niet alleen plichtmatig, maar ook in uw eigen belang, daar onwaarheid of poging tot misleiding toch ontdekt wordt. Wanneer gij het verschuldigde betaald hebt, worden uwe kisten en koffers van een teeken voorzien, dat daarvan ten bewijze strekt.

De passagiers der eerste en tweede klasse voor New-York worden door de duitsche stoombooten en door die van de Cunard Line niet daar, maar bij het tegenover liggende stadje Hoboken aan

wal gebracht; de overige stoombooten zetten de bovengenoemde passagiers te New-York af en wel gewoonlijk aan het benedeneinde van Broadway, niet ver van Castle Garden, de landingsplaats voor de tusschendeks-passagiers der booten van alle maatschappijen, en ook voor die welke per zeilschip aankomen.

Castle Garden is een vlak aan de rivier gelegen gebouw, waar behalve landverhuizers, alleen de ambtenaren der regeeringscommissie voor immigratie toegang hebben. De aangekomenen worden, na geneeskundig onderzoek gezond bevonden te zijn, in de rotonde van dit gebouw gebracht, om nationaliteit, laatste verblijfplaats, bestemming en naam te doen opteekenen. Vervolgens worden de agenten van verschillende spoorwegmaatschappijen in de rotonde toegelaten, die zoowel plaatskaarten voor de immigrantentreinen als voor de gewone treinen (post- en sneltreinen) verkoopen. Die het eenigszins missen kan, doet wel met de gewone treinen te reizen; wel kosten de plaatskaarten voor die treinen het dubbele van die voor emigrantentreinen, maar de reis geschiedt ook dubbel zoo snel, en men heeft meer gemak en minder onkosten onder weg. *) Voor hen die naar het Westen reizen, is de Pennsylvanië-centraalweg het meest aan te bevelen, zoowel wegens de goede directie dier maatschappij, als wegens de kortheid van den weg en de schoonheid van de landstreek door welke hij voert. Men gaat dan met den New-Jersey-Centraalweg over Bethlehem, Allentown, Reading en Harrisburg, en verder met den Pennsylvanië-centraalweg en aansluitende lijnen over Pittsburg, Columbus en Indianapolis naar St. Louis aan den Mississippi, of over Pittsburg naar Chicago.

Intusschen is de bagage der landverhuizers naar de goederenkamer gebracht, welke in zes, verschillend geletterde vakken is verdeeld. Aan boord heeft elke landverhuizer als bagage-reçu een koperen plaatje ontvangen, waarop eene letter van A tot en met F en een der nommers van 1 tot en met 600; elk stuk bagage is van zulk een plaatje voorzien. Ieder vindt dus in het vak der bagagekamer, waarop de zelfde letter staat als op zijn reçu, zijne bagage gemakkelijk terug, welke, na weging en betaling, vrachtvrij

---

*) De reis naar Chicago duurt 3 dagen per gewone en 6 per emigrantentrein; die naar San Francisco 6½ dag per sneltrein 1ste en 2de klasse en 11 dagen per emigrantentrein.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

worden vervoerd naar den spoorweg of de stoomboot, waarmede men verder reist. Zij die te New-York of in den omtrek blijven, wisselen hun koperen reçu tegen een papieren, en kunnen hunne bagage tegen billijke vergoeding doen bezorgen, waar zij ze verlangen te hebben. Nadat aan hen die goud of zilver tegen amerikaansch geld willen wisselen, daartoe op het wisselkantoor de gelegenheid is gegeven, worden de immigranten verzameld in de rotonde, waar de namen worden afgeroepen van hen, wier bloedverwanten of vrienden zich in de wachtkamer bevinden, en van hen voor wie brieven of gelden zijn ontvangen. Zij, die brieven aan betrekkingen in Amerika wenschen te schrijven of te doen schrijven, worden naar eene zaal geleid, waar schrijvers die de europeesche talen verstaan, ten hunnen dienste zijn. Behoeftigen kunnen, in afwachting van antwoord, in het armenhuis op Ward-eiland verpleging vinden. De houders van kosthuizen, die in de rotonde worden toegelaten, hebben daartoe vergunning van den major der stad noodig en staan onder toezicht van de commissie voor immigratie; zij zijn aan zekere bepalingen onderworpen, en moeten verantwoordelijke borgen hebben. Toch is voorzichtigheid tegenover hen aan te raden. De gewone prijs van huisvesting en voeding in deze kosthuizen bedraagt $ 1½ daags of $ 8 per week.

Die werk zoekt, begeve zich naar het werkverschaffings-bureau (*Labor Exchange*) in Castle Garden, waar hij geholpen wordt, zonder dat het hem iets kost. In andere havens gaat het voor landverhuizers veel eenvoudiger toe dan te New-York, omdat zij nergens in zoo groot getal als daar aankomen. In Baltimore wordt veel gedaan om den stroom van landverhuizers daarheen te richten, en wel voornamelijk door de Baltimore-Ohio-spoorwegmaatschappij, welke tevens voor de helft eigenaar is van de stoombooten der Noord-duitsche-Lloyd, en er dus dubbel belang bij heeft. Boston is voor landverhuizers eene goede haven. Er is eene vereeniging, welke hulp verschaft aan Duitschers. Ook in Norfolk (Virginië) doet men pogingen om een deel te krijgen van den stroom der landverhuizing; zoo ook in Charleston (Zuid-Carolina). In New-Orleans (Louisiana) en in Galveston (Texas) zijn duitsche vereenigingen tot ondersteuning van landverhuizers. De bescherming welke de regeering te New-York aan landverhuizers verleent, is echter te verkiezen boven die welke particuliere maatschappijen, als die te Baltimore, uit eigenbelang verleenen, daar de landverhuizer van deze te afhankelijk wordt, en ook boven de bescherming welke belang-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

looze duitsche vereenigingen bij voorkeur of uitsluitend alleen aan Duitschers verleenen. Overigens kunnen zij die groote drukte en gedrang vreezen, aan die havens de voorkeur geven, waar de toevloed minder groot is, en achten wij het onnoodig over die havens uit te wijden, welke niet door geregelde stoomvaart in verbinding staan met Europa, want de langere duur der reis en de grootere sterfte aan boord der zeilschepen zijn redenen genoeg om den landverhuizer den overtocht met zeilschepen bepaald te ontraden.

De landverhuizer moet zich niet langer dan noodig is in de haven ophouden en zich daar van levensmiddelen voor de reis per spoortrein voorzien, daar zulks gemakkelijker en goedkooper uitkomt. Nog moet hem groote voorzichtigheid worden aangeraden bij het verlaten van den spoortrein aan tusschenstatiën en bij het verwisselen van trein; hij houde zich niet te lang op en overtuige zich goed, dat hij niet in een' verkeerden trein plaats neemt.

TWEE-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE LANDVERHUIZER OP DE PLAATS ZIJNER BESTEMMING.

Op de plaats van bestemming aangekomen, heeft de handwerksman, wanneer hij bekwaam en vlijtig is, niet veel zwarigheden meer te overwinnen; dit geldt ook voor den bemiddelden landbouwer, die eene boerderij met ontgonnen land (*improved farm*) kan koopen en zich voor geld alles kan verschaffen. Moeilijker is het voor den onbemiddelden landbouwer. Deze moet hard werken en veel ontberen, maar komt dan ook na eene reeks van jaren tot welvaart; zijne gronden nemen, vooral in de nieuwere staten, snel in waarde toe; hij is onafhankelijk en heeft veel tijd om datgene te doen wat tot ontwikkeling van verstand en hart kan leiden. Voor zoover het levensgeluk afhankelijk is van uitwendige omstandigheden, is de amerikaansche boer gelukkig te noemen.

Wanneer men land van de regeering (congresland) wil koopen, begeeft men zich naar het dichtst bijgelegen kantoor of *land-office*, waar die landerijen verkocht worden, welke in het vierde hoofd-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

stuk vermeld zijn; men kan volkomen gerust wezen dat de later door de regeering der Unie af te geven eigendomsbewijzen (*titles*) in orde zijn. Wil men van de *homestead claim* gebruik maken, dan zet men zich op congresland neder, omheint 160 of, binnen eene spoorwegstrook, 80 acres en voldoet aan de op bladz. 30 vermelde verplichtingen.

Koopt men land van maatschappijen of van particulieren, dan moet men voorzichtig zijn om niet met de eigendomsbewijzen bedrogen te worden. Wanneer namelijk op een eigendom oude schulden rusten, dan is het eigendomsbewijs niet geldig, maar kan de schuldeischer den kooper, die de koopsom reeds betaald heeft, het eigendom doen ontruimen. Daarom moet men, alvorens een huis of stuk land te koopen, een' ter goeder faam bekend staanden advokaat raadplegen, die onderzoekt of de eigendomsbewijzen in orde zijn. Men moet de kwitantiën van de belasting en het door den President onderteekende eigendomsbewijs in handen hebben, alvorens het koopcontract, dat door den eigenaar en diens vrouw moet onderteekend worden, te sluiten. Dit laatste is noodig omdat volgens de amerikaansche wet een derde van de bezittingen des mans aan de vrouw toekomen. Het contract moet daarna in het hypotheek-register (*mortgage-book*) worden ingeschreven.

De vraag, of men bosch- dan wel prairieland zal koopen, is eene zeer gewichtige. Het beste is van beiden ongeveer evenveel te nemen, en wanneer men tusschen beiden moet kiezen, aan prairieland de voorkeur te geven. Hout te hebben om een huis te bouwen, voor brandstof, voor verkoop en tot beschutting tegen wind is zeer nuttig, maar het veranderen van bosch- in bouwland vereischt zeer veel arbeid, terwijl men daarentegen op prairieland dadelijk kan ploegen en zaaien, en den grond verbeteren in den tijd, welke op boschland besteed wordt aan het rooien der boomen.

Daar men zich tegenwoordig in de nabijheid van spoorwegen kan neêrzetten, kan het niet langer als een groot nadeel van enkel prairieland worden beschouwd, dat men noch timmer- noch brandhout heeft; hout en steenkolen worden gemakkelijk met den trein aangevoerd.

Men kiest de schoonste, gezondste, in een woord de meest doelmatige plek van al het gekochte land uit om er zijn huis te bouwen. Dit moet zoodanig gelegen zijn, dat men het van alle zijden gemakkelijk met wagens kan naderen en dat men het van een' tuin of eene hegge kan omringen; eene verhevenheid van den

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

grond in het midden van het landgoed is vooral eene geschikte plaats. Behoeftige lieden bouwen zich op boschgrond een blokhuis of woning van balken met hoogstens twee vertrekken; in het laatste geval zijn deze twee gescheiden door eene opene ruimte waarin de huisdeur wordt aangebracht. Dekt men zulk een huis met planken, dan is het zeer warm. Een sterke man, die goed met de bijl kan omgaan en door een' flinken jongen wordt bijgestaan, kan in acht of tien dagen genoeg hout voor zulk eene woning vellen; de omwonende boeren helpen het huis in elkander zetten, tenzij zij het te druk hebben met hun eigen werk, in welk geval men genoodzaakt is een' timmerman te huren. De voegen worden met leem aangevuld; van binnen wordt de muur met papier behangen; het dak wordt met dakplankjes of dakbordjes gedekt; de schoorsteen wordt van leem of tichelsteenen gemaakt; ramen en deuren koopt men.

Ondertusschen heeft het gezin huisvesting gevonden op eene der naastbij liggende boerderijen. Wanneer het huis van de noodige meubelen is voorzien, en er levensmiddelen in voorraad zijn, begint men het hout rondom het huis gedeeltelijk te vellen, om aldaar met ploegen te kunnen beginnen. Men moet niet al te zorgvuldig te werk gaan met het wegruimen van het hout; de wortels laat men voorloopig in den grond; hier en daar laat men een' boom staan. Al te veel arbeid zou nadeelig zijn; want de ruimte die een boom inneemt, kan in jaren niet zooveel opbrengen als de arbeid om hem op te ruimen kost. Bovendien, er is overvloed van ruimte; men rooit de boomen bij gedeelten naar gelang men tijd en kracht tot bebouwing denkt te hebben, en laat de een vallen door de zwaarte van den anderen.

Gewoonlijk zaait men het eerste jaar tarwe of maïs, en velen bezaaien het tweede jaar niet den zelfden akker maar een' anderen, vertrouwende dat er genoeg graan is gevallen om van een' vrijwilligen oogst (*volunteer crops*), welke dus arbeid noch zaaikoren kost, zeker te zijn.

Op prairie-land bouwt men geen blokhuis, maar eene woning van planken (*frame house*). Vroeg in het voorjaar brandt men het gras weg, waartoe men vooraf eene breede strook rondom het te bebouwen terrein omspit, opdat de vlammen daar, geen voedsel vindende, gestuit worden. Vooral bij sterken wind moet men zeer voorzichtig zijn, dat de brand zich niet verder uitstrekke dan noodig is, dewijl de gevolgen anders vreeselijk zijn. Wanneer

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

de graswortels beginnen te werken, ploegt men den afgebranden grond 3 centimeter diep om, waartoe veelal vier paarden noodig zijn. Onder het ploegen zaait men om de derde voren maïs, welk zaad door het ploegen van de volgende voren met aarde gedekt wordt. Met zoo weinig arbeid krijgt men eenen oogst van 25 hektoliter per bunder of van even zooveel bushels per acre. Het volgende voorjaar ploegt men 2 centimeter dieper en kan men tarwe zaaien, en het derde jaar is de grond voor elke kultuur geschikt.

Op boschgrond wordt de omheining van 3 meter lange balken of in het midden gespleten stammen gemaakt, die zigzagsgewijze en zes tot acht balken hoog op elkander worden gestapeld. De bovenste rij rust op staken, die in de hoeken waar de balken op elkander rusten, zijn ingegraven. Tot omheining van 160 acres heeft men 11,000 balken en 4000 staken noodig. Op prairiegrond vindt men veel omheiningen van planken, latten en ijzerdraad, al welk hekwerk minder ruimte inneemt, minder arbeid kost en minder leelijk is.

DRIE-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE PLICHT VAN NEDERLAND IN ZAKE DE LANDVERHUIZING.

Nederland heeft tot nog toe niets voor de landverhuizing gedaan. Wellicht begrijpt het nederlandsche volk het nut van landverhuizing, zoo voor den landverhuizer zelven als voor de te huisblijvenden, niet; zijn' plicht tegenover de duizenden, die sedert 25 jaren het geboorteland verlieten, om aan gene zijde van den Atlantischen Oceaan een ruimer bestaan te zoeken, beseft het zeker niet, of moet men aan moedwillige verwaarloozing van dien broederplicht denken?

Menigeen meent misschien dat er bij ons geene behoefte aan landverhuizing bestaat. Dat dezulken de statistiek lezen, welke het vertrek van 1000 Nederlanders per jaar naar Noord-Amerika vermeldt, en daarna afmeten hoe vele duizenden zouden gaan, als zij maar de reis konden bekostigen; als zij maar met land- en

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

standgenooten konden gaan. Maar buitendien spreekt de behoefte aan landverhuizing luide uit de armoede door zoo velen geleden, uit het aantal sollicitanten naar elk postje, hoe gering ook, uit het kommervolle leven van zoo vele gezinnen van den zoogenaamd fatsoenlijken stand; uit het ontelbaar aantal betrekkingen en broodwinningen, welke hen die daarvan leven moeten, niet behoorlijk voeden, omdat de concurrentie tot slechte betaling noopt. Ook is er geen beter middel tot genezing van de kwalen, waaraan onze maatschappij lijdt en waarvan vooral de lagere klassen het slachtoffer worden, dan landverhuizing.

Maar het mag den Nederlander ook niet onverschillig zijn, hoe zijn landgenoot het op de reis naar het vreemde land heeft, en wat daar ginds zijn lot is; zoo ergens, dan kon hier geholpen en krachtig geholpen worden. In Duitschland en Engeland wordt dat niet, zooals hier, te vergeefs verkondigd: dáár bevordert, dáár steunt de regeering den emigrant, al doet zij ook nog niet alles, wat zij in dat opzicht zou kunnen en moeten doen.

Te vergeefs is er nu reeds een halfjaar geleden dezerzijds eene stem opgegaan welke de oprichting eener philantropische vereeniging tot bevordering van landverhuizing aanbeval; even vergeefs bleven tot heden de pogingen van eenige weinigen tot oprichting eener maatschappij, welke zeer krachtig op het gebied van landverhuizing zou kunnen werken, en tevens goede winsten voor hare aandeelhouders zou kunnen afwerpen. In Nederland schijnt men oor noch oog, hart noch verstand voor dergelijke zaken te hebben; wel zegt en schrijft men veel schoons over opbeuring van den arbeidenden stand en van de laagste volksklasse; maar wordt er een middel aan de hand gedaan om overeenkomstig dat spreken en schrijven te handelen, dan laat men het ongebruikt. Niet alleen in de hier bedoelde zaak heeft men daarvan de duidelijkste blijken gegeven; in het vraagstuk der fabriekskinderen heeft men het ook bij praten en schrijven gelaten.

De oprichters der nog slechts officieus bestaande Nederlandsch-Amerikaansche Landbouw- en Emigratie-Maatschappij hebben hunne pogingen, ondanks alle onverschilligheid, nog niet opgegeven. Nadat in eene, den 10[den] Februari te Utrecht gehouden vergadering het door hen ontworpen project was aangenomen, zijn een finantieel plan benevens statuten ontworpen, waarna tot een bedrag van bijna *f* 100,000 tot vorming van het maatschappelijk kapitaal werd ingeschreven. Weldra zullen afgevaardigden zich naar Cali-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

fornië begeven om met de regeering van dien staat en de daar gevestigde spoorwegmaatschappijen onderhandelingen over den afstand van gronden aan te knoopen; doch zoo men in Nederland even onverschillig voor deze zaak blijft als men er tot nu toe voor geweest is, zullen ook deze pogingen om op goede grondslagen eene bloeiende landbouwkolonie en een allergunstigst verzamelpunt voor energieke landverhuizers uit Nederland *) in het bij uitstek vruchtbare en gezonde Californië te stichten, ijdel blijven, en zij die geld, tijd en studie aan de oprichting dezer maatschappij hebben besteed, zullen van dat alles geene enkele vrucht plukken. Mocht het anders zijn; mocht het jaar 1872, waarin de eerste rechtstreeksche stoombootvaart van Nederland met Noord-Amerika, door de zorg van de firma Plate, Reuchlin & Co. te Rotterdam zal tot stand komen, hetgeen niet alleen voor Neêrlands handel, maar vooral ook voor de nederlandsche emigranten een zeer verblijdend feit is, ook eene groote maatschappij zien ontstaan tot bevordering van emigratie naar een land, dat zich boven vele staten der Unie op een gezond en voor Nederlanders geschikt klimaat en op een' hoogen trap van beschaving mag beroemen.

---

*) Art. 3 der statuten luidt aldus: De vennootschap stelt zich ten doel:

1e. het aankoopen en exploiteeren van landerijen in Californië;

2e. het verkoopen, verhuren en verpachten van een deel daarvan aan emigranten;

3e. het bevorderen van de vestiging eener landbouw-kolonie en van centrums van bevolking op de plaats, waar zij zich vestigt;

4e. het bevorderen der emigratie naar Californië;

5e. het ondersteunen van minvermogende emigranten;

6e. het geven of nemen van hypotheek op landerijen en gebouwen;

7e. het verstrekken van voorschotten aan landbouwers-emigranten, mits en alleen voor zoover zij het geld voor hunne exploitatiebehoeven, en wel op korten termijn en tegen acceptatie volgens landsgebruik;

8e. het verkoopen van landbouw-werktuigen en andere benoodigdheden en het verhuren daarvan — voor zooverre zij niet voor eigene exploitatie benoodigd zijn — aan de kolonisten, die op de nederzetting gevestigd zijn en land van de Maatschappij hebben gekocht.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

BIJLAGEN.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

BIJLAGE 1.

MUNTEN, MATEN EN GEWICHTEN

der Vereenigde Staten, vergeleken met de Nederlandsche.

De noord-amerikaansche munten zijn:

gouden stukken	van	$ 20	*double eagle*	genaamd,	
»	»	» 10	*eagle*	»	
»	»	» 2½	*quarter eagle*	»	en
»	»	» 1		»	
zilveren stukken	»	» ¼	*quarter*	»	en
»	»	» 1/10	*dime* of *bit*,	»	

en koperen of nikkelstukken van 1 tot 5 centen.

1 dollar in goud, ca. 100 cents, is ongeveer *f* 2,50.
1 » » papier, » 100 » naar den koers, thans *f* 2,16.

In geheel Noord-Amerika, behalve enkele staten, als Californië en Nevada, waar de papieren dollar veel minder waard is, betaalt men met papieren geld. Slechts de munten van koper en nikkel zijn in omloop.

—

1 mijl,	ca. 1760 *yards*,	gelijk	aan	ca. 1600 meter, of ca. 20 minuten gaans.
1 yard,	» 3 voet,	»	»	0,91 meter.
1 voet,	» 12 duim,	»	»	0,303 »
1 quarter,	ca. 8 *bushel*,	»	»	ca. 290 liter.
1 bushel,	» 8 *gallons*	»	»	» 36¼ »

—

1 amerik. pond, ca. 16 *ounces*, gelijk aan ca. 0,453 kilogr.

De juiste en in den handel geldende verhouding is eene scheepston van 2240 amerik. ℔ gelijk aan 1016 kilogr.

1 bunder gelijk aan 2,47 *acres*.
1 mud » » 2,75112 *bushel*.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

BIJLAGE 2.

LANDBOUWPRODUCTEN *van eenige staten der Unie in* 1869/1870, a) **Granen.**

	BEB[d]. LAND. aantal acres.	MAÏS. in bushels.	HAVER. in bushels.	TARWE. in bushels.	GERST. in bushels.	ROGGE. in bushels.	BOEKWEIT. in bushels.
Californië......	2.468,000	1.305,000	2.000,000	21.500,000	12.285,000	21,000	15,000
Connecticut ...	1.830,000	1.950,000	2.100,000	75,000	25,000	837,000	270,000
Illinois.........	13.096,000	121.500,000	35.726,000	29.200,000	1.250,000	675,000	250,000
Indiana	8.242,000	73.000,000	12.413,000	20.600,000	410,000	575,000	303,000
Iowa	3.792,000	78.500,000	19.000,000	25.000,000	1.203,000	540,000	160,000
Kentucky	7.644,000	51.500,000	5.800,000	5.500,000	304,000	775,000	17,000
Maine..........	2.704,000	1.450,000	3.200,000	248,000	750,000	158,000	350,000
Massachussets	2.155,000	1.950,000	1.525,000	167,000	144,000	462,000	85,000
Michigan......	3.476,000	14.100,000	8.700,000	16.800,000	650,000	630,000	850,000
Missouri	6.246,000	80.500,000	6.500,000	7.500,000	300,000	325,000	75,000
N.-Hampshire	2.367,000	1.400,000	1.663,000	291,000	106,000	150,000	90,000
New-Jersey....	1.944,000	9.200,000	6.440,000	1.646,000	26,000	1.500,000	890,000
New-York.....	14.355,000	19.100,000	31.250,000	9.750,000	4.600,000	4.748,000	5.590,000
Ohio	12.625,000	68.250,000	27.000,000	20.400,000	2.600,000	1.050,000	882,000
Pennsylvanië.	10.463,000	29.500,000	48.000,000	16.500,000	631,000	6.250,000	6.500,000
Tennessee.......	6.795,000	47.500,000	3.500,000	6.750,000	28,000	226,000	9,000
Vermont........	2.823,000	1.475,000	5.050,000	766,000	102,000	155,000	231,000
Virginië........	11.437,000	17.500,000	9.017,000	8.642,000	28,000	800,000	375,000
Wisconsin.....	3.746,000	9.500,000	22.500,000	24.000,000	1.500,000	1.150,000	63,000

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

b) ***Vruchten en Veestapel.***

	BEB^d. LAND. aantal acres.	AARDAPPELEN. in bushels.	ERWTEN EN BOONEN. in bushels.	HOOI. in tonnen.	BOTER. in ponden.	PAARDEN. aantal.	MELKKOEIEN. aantal.
Californië......	2.468,000	2.400,000	20,000	470,000	3.095,000	300,000	1,330,000
Connecticut ...	1.830,000	2.500,000	28,000	750,000	7.620,000	40,000	99,000
Illinois.........	13.096,000	7.500,000	140,000	2.800,000	28.052,000	1.340,000	850,000
Indiana	8.242,000	4.750,000	90,000	1.200,000	18.306,000	890,000	390,000
Iowa	3.792,000	4.500,000	49,000	1.650,000	11.953,000	199,000	201,000
Kentucky	7.644,000	2.100,000	388,000	155,000	11.716,000	650,000	280,000
Maine..........	2.704,000	7.500,000	346,000	1.050,000	11.687,000	71,000	190,000
Massachussets	2.155,000	4.300,000	49,000	850,000	8.297,000	49,000	160,000
Michigan......	3.476,000	7.500,000	965,000	1.550,000	15.503,000	201,000	198,000
Missouri	6.246,000	2.000,000	207,000	750,000	12.704,000	520,000	390,000
N.-Hampshire	2.367,000	4.500,000	89,000	700,000	6.950,000	45,000	99,000
New-Jersey....	1.944,000	5.300,000	29,000	525,000	10.714,000	85,000	149,000
New-York.....	14.355,000	28.500,000	1.909,000	4.000,000	103.097.000	703,000	1.980,000
Ohio	12.625,000	9.600,000	502,000	2.000,000	48.543,000	1.200,000	960,000
Pennsylvanië.	10.463,000	15.400,000	129,000	2.570,000	58.653,000	902,000	873,000
Tennessee.......	6.795,000	1.000,000	547,000	158,000	10,017,000	300,000	260,000
Vermont........	2.823,000	5.750,000	79,000	1.100,000	15.900,000	71,000	190,000
Virginië........	11.437,000	1.980,000	915,000	300,000	13.464,000	430,000	402,000
Wisconsin.....	3.746,000	4.800,000	198,000	1.400,000	13.611,000	149,000	250,000

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bijlage 3.

HOOGSTE STAND van den THERMOMETER te NEW-YORK,

in de maand Juli, gedurende onderstaande jaren, waargenomen in de schaduw, in Wallstreet.

Graden Celsius.

Juli	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871
1	32	27^5	31^5	28	24	28	25
2	30	28	27^5	30^5	28	30	27
3	30^5	31^5	32^5	32^5	31	20	26^5
4	32	28	34	36	32^5	28	27^5
5	30	31^5	30	34^5	27	30^5	30^5
6	29^5	34	28	30^5	26	31	30^5
7	35	36	35	28	26	32	32
8	31^5	36^5	27^5	29	28^5	26^5	31
9	32	27^5	27	31	28	31	34
10	27^5	28	27^5	28	28^5	34^5	33^5
11	23^5	28	30	32^5	35	34	35
12	24^5	32^5	28^5	37	29	34	31^5
13	31^5	36	25	36^5	30	33	32^5
14	24	34^5	30	35	22	35	32
15	27^5	35	27^5	36	31^5	33	32^5
16	27^5	37	24	37	33	32	33^5
17	26	38^5	28	32^5	32^5	40^5	28
18	27^5	37	28	31	30^5	38^5	29
19	22	30	29^5	37^5	27^5	38^5	25
20	24	30	30^5	31	27^5	32	26
21	29	25	32	25	29	36	27^5
22	28	29	23	31	28	34	27
23	29	30	29	31	28	35	28
24	31^5	30	30^5	28	30	38^5	29
25	31^5	32^5	34	31^5	33^5	39	25
26	31	29	28	31	27	38^5	25
27	32^5	31	23^5	29	28^5	34^5	28
28	32	31^5	33	31	32	31	28^5
29	31	31	28	29	29	32^5	25
30	28^5	32	32	31	26	30	28
31	29	28^5	27	32^5	27^5	31	28
Doorsneê	29	31½	29	31¾	28¾	33	28¾

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bijlage 4.

THERMOMETERSTAND

van NEW-YORK en NEW-ORLEANS.

Doorsneé-stand gédurende de jaren 1845 *tot* 1854.

Graden Celsius.

MAANDEN.	NEW-YORK.	NEW-ORLEANS.
Januari	— 3½	+ 12
Februari	— 3½	+ 14
Maart	+ 3	+ 17
April	+ 8½	+ 20
Mei	+ 15	+ 24
Juni	+ 22	+ 26
Juli	+ 26	+ 28
Augustus	+ 24	+ 29
September	+ 19	+ 26
October	+ 12	+ 21
November.	+ 7	+ 16
December	+ 1½	+ 12½
Doorsneê 1845/1854 . . .	+ 11	+ 20½

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bijlage 5.

WAARDE VAN DEN INVOER

en de daarop in de Vereenigde Staten geheven rechten, gedurende onderstaande jaren.

Jaren.	Waarde van den algemeenen invoer.	Bedrag der geheven rechten.	Percentsgewijze verhouding der rechten tot den invoer.
1820	$ 62.000,000	$ 18.000,000	circa 29 °/o
1830	» 70.000,000	» 28.000,000	» 40 »
1840	» 107.000,000	» 15.000,000	» 14 »
1850	» 178.000,000	» 39.000,000	» 22 »
1860	» 362.000,000	» 53.000,000	» 14 »
1870	» 462.000,000	» 193.000,000	» 42 »

Geheel nauwkeurig is deze percentrekening niet, omdat onder den hier opgegeven »algemeenen invoer» ook de voor wederuitvoer bestemde goederen begrepen zijn. Intusschen is het bedrag daarvan niet aanzienlijk en zou het slechts kleine wijzigingen maken.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bijlage 6.

BEDRAG DER STAATSSCHULD,

aan het einde der regeering van elken president.

George Washington, 1e regeering	1793 .	$	80.350,000
Idem 2e »	1797 .	»	82.060,000
John Adams	1801	»	82.030,000
Jefferson, 1e regeering	1805	»	82.310,000
Idem 2e »	1809	»	57.020,000
Madison 1e »	1813	»	59.960,000
Idem 2e »	1817	»	123.490,000
Monroe 1e »	1821	»	89.980,000
Idem 2e »	1825	»	83.780,000
John Quincy Adams	1829	»	59.420,000
Jackson, 1e regeering	1833	»	25.000,000
Idem 2e »	1837	»	1.870,000
Van Buren	1841	»	6.480,000
Tyler	1845	»	17.090,000
Polk	1849	»	64.700,000
Fillmore	1853	»	67.340,000
Pierce	1857	»	29.060,000
Buchenan	1861	»	90.860,000
Lincoln	1865 *(oorlog met de Zuidel.-Staten)*	»	2.682.290,000
Johnson	1869	»	2.489.000,000
U. S. Grant	1873	»	?

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bijlage 7.

LANDEN VAN OORSPRONG

der sedert 1. *Januari* 1820 *tot* 31. *December* 1870 *in de Vereenigde Staten aangekomen landverhuizers.*

Engelsch sprekende volken:		
Groot-Brittanje en Ierland	3.826,040	
Britsch Noord-Amerika	271.185	
overige landen	7,328	
totaal		4.104,553
Van den germaanschen en scandinavischen taalstam:		
Duitschland	2.359,709	
Zweden en Noorwegen	151.104	
Denemarken	23,221	
Nederland	30,905	
België	16,850	
Zwitserland	61,269	
IJsland	11	
totaal		2.643,069
Van den slavischen taalstam:		
Rusland	2,930	
Polen	3.955	
Hongarije	488	
totaal		7.373
Van den romaanschen taalstam:		
Frankrijk	245,147	
Italië	23,387	
Spanje	23,090	
Portugal	4,416	
Mexico	20,039	
Zuid-Amerika, Antillen enz. . . .	61,810	
totaal		377,889
Transporteeren		7.132,884

Univ Calif - Digitized by Microsoft

	Per transport	7.132,884
Van aziatischen oorsprong:		
China	108,610	
Japan, enz.	559	
totaal		109,169
Van afrikaanschen oorsprong.		571
Turkije en Griekenland		494
Uit landen niet opgegeven		205,807
	Totaal	7.448,925

BIJLAGE 8.

BESTEMMING

der sedert 1. *Augustus* 1855 *tot* 1. *Januari* 1870 *in New-York aangekomen landverhuizers.*

New-York	972,267
Oostelijke-Staten	183,005
Middel-Staten	317,162
Noordwestelijke-Staten	664,389
Zuidzee-Staten en territoriën	47,172
Zuidoostelijke-Staten	13,444
Zuidwestelijke-Staten	66,917
Onbekend en voor landen buiten de Unie. . . .	76,572
Totaal	2.340,928

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

BIJLAGE 9.

AANTAL EN LANDAARD

der sedert 1861 *te New-York*, *in Castle-Garden*, *gelande landverhuizers.*

LANDEN VAN OORSPRONG	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870
Duitschland.........	27,139	27,740	35,002	57,446	83,451	106,716	117,591	101,989	99,605	72,350
Ierland.................	25,784	32,217	92,157	89,399	70,462	68,047	65,134	47,571	66,204	65,168
Engeland / *Schotland* }	6,291	8,667	20,694	26,836	31,248	41,165	40,027	37,085	51,733	49,071
Zwitserland	1,398	1,254	1,194	1,652	2,513	3,685	3,985	3,302	2,999	1,925
Frankrijk	1,200	1,187	1,303	1,804	2,059	3,246	3,204	2,811	2,795	2,210
Nederland	331	456	407	615	729	1,506	2,156	1,265	1,247	525
België.................	165	195	456	186	97	157	1,623	149	146	93
Overige landen....	3,231	4.590	5,631	4,358	5,793	8,896	9,011	19,514	34,260	20,828
	65,539	76,306	156,844	182,296	196,352	233,418	242,731	213,686	258,989	212,170

BIJLAGE 10.

AANTAL *der in* 1870 *te New-York aangekomen Kajuits- en Tusschendeks-Passagiers, benevens de sterfte gedurende de zeereis.*

UITGANGSHAVENS.		Aantal aangekomen bodems	Aantal kajuitspassagiers.	Aantal tusschendeks-passagiers.	Sterfte aan boord der schepen.
Liverpool	pr. stoombt.	249	15,030	117,884	Ca. 1/14 °/.
»	» zeilschip	33	28	5,438	» 1/5 »
Glasgow	» stoombt.	74	1,637	23,404	» 1/12 »
»	» zeilschip	1	1	—	—
Bremen	» stoombt.	56	4,385	23,839	» 1/17 »
»	» zeilschip	40	75	8,182	» 5/4 »
Hamburg	» stoombt.	39	3,194	19,179	» 1/9 »
»	» zeilschip	11	7	3,290	» 10/11 »
Hâvre	» stoombt.	26	3,446	61	» 1/9 »
»	» zeilschip	—	—	—	—
Rotterdam	» stoombt.	1	1	2	—
»	» zeilschip	5	18	—	—
overige havens	» stoombt.	39	569	9,719	—
»	» zeilschip	66	139	1,172	—
totaal	pr. stoombt.	484	28,262	194,088	
»	» zeilschip	156	268	18,082	
alles te zamen		640	28,530	212,170	

Het Bureel van Landverhuizing te Hamburg bericht, dat uit Hamburg in de Transatlantische-Staten zijn overgevoerd

in 1870 42,224 personen | in 1871 32,556 personen.

Van eerstgenoemd getal gingen 31,351 naar de Vereenigde Staten, waarvan 28,960 met stoomschepen. Onder weg stierven van de landverhuizers per zeilschepen 70 personen, als 31 volwassen, 15 boven 10 jaren en 24 zuigelingen, d. i. circa 2 %.

Zeer nam in de laatste jaren toe het verkeer tusschen Duitschers in Amerika en hunne betrekkingen in Duitschland. Oorzaak hiervan is 1°. het vergemakkelijken der zeereis; 2°. het vermeerderen van verkeermiddelen; 3°. toenemende welvaart onder de Duitschers in de Nieuwe Wereld. In 1854 waren onder 50,819 reizigers van Hamburg naar Amerika slechts 43, die derwaarts terugreisden en daar te huis behoorden; — in 1871 keerden onder genoemde 42,224 op nieuw daarheen 3522, als amerikaansche burgers. Elk jaar vermeerdert het aantal betaalde passagegelden, dat is plaatsen, in Amerika voldaan voor Duitschers die derwaarts trekken.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

BIJLAGE 11.

VOORNAAMSTE STOOMVAARTEN
TUSSCHEN EUROPA EN NOORD-AMERIKA.

Van Liverpool naar New-York.

Cunard-Line.

DINSDAGS, DONDERDAGS EN ZATERDAGS.

Met de booten die geene tusschendeks-passagiers varen:
1e kajuit £ 26 (*f* 312), van *Amsterdam* en *Rotterdam f* 342,
2e » » 18 (» 216), » » » » » 242.

Heen en terug:
1e kajuit £ 50 (*f* 600), van *Amsterdam* en *Rotterdam f* 660

Met de booten die tusschendeks-passagiers vervoeren:
in de kajuit, naar gelang der slaapplaats, doch met gelijke tafel,
1e kl. 21 guineas à 21 shill. (*f* 264,60), van *Amsterdam* en *Rotterd. f* 297,
2e » 17 » » (» 214,20), » » » » » 246,
3e » 15 » » (» 189,—), » » » » » 220.

Heen en terug van *Amsterdam* en *Rotterdam f* 440.

Kinderen onder de 12 jaren oud de helft; onder de 2 jaren *f* 12.

Tusschendek van *Amsterdam* en *Rotterdam f* 80, met vrij transport van bagage en vrij logies te *Liverpool.*

Inman-Line.

DINSDAGS EN DONDERDAGS.

In de kajuit, naar gelang der slaapplaats, doch met gelijke tafel,
1e kl. 15 guineas (*f* 189), van *Amsterdam* en *Rotterdam f* 220,
2e » 18 » (» 227), » » » » » 260.

Heen en terug, in de kajuitklassen, tot veel verminderde prijzen.

Kinderen onder de 12 jaren oud de helft.

Tusschendek 6 guineas (*f* 75,60), van *Amsterdam* en *Rotterdam f* 80, met vrij logies te *Liverpool.*

Van Liverpool naar Quebec en 's winters naar Portland.

Allan-Line

DINSDAGS EN DONDERDAGS.

Kajuitsprijzen als bij de *Inman-Line* (zie boven.)

Kinderen betalen naar hun' leeftijd.

Tusschendeksprijzen *f* 80, met vrij transport van bagage en vrij logies te *Liverpool.*

Van deze lijn varen ook om de drie weken booten rechtdoor naar *Baltimore* en *Norfolk.*

Alleen de *Allan-Line* heeft eene klasse tusschen kajuit en tusschendek à *f* 140, van *Amsterdam* of *Rotterdam* tot *Quebec*, *Portland* of *Baltimore.* Aan deze klasse wordt door vele reizigers de voorkeur gegeven.

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

Reizigers naar Amerika doen wel, met bij hunne passagebiljetten voor de zeereis te gelijk spoorbiljetten voor de reis *in* Amerika te nemen, tot aan de plaats van bestemming. Dit is voor hen goedkooper, behoedt hen voor verlies van gereed geld op reis, en bevordert de expeditie, dewijl zij op den dag der aankomst in Amerika onmiddellijk verder kunnen reizen. Tot het nemen van plaatsen kunnen zij zich vervoegen bij de agenten:

Oolgaardt & Bruinier, te Amsterdam, IJgracht U 39.
Van Es, Wambersie & Ruys, » Rotterdam, Willemskade.

Van Hâvre naar New-York.

Compagnie Générale Transatlantique.

1e	kajuit,	inclusief wijn,	fr. 700	(*f* 336)	Van *Parijs* *frs.* 25 meer.
2e	»	»	» 370	(*f* 178)	
3e	»	fr. 240	(*f* 115)		

Deze lijn vervoert geene tusschendekspassagiers.

Van Bremen naar New-York.

Norddeutscher Lloyd.

1e kajuit	Thl.	165	(*f* 288¾)
2e »	»	100	(» 175)
tusschendek	»	55	(» 96¾)

Van Hamburg naar New-York.

Hamburg-Americanische Packet-Actiën-Gesellschaft.

1e kajuit	Thl.	165	(*f* 288¾)
2e »	»	100	(» 175)
tusschendek	»	55	(» 96¾)

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Van New-York naar Liverpool.

Cunard-Line.

Per boot zonder tusschendekspassagiers:

	1e kajuit	$ 130	goud	(*f* 325)
	2e »	» 80	»	(» 200)
retourbiljet	1e »	» 250	»	(» 625)
»	2e »	» 150	»	(» 375)

Per boot met tusschendekspassagiers:

	1e kajuit	$ 80	goud	(*f* 200)
	tusschendek	» 30	papier	(» 67½)
retourbiljet	1e kajuit	» 150	goud	(» 375)

Inman-Line.

1e kajuit	$ 75	goud	(*f* 187½)
tusschendek	» 30	»	(» 67½)

Van New-York naar Hâvre.

Compagnie Générale Transatlantique.

1e kajuit, inclusief wijn,	$ 140	goud	(*f* 350)
2e » » »	» 75	»	(» 187½)

Van New-York naar Bremen.

Norddeutscher Lloyd.

1e kajuit	$ 120	goud	(*f* 300)
2e »	» 72	»	(» 180)
tusschendek	» 30	»	(» 75)

Van New-York naar Hamburg.

Hamburg-Americanische Packet-Actiën-Gesellschaft.

1e kajuit	$ 120	goud	(*f* 300)
2e »	» 72	»	(» 180)
tusschendek	» 30	»	(» 75)

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Tusschen Nederland en Noord-Amerika bestaat tot nu nog geene geregelde stoombootenverbinding, maar zij zal eerlang tot stand komen, volgens onderstaand bericht van de heeren Plate, Reuchlin & C°. te Rotterdam:

»De stoomschepen *Rotterdam* en *Maas* zullen in den zomer van 1872 in de vaart komen en maandelijks vertrekken, met het voornemen die afvaarten zoo spoedig mogelijk te vermeerderen.

»Genoemde stoomschepen, thans in aanbouw, hebben belangrijk stoomvermogen en zullen, zoowel van ,Veritas' als van den ,Engelschen Lloyd', de hoogste klasse bekomen, zoodat zij alle waarborgen voor zekerheid en spoedigen overtocht aanbieden.

»Onze vaart levert voor hollandsche landverhuizers het voordeel op, dat de kostbare en onaangename reis over Engeland bespaard wordt, en de landverhuizers zich op een inlandsch schip beter te huis gevoelen, terwijl alle gemakken worden aangeboden, welke op de beste lijnen, zooals die van Bremen en Hamburg, bestaan.

»Over de prijzen voor landverhuizers en goederen kunnen wij geen officiëel bericht geven, alvorens de tijd van afvaart bepaald is; doch wij kunnen melden, dat het bepaalde voornemen bestaat, beneden die van Hamburg en Bremen te blijven en ze meer te regelen naar de vrachten van Liverpool, die voor landverhuizers de laagste zijn.»

Bancroft Library

Omtrent het plan eener stoombootvaart van Vlissingen naar New-York verwijzen wij den lezer naar de ingezonden bijlage 13, *De Oceaanbrug in de Tweede Kamer*, blz. 127.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bijlage 12.

SPOORWEG van NEW-YORK en BALTIMORE naar SAN FRANCISCO.

naar:	van NEW-YORK			van BALTIMORE		
	duur der reis.	1e kl.	3e kl. landverh.	duur der reis.	1e kl.	3e kl. landverh.
	uren	$ cts.	$ cts.	uren	$ cts.	$ cts.
Philadelphia, (*Pennsylvanië*)	3½	3,25	2,—	—	—	—
Boston, (*Massachussets*)	9½	6,—	4,—	—	—	—
Baltimore, (*Maryland*)	7¼	6,20	4,25	—	—	—
Buffalo, (*New-York*)	14	9,25	6,—	—	—	—
Pittsburg, (*Pennsylvanië*)	15¾	12,50	7,10	—	8,50	5,50
Toledo, (*Ohio*)	27½	17,75	10,35	—	16,—	8,—
Detroit, (*Michigan*)	35½	18,25	10,—	—	16,25	9,—
Cincinnati, (*Ohio*)	27¼	20,—	11,50	22	16,—	7,50
Indianapolis (*Indiana*)	30½	21,—	13,—	24¼	17,—	9,—
Grand Rapids, (*Michigan*)	45½	21,25	12,85	—	20,45	13,—
Chicago, (*Illinois*)	36	22,—	13,—	28½	19,—	10,—
Milwaukee, (*Wisconsin*)	41	25,—	13,—	—	22,—	12,50
St. Louis, (*Missouri*)	42¾	27,—	15,55	38¼	23,—	13,—
Pella, (*Jowa*)	55½	34,—	20,60	—	32,—	20,50
St. Paul, (*Minnesota*)	66	37,50	23,50	—	34,50	20,50
Memphis, (*Tennessee*)	51¼	38,25	19,55	—	34,25	—
Sioux-City, (*Jowa*)	69½	42,80	29,—	—	39,80	26,—
Mobile, (*Alabama*)	72	46,—	29.—	—	42,—	—
Little Rock, (*Arkansas*)	69	48,25	29,55	—	44,25	—
New-Orleans, (*Louisiana*)	71¾	50,—	25,55	—	46,—	—
Galveston, (*Texas*)	72	68,75	35,25	—	64,75	—
Denver-City, (*Colorado*)	100	82,—	46,90	—	78,—	54,—
Salt-Lake-City, (*Utah*)	120	121,70	—	—	118,70	—
San Francisco, (*Californië*)	168	140,—	60,—	—	137,—	58,—
» » *)	2e kl.	100,—	—	—	—	—

De prijzen van New-York zijn die van den „Pennsylvania-Central-Railroad" en „Erie-Railroad." Die van Baltimore van de „Baltimore and Ohio R. R. Company."

Kinderen tusschen 5 en 12 jaar betalen den halven prijs, die onder 5 jaar zijn, zijn vrij. Ieder persoon heeft 80 tot 100 pond bagage vrij. De aangegeven duur der reis is slechts geldig voor treinen 1e klasse. De 3e klasse treinen of *emigrants-trains* gaan veel langzamer en hebben onderweg meer oponthoud.

Eene 2e klasse bestaat alleen naar San Francisco. *)

Voor de kolonie Holland, Ottawa, County in Michigan zijn „Allegan" en „Kalamazoo" de naaste spoorwegstatiën en op korten afstand van „Grand Rapids."

Bijlage 13.

DE OCEAANBRUG IN DE TWEEDE KAMER.

Bij schrijven, gedagteekend 27. Februari 1871, aan den Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gericht, werd door de heeren 's Jacob, Kalff, de Bruyn Kops, Stieltjes en Tak, leden van dat staatslichaam, een ontwerp van wet ingediend, houdende maatregelen tot bevordering van een' geregelden stoomvaartdienst tusschen Vlissingen en New-York. Geleid door de overweging, dat het scheppen eener vaste verbinding tusschen de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en dit land door het algemeen belang werd gevorderd, en dat eene tegemoetkoming uit 's rijks schatkist tot de oprichting van den daartoe strekkenden stoomvaartdienst noodwendig werd vereischt, onderwierpen de genoemde heeren aan de Staten-Generaal het voorstel om den Minister van finantiën te machtigen, op voorwaarden door hem goed te keuren, aan eene in Nederland gevestigde onderneming, welke zich verbindt om op vaste tijden — van 1. Juli 1872 af, minstens eenmaal 's maands, en van 1. Juli 1873 af, minstens eenmaal in de veertien dagen — uit Vlissingen naar New-York en omgekeerd te varen, met stoomschepen, die in alle opzichten kunnen wedijveren met de schepen der bestaande transatlantische stoomvaartlijnen, eene tegemoetkoming uit 's rijks schatkist van niet meer dan *f* 600,000 in het jaar, voor den tijd van tien jaren, toe te leggen.

Dat wetsvoorstel ging vergezeld van eene memorie van toelichting, waarvan de inhoud niet ten onrechte de aandacht van vele belangstellende landgenooten heeft getrokken. Zij vangt aan met een geschiedkundig overzicht van het rechtstreeksche handelsverkeer tusschen Nederland en Noord-Amerika, waarbij het traktaat van 8. October 1782, tusschen de beide landen gesloten, wordt in herinnering gebracht. Zij stelt voorts in het licht, hoe na de verstoring van alle overzeesch verkeer op het einde der vorige en in het begin dezer eeuw de zich, na het sluiten van den algemeenen vrede, allengs sterk ontwikkelende handelsbeweging tusschen Europa en Noord-Amerika, haren hoofdzetel schier uit-

sluitend in Groot-Brittanje had gevestigd, totdat de hanzesteden Bremen en Hamburg als geduchte mededingers te voorschijn traden. De in Duitschland meer en meer ontwaakte zucht tot landverhuizing bracht het hare daartoe in ruime mate bij. De aangehaalde cijfers der handels-statistiek toonen aan, dat het aandeel van Nederland in het transatlantisch verkeer in evenredigheid steeds verminderend was. Terwijl de oorzaken van dien loop der feiten worden aangewezen, vestigt de memorie vooral de aandacht op het ontstaan der *stoompaketvaart*, welke reeds in 1838 uit Liverpool en daarna uit Hâvre, Bremen en Hamburg aangevangen, de transatlantische exploitatie tot zich trok en aan het goederen- en personenvervoer eene ontzaggelijke uitbreiding schonk. Zij sloot zich aan de meer en meer verrijzende spoorweglijnen, tot de zeehavens doorgetrokken, aan, en vormde als het ware met het spoorwegnet één geheel.

Ten slotte wordt de aandacht gevestigd op hetgeen na 1850, en meer speciaal in de jongst verloopen jaren, met betrekking tot dit onderwerp hier te lande is voorgevallen. Door de veel te laat tot stand gekomene aansluiting van de nederlandsche spoorwegen aan de duitsche, hebben alle redenen die aan Nederland den doorvoerhandel van Midden-Europa naar Noord-Amerika en terug ontnamen, opgehouden te bestaan. De ophanden zijnde voltooiing en de exploitatie van den zeeuwschen spoorweg, Venlo-Vlissingen, staat dan ook in het nauwste verband met het plan der voorstellers. Het tijdstip om van de uitnemende ligging van Nederland met betrekking tot den bedoelden hoogst belangrijken tak des wereldhandels gebruik te maken, is nu gewis aangebroken. In de geschriften van den kolonel Jansen, in de lente van 1869 in het licht verschenen, werd reeds die stelling vooropgezet en bondig gestaafd. Eene directe stoomvaart op Amerika moet daartoe den weg banen. Het te kiezen punt van uitgang moet zijn Vlissingen. Deze haven toch is de eenige des lands, waar de voor het personen- en goederenverkeer met de Vereenigde Staten benoodigde stoomschepen onder alle omstandigheden kunnen binnenvallen, en van waar zij hunne lading met de kortste, onafgebroken spoorwegverbinding naar het hart van Midden-Europa kunnen doorzenden. Den doorvoerhandel en de landverhuizing uit Midden-Duitschland en Zwitserland, en terug derwaarts, over onzen bodem te lokken en als een zeker gevolg daarvan eigen handel met Amerika in het leven te roepen, — ziedaar het doel welks

bereiking de voorstellers voor oogen hebben. De uitvoering van het tot wet verheven ontwerp zal hoogst vermoedelijk daartoe leiden. Een stoomvaartdienst nu als welken men op het oog heeft, behoeft voor zijn ontstaan en zijne aanvankelijke werkzaamheid de hulp van den Staat. De ondervinding elders heeft dat geleerd. Zelfs de twee groote britsche lijnen, uit Liverpool varende, de *Cunard mail* en de *Inman mail*, worden voortdurend van staatswege krachtig ondersteund. Ook de fransche transatlantische lijnen uit Hâvre en St. Nazaire genieten dit voorrecht. Het zelfde heeft plaats met de oost-indische mails, de oostenrijke Lloyd, den belgischen dienst tusschen Ostende en Dover en anderen. Wel is waar is zulks niet het geval met de bremer en hamburger ondernemingen, maar hare in de memorie vermelde lotgevallen bewijzen juist de onbestaanbaarheid van kapitaal-verkrijging voor eene niet gesubsidiëerde lijn. Hier te lande heeft men, nadat de publieke opinie was wakker geschud, eene poging gedaan tot vestiging van een' niet gesubsidiëerden, transatlantischen paketdienst, uit Vlissingen varende. De te Amsterdam gevestigde koninklijke Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij stelde tot tweemalen eene inschrijving open. Meenende dat haar gevestigd crediet voldoende kapitaal zou verkrijgen, hoopte zij zonder 's rijks hulp te zullen slagen: de uitkomst bracht hare dwaling aan het licht. Moge al de Maatschappij van deze gelegenheid hebben gebruik gemaakt om haar kapitaal te vergrooten, voor het tot stand brengen der transatlantische stoompaketvaart was de inschrijving niet voldoende. De voorstellers vinden in deze en andere omstandigheden afdoende motiven tot het inroepen van de tusschenkomst der Wetgevende macht, in dier voege, dat een van de Staten-Generaal uitgegaan besluit de regeering machtige tot toekenning eener subsidie van hoogstens ƒ 600,000 's jaars, gedurende den tijd van tien jaren, aan eene eventueel, op daartoe vooraf te publiceeren voorwaarden, op te richten onderneming, zullende varen gelijk boven is gezegd.

Ook de te Rotterdam opgerichte commanditaire vennootschap, voornemens naar het schijnt om met stoomschepen op Amerika te varen, wordt niet door de voorstellers voorbijgegaan. Op andere grondslagen gevestigd, stelt deze zich een ander doel voor oogen. Zij zal, te rade gaande met den toestand der haven van Rotterdam, schepen van veel mindere tonnemaat en minderen diepgang, dan voor den transatlantischen paketdienst plegen gebezigd

te worden, in de vaart brengen en zich alzoo van alle concurrentie met de bestaande lijnen onthouden. Deze inrichting tot stand komende, wel verre van het plan der voorstellers in den weg te staan, zal door eene geregelde paketvaart worden gesteund en gebaat.

Deze belangrijke wetsvoordracht is in de afdeelingen der Tweede Kamer, blijkens het daarvan door de Commissie van Rapporteurs uitgebracht verslag, met belangstelling onderzocht. Van vele kanten ondersteund, werden van andere zijden niet weinige bezwaren daartegen ontwikkeld. Uit dit staatsstuk valt omtrent het gevoelen der meerderheid geene bepaalde conclusie af te leiden. Buiten de Tweede Kamer was het zelfde verschijnsel waar te nemen. Vele industriëele vereenigingen en kamers van koophandel gaven blijken van adhæsie, anderen van verzet en afkeuring. De Maatschappij van Nijverheid en die van Exploitatie der Staats-spoorwegen betuigden hare warme ingenomenheid met het plan.

In eene memorie van antwoord hebben de voorstellers het wetsontwerp in het breede verdedigd en getracht de daartegen ingebrachte bezwaren op te lossen of te wederleggen.

Gedurende de zittingen van 9., 10. en 11. October j.l. was deze zaak het onderwerp der openbare beraadslaging in 's lands vergaderzaal. Door 66 van de 80 leden werd daaraan deel genomen; vijftien hunner mengden zich in het debat. De vier voorstellers — de heer Kalff had opgehouden lid der kamer te zijn — verdedigden de voordracht met warmte. De minister van finantiën vertegenwoordigde het gouvernement. De oppositie tegen het ontwerp woei in de eerste plaats met buitengewone felheid uit den rotterdamschen hoek. Wie de daarover handelende leading-artikelen in het zich, ondanks zijn' rijpen leeftijd, nog immer *nieuw* noemend orgaan der Maasstad had gelezen, kon met recht bevroeden dat een buitengewone druk op het gemoed der rotterdamsche leden was uitgeoefend. Zij en anderen met hen zagen het voorstel door den bril van het plaatselijk belang. Men was beducht voor de mededinging van Vlissingen. Men sprak van onrecht-pleging tegenover de commanditaire vennootschap Plate-Reuchlin, wier doel en werking wij boven mededeelden. Men sprak, ja, over wat niet al? Ieder stukske hout, geraapt van den grond, werd versneden tot een' pijl. Van ouds bestond in ons kleine land een geduchte naijver tusschen steden en provinciën; schier ten allen tijde hebben nuttige plannen en doeltreffende maatregelen op die klip schipbreuk geleden. Zal dat altijd zoo duren?

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Een andere groep van bestrijders hanteerde het zoogenaamde doctrinaire wapen. En dit bleek te zijn een tweesnijdend zwaard. De zuivere *freetraders* zagen in de toekenning van het gevraagde subsidie de toepassing der leer van het protectionisme. De tegenwerping, dat het eerste vereischte tot zoodanige toepassing hier ontbrak, het aanwezen n.l. van niet bevoorrechten tegenover wel bevoorrechten, werd niet aannemelijk geacht; het wetenschappelijk geweten dier Kamerleden bleef bezwaard. De proctectionisten daarentegen meenden dat de leer der bescherming niet consequent genoeg was doorgevoerd. Zij eischten bepalingen, vaststellende dat de schepen uitsluitend hier te lande moesten worden gebouwd, en die beletteden dat van de landstegemoetkoming een enkel penningske in den zak van eenigen vreemdeling zou vloeien. Het plan der voorstellers werd niet degelijk en niet ernstig getoetst aan de verstrekte gegevens en de aangevoerde feiten. Van het gewichtige volksbelang, hier in het geding, de wedergeboorte van handel, nijverheid, vertier en welvaart, door middel van de brug over den Oceaan, daarvan was in de rij der bestrijders weinig sprake. In stede van te dringen tot de kern, bleef men hangen aan de schors van het vraagstuk.

De krachtigste drangreden tot afstemming van het voorstel lag echter in het advies van den minister van finantiën. Hoeveel sympathie die staatsman ook had voor het plan, — de aanneming kon hij, in den bestaanden finantiëelen stand van zaken, niet aanraden. Er was geen geld voor aan te wijzen. Regeling van het belastingwezen moest voorafgaan.

Dit was voor eene nederlandsche vergadering een kostelijke haak om daaraan de voordracht op te hangen. De zuinigheid beoefenende in het staatshuishouden, kon men zich immers volkomen verantwoord achten. Wel werd gewezen op de gunstige verschijnselen die zich aan den finantiëelen hemel voordeden; wel werd herinnerd aan de door de regeering gedane mededeelingen, waaruit was gebleken dat de indische dienst gedurende de jongst verloopen jaren aanzienlijke overschotten had achtergelaten, welker bestemming bij de wet was te regelen, — niets mocht baten! De meerderheid meende dat het finantiëele bezwaar alles afdoende was. Twee maanden later gaf zij hare toestemming aan een voorstel der regeering om 10 millioen af te lossen door inkoop van nederlandsche staatsschuldbrieven. Slechts 6 millioen, betaalbaar in 10 jaren, was voor de Oceaan-brug gevraagd. Het

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

gouvernement had echter voor dit schijnbare raadsel een' sleutel doen vervaardigen. Het gehalte daarvan onderzoeken wij niet.

De uitkomst der beraadslaging is bekend. Zij behoeft nauwelijks herinnering. Nadat het eerste artikel der voordracht met 44 tegen 22 stemmen was verworpen, was verder onderzoek nutteloos en overbodig. Zij werd in haar geheel ingetrokken.

—

Van deze belangrijke parlementaire handeling hebben wij gemeend een kort verslag te moeten geven, omdat ons de overtuiging bezielt, dat met de intrekking van het voorstel de zaak zelve niet is begraven, maar hare tot standkoming slechts uitgesteld. Het is geen ongewoon verschijnsel hier te lande, dat men aanvankelijk terugdeinst voor de uitvoering van wat men later onmisbaar acht. De strijd van het licht met wolken en nevels wordt ook in den politieken dampkring bij ons niet gemist.

Het tijdstip waarop de zeeuwsche spoorweg zal in exploitatie komen, nadert. De voltooiing der havenwerken van Vlissingen is niet verre meer verwijderd. De overtuiging dat, om van een en ander voordeel te trekken, verbinding met de overzijde der zee onontbeerlijk is, zij zal, naar wij hopen, een spoorslag zijn tot nieuwe handeling. Gaat zij ditmaal uit van de regeering, of ontmoet zij bij haar geen verzet — wij achten haren triumf verzekerd.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

REGISTER.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Bij den uitgever dezes zien het licht, ter beoefening van de in Noord-Amerika gebruikelijke engelsche taal, de onderstaande leerboeken van HAKBIJL. De vele herdrukken maken elke aanbeveling overbodig:

I. Grondbeginselen om het Engelsch te leeren spreken. *Vierde druk* . . . . *f* 0,75.

II. Gronden der engelsche spraakkunst. *Vierde druk* . . . . » 1,25.

III. Handleiding tot het lezen en beoefenen der engelsche taal. Op nieuw nagezien door J. Thomson. *Zesde druk* . . . . » 0,90.

IV. Verzameling van engelsche gesprekken. Op nieuw nagezien door J. Thomson. *Tweede druk* . . . . » 0,90.

V. Verzameling van koopmansbrieven, ter vertaling in het Engelsch. Op nieuw bewerkt door A. van Otterloo en J. Thomson. *Derde druk* . . . . » 1,25.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
FIAT LVX
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS
BANCROFT LIBRARY
Univ Calif - Digitized by Microsoft ®